

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Ελληνίδα στο τιμόνι της Deutsche Wohnen

Στο πηδάλιο της γερμανικής κατασκευαστικής εταιρείας Deutsche Wohnen τοποθετήθηκαν από κοινού η Κωνσταντίνη Κανελλοπούλου, ελληνικής καταγωγής, και ο Λαρς Ουρμπάνσκι ως συν-διευθύνοντες σύμβουλοι. Τα σχετικά αναφέρονται σε ανακοίνωση της Deutsche Wohnen, ενώ έρχονται ως επιστέγασμα της εξαγοράς της από την ανταγωνίστριά της Vonovia. **Σελ. 8**

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΖΕΝΤΙΛΟΝΙ

Ξεχωριστά όρια χρέους ανά χώρα

Ξεχωριστά όρια χρέους για κάθε κράτος-μέλος προτείνει στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Συμφώνου Σταθερότητας, που σκοπεύει να παρουσιάσει στα μέσα του 2022 ο Επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων Πάολο Τζεντιλόνι. Εξηγεί ότι δεν μπορεί άλλες οι οικονομίες της Ευρωζώνης να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο. **Σελ. 12**

ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Υπέρ του ευρωομολόγου η Ζίγκριτ Κάαγκ

Ο διορισμός της πρώτης γυναίκας υπουργού Οικονομικών στην Ολλανδία, της Ζίγκριτ Κάαγκ, που έχει ταχθεί υπέρ της έκδοσης ευρωομολόγου, ενδέχεται να σηματοδοτεί αλλαγή στη στάση της χώρας και χαλάρωση των θέσεων της για τη δημοσιονομική πειθαρχία. Στον νέο κυβερνητικό συνασπισμό της Ολλανδίας, ο Μαρκ Ρούτε παραμένει πρωθυπουργός. **Σελ. 8**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Πρώτα κρούσματα ακυρώσεων έφερε η «Ο»

Διαχειρίσιμη προς το παρόν η κατάσταση αναφέρουν τουριστικοί φορείς - Καθοριστικές οι επόμενες εβδομάδες

Σύννεφα στον τουρισμό φαίνεται να φέρνει η μετάλλαξη «Ομικρον» και η αβεβαιότητα που δημιουργεί. Αυτό φάνηκε με το καλημέρα του 2022 και τις χιλιάδες ακυρώσεις πτήσεων διεθνώς. Όταν ο αριθμός των νέων κρουσμάτων καταγράφει

καθημερινά αρνητικό ρεκόρ και κατατάσσει την Κύπρο στην κορυφή της Ευρώπης, ο αναβρασμός στους τουριστικούς φορείς είναι αναπόφευκτος. Ωστόσο, προσμετρούν στα θετικά τα γεγονότα ότι η έξαρση της νέας μετάλλαξης καταγράφεται

σε μια περίοδο κατά την οποία η Κύπρος δεν είχε σημαντικές αφίξεις τουριστών. Μέσα στις επόμενες εβδομάδες και μέχρι τέλος Φεβρουαρίου, εκτιμούν ότι η κατάσταση θα πρέπει να έχει ξεκαθαρίσει. Ο Δεκέμβριος έδωσε σχετικά καλό leading

στο νέο χρόνο, αφού έκλεισε χωρίς ιδιαίτερες ακυρώσεις πτήσεων για την Κύπρο. Από πλευράς Hermes Airports αναφέρεται ότι για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου υπάρχουν κάποιες ακυρώσεις και κάποιες αναπροσαρμογές πτήσεων

με τις πτήσεις για τον Ιανουάριο να κυμαίνονται γύρω στις 250-280 την εβδομάδα. Συνολικά 5,1 εκατ. επιβάτες διακινήθηκαν στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου με την επιβατική κίνηση του 2021 να κλείνει στο 45% του 2019. **Σελ. 3**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Αντλησαν κεφάλαια 12,1 τρισ. δολ. το 2021

Η ρευστότητα από τις κεντρικές τράπεζες και η παγκόσμια ανάκαμψη βοήθησαν τις επιχειρήσεις να αντλήσουν 12,1 τρισ. δολάρια το 2021 από εκδόσεις μετοχών, ομολόγων και νέων δανείων. Τα κεφάλαια που έχουν ήδη συγκεντρώσει αντιπροσωπεύουν αύξηση 17% σε σύγκριση με τα αντίστοιχα του 2020, αλλά και αύξηση 25% σε σχέση με το 2019. **Σελ. 7**

ΠΑΝΔΗΜΙΑ

Νέος γύρος μέτρων στήριξης στην Ελλάδα

Τη δύσκολη εξίσωση για προστασία της απασχόλησης από το νέο κύμα της πανδημίας και των επιπτώσεων από την εκτόξευση του ενεργειακού κόστους καλείται να λύσει το οικονομικό επιτελείο της Ελλάδας. Πρώτο μέτρο η αναβίωση της αναστολής των συμβάσεων εργασίας και επόμενο η αναστολή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων. **Σελ. 14**

ΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Στα μεταχειρισμένα στράφηκαν οι Έλληνες

Επανερχεται στα προ πανδημίας επίπεδα η αγορά μεταχειρισμένων Ι.Χ. στην Ελλάδα. Η καθυστέρηση στην παράδοση νέων αυτοκινήτων λόγω της πανδημίας στην κατασκευή και τη διανομή τους, αλλά και η ανάγκη ορισμένων οικογενειών να προμηθευτούν ένα δεύτερο Ι.Χ. φαίνεται ότι οδήγησαν στην άνοδο της ζήτησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων. **Σελ. 17**

5 291296 000378

Οι πληγές του Brexit στις βρετανικές επιχειρήσεις

Εδώ και δώδεκα μήνες οι βρετανικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν την πραγματικότητα που δημιούργησε η απόφαση της χώρας να αποσχισθεί από τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της. Αρχικά το νέο σύστημα κατέρρευσε: ευπαθή προϊόντα παρέμειναν στάσιμα στα λιμάνια, οι επιχειρήσεις λιανικής ανακάλυψαν ότι οι εφοδιαστικές αλυσίδες τους είχαν ακραστεί και οι εταιρείες μεταφορικών φορτηγών διέκοψαν εντελώς τις μεταφορές στην Ιρλανδία. Το χειρότερο μέρος του προβλήματος, εκτός Βορείου Ιρλανδίας, μετριάστηκε έπειτα από λίγους μήνες. Παραμένει, όμως, ένα εξαιρετικά δύσχετο καθεστώς, ένας συνδυασμός υψηλού κόστους, χρονοβόρας γραφειοκρατίας και αμέτρητων χαμένων ευκαιριών. Οι εμπορικές συναλλαγές με την Ευρώπη είναι σχεδόν 16% μειωμένες σε σύγκριση με αυτό που θα ήταν χωρίς το Brexit. **Σελ. 12**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Μια ιστορία επιτυχούς επικράτησης

Το διήμερο 15-16 Δεκεμβρίου 1995 στη Μαδρίτη η σύνοδος κορυφής των Ευρωπαίων ηγετών αποφάσισε ότι το κοινό ευρωπαϊκό νόμισμα, που θα έκανε ντεμπούτο την 1η Ιανουαρίου του 1999, θα ονομαζόταν Ευρώ. Η επίσημη κυκλοφορία των χαρτονομισμάτων και κερμάτων έγινε τρία χρόνια αργότερα όταν στο χάραμα του 2002 οι αυτόματες ταμειακές μηχανές 12 χωρών άρχισαν να τροφοδοτούν με Ευρώ περισσότερους από 300 εκατομμύρια πολίτες. Η δημιουργία της οικονομικής και νομισματικής ένωσης ήταν πλέον γεγονός καταγράφοντας την πιο χρυσή σελίδα στην πορεία των Ευρωπαίων για μεγαλύτερη ενοποίηση και οικονομική σύγκλιση. Φέτος, γιορτάζουμε 20 χρόνια από την κυκλοφορία του ευρώ και αυτή ήταν μια περίοδος κατά την ο-

ποία προστέθηκαν στην Ένωση άλλες 7 χώρες και 40 εκατομμύρια πολίτες, οι οποίοι χρησιμοποιούν το Ευρώ στις καθημερινές τους συναλλαγές. Η κυκλοφορία του Ευρώ δεν αποτέλεσε απλά την ολοκλήρωση ακόμη ενός έργου αλλά την αφορμή να ενισχυθεί η πίστη των Ευρωπαίων πολιτών απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τις τελευταίες μετρήσεις κοινής γνώμης, η αποδοχή του κοινού νομίσματος από τους Ευρωπαίους πολίτες βρίσκεται στο ιστορικό υψηλό σημείο του 78%. Η επιτυχία του εγχειρήματος μπορεί επίσης ξεκάθαρα να διαπιστωθεί και μέσα από τα αποτελέσματα του ευρωβαρομέτρου, όπου το 41% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι Ευρωπαϊκή Ένωση σημαίνει Ευρώ. Στον χαιρετισμό της με αφορμή αυτήν

την επέτειο, η επικεφαλής της ΕΚΤ εστίασε την προσοχή της στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των 12 αρχικών τότε χωρών που υιοθέτησαν το Ευρώ την 1/1/2002. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε, η συνολική αύξηση των συναλλαγών τη δεκαετία που προηγήθηκε της κυκλοφορίας του Ευρώ ήταν στο 5% για όλη την περίοδο με τον αντίστοιχο δείκτη να εκτοξεύεται στο 200% την περίοδο από την κυκλοφορία του Ευρώ μέχρι και σήμερα. Η εισαγωγή του Ευρώ άλλαξε κυριολεκτικά τον τρόπο ζωής των Ευρωπαίων πολιτών, αφήνοντας στο παρελθόν την ανάγκη μετατροπής χρημάτων για χρήση στα ταξίδια εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πιο σημαντικό όλων είναι προφανώς η ανθεκτικότητα που προσφέρει το Ευρώ στις ευ-

ρωπαϊκές οικονομίες για αντιμετώπιση των κρίσεων. Η πρώτη μεγάλη δοκιμασία ήρθε με την ολοκλήρωση μιας δεκαετίας ζωής του νομίσματος. Η κρίση χρέους μερίδας των μελών της ευρωζώνης δοκίμασε τις αντοχές της οικονομικής ένωσης, απειλώντας ακόμη και με διάσπαση που θα προκαλούσε το άδοξο τέλος για το Ευρώ. Αυτό που ονομάστηκε και ως κρίση του Ευρώ υπήρξε η αφορμή για τη δημιουργία μηχανισμών που μέχρι τότε δεν υπήρχαν, αλλά ήταν απαραίτητοι για να στηρίξουν το ευρωσύστημα. Το τέλος της δύσκολης περιόδου επισφράγισε την αποφασιστικότητα όλων των ευρωπαϊκών χωρών να παραμείνουν προσηλωμένες στο κοινό νόμισμα. Λίγα χρόνια αργότερα μια παγκόσμια υγειονομική κρίση αυτή την φορά θα ήταν η αφορμή

για μεγαλύτερη θωράκιση της ευρωπαϊκής οικονομίας, η οποία πλέον είναι γνωστή και ως ευρωζώνη. Η πολιτική συμφωνία για το ταμείο ανθεκτικότητας και ανάκαμψης για αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας covid-19 σε συνδυασμό με τα προγράμματα ποσοτικών χαλάρωσης που εφάρμοσε η ΕΚΤ, θα τοποθετήσουν το Ευρώ στις συνεδίες των Ευρωπαίων πολιτών ως το αποτελεσματικό σωσίβιο στις μεγάλες φουρτούνες. Η συμπλήρωση δυο δεκαετιών ζωής του κοινού μας νομίσματος αποτελεί μια ιστορία επιτυχούς επικράτησης καθώς κλήθηκε να ανταπεξέλθει σε πρωτόγνωρες συνθήκες, περιλαμβανομένης μιας παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κατάρρευσης που συνοδεύτηκε από μια πανδημία λίγα χρόνια αργότερα.

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΝΙΚΟΥ ΑΥΛΩΝΑ*

Κριτήρια ESG, Ταμείο Ανάκαμψης αλλάζουν την οικονομία

Στιν νέα επιχειρηματική και οικονομική πραγματικότητα, σημαντικό κριτήριο ανάκαμψης της ελληνικής οικονομίας για το 2022 παίζουν πέρα από το Ταμείο Ανάκαμψης και τον τρόπο διανομής των πόρων του, τα κριτήρια ESG, δηλαδή τα κριτήρια που σχετίζονται με τις επιδόσεις των επιχειρήσεων σε περιβαλλοντικά, κοινωνικά ζητήματα και σε ζητήματα εταιρικής διακυβέρνησης. Τα επενδυτικά funds αλλά και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (π.χ. τράπεζες) εντάσσουν τα κριτήρια αυτά ολοένα και περισσότερο στις αξιολογήσεις τους, βάσει των νέων ευρωπαϊκών νομοθετικών απαιτήσεων, ως σημαντικό κριτήριο κο-

Τα επενδυτικά funds αλλά και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (π.χ. τράπεζες) εντάσσουν τα κριτήρια ESG ολοένα και περισσότερο στις αξιολογήσεις τους.

ρήγησης των δανείων αλλά και επενδύσεων. Αυτό συμβαίνει γιατί αφενός τα ζητούν οι επενδυτές τους και αφετέρου λόγω των νέων ευρωπαϊκών νομοθεσιών όπως οι SFDR και Taxonomy. Οι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί καλούνται σε όλη την Ευρώπη να τα εφαρμόσουν και να τα προσαρμόσουν στα χρηματοοικονομικά τους προϊόντα αλλά και στις επενδύσεις που υποποιούν. Στο πλαίσιο αυτό, οι ελληνικές τράπεζες καλούνται επίσης να θεσπίσουν στρατηγικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη με δημοσιευμένους ποσοτικούς στόχους. Επίσης, καλούνται έμμεσα και οι ελληνικές επιχειρήσεις να θεσπίσουν στόχους για το περιβάλλον και για θέματα εταιρικής διακυβέρνησης, όπως, για παράδειγμα, το ποσοστό γυναικών στα διοικητικά συμβούλια.

Συνολικά, οι εταιρείες με μη βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα ή που δεν πληρούν βασικά ESG κριτήρια

θα αντιμετωπίζουν όλο και μεγαλύτερες δυσκολίες στη συνέχιση της χρηματοδότησης από τις τράπεζες. Και στο σημείο αυτό, τα αντίστοιχα υπουργεία και ιδιαίτερα αυτό των Οικονομικών και Ανάπτυξης θα πρέπει να υποστηρίξουν με πρακτικές και λειτουργικές νομοθεσίες την ενσωμάτωση των κριτηρίων αυτών μέσα στο 2022, ειδικά στις μεσαίες επιχειρήσεις. Οι τράπεζες καλούνται επίσης να διαδραματίσουν άμεσα έναν πολύ σημαντικό ρόλο στην απορρόφηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης, δεδομένου ότι τα ESG κριτήρια αποτελούν κομβικό παράγοντα για να γίνει κάτι τέτοιο. Είναι έτοιμες οι τράπεζες να ανταποκριθούν σε μια τέτοια πρόκληση; Γενικότερα, πόσο καλή είναι η προσαρμογή των ελληνικών τραπεζών στα ESG κριτήρια; Αυτό μένει να φανεί στη συνέχεια. Μεγάλη πρόκληση σίγουρα θα αποτελέσουν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί που θα εφαρμόσουν στα θέματα δανειοδότησης, αλλά και το πόσο έτοιμες είναι οι επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στα κριτήρια αυτά.

Όσον αφορά τη δανειοδότηση, αυτή βεβαίως δεν σχετίζεται μόνο με τις τράπεζες, αλλά και με τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Στην Ελλάδα, οι μεγάλες εισηγμένες επιχειρήσεις που είναι ώριμες σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης, μπορούν σε γενικές γραμμές να επιδείξουν σχετικά αποδεκτές επιδόσεις στα κριτήρια ESG. Μεγάλο δρόμο έχουν όμως να διανύσουν οι υπόλοιπες επιχειρήσεις, που όχι μόνο δεν είναι έτοιμες αλλά δεν έχουν αντιληφθεί τη σημασία των κριτηρίων ESG και τη σημασία της δημοσιοποίησης σχετικών στοιχείων και πώς αυτά τις επηρεάζουν σε πολλαπλά επίπεδα. Φαίνεται λοιπόν ότι σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων περνάει άμεσα και μέσα από την εφαρμογή των κριτηρίων ESG, και αυτό θα το κατανοήσουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο καλύτερα οι επιχειρήσεις μέσα στο 2022.

* Ο κ. Νίκος Αυλώνας είναι πρόεδρος του Κέντρου Αειφορίας (CSE), επισκέπτης καθηγητής Βιώσιμης Ανάπτυξης Οικονομικό Πανεπιστήμιο και UIIC (University of Illinois - Σικάγο).

Τα δύο ράλι

Λύπη προκάλεσε στον Λόφο και όχι μόνον το προσχέδιο της έκθεσης του Αντόνιο για τις καλές του υπηρεσίες και την ΟΥΝΦΙΚΥΠ, προς το Συμβούλιο Ασφαλείας. Το μαρτύρησε ο Μάριος Πελεκάνος, ο οποίος δήλωσε πως "είναι λυπηρό το ότι τηρούνται ίσες αποστάσεις, αφού θα ήταν ορθότερο τα γεγονότα να καταγράφονται ως ακριβώς έχουν. Η προσπάθεια εξίσωσης δεν θεωρώ ότι αποθαρρύνει την Τουρκία και την τουρκοκυπριακή πλευρά, αντιθέτως ενδεχομένως να δίνει το δικαίωμα αντίληψης ότι οι θέσεις της άλλης πλευράς γίνονται ανεκτές από τον ΓΓ", είπε ο κ. Πελεκάνος. Εν ολίγοις, του την είπε του Αντόνιο ότι οι ίσες αποστάσεις δεν είναι τελικά ίσες αποστάσεις αλλά ξεκάθαρη μεροληψία υπέρ της τουρκικής πλευράς. Πηγή μου, που ανεβοκατεβαίνει στον Λόφο, με ενημέρωσε ότι εκείνο που είναι αξιόγειο για τον μεγάλο Νίκο είναι η μη αναφορά στην ΔΔΟ στην έκθεση του Αντόνιο και η υποβάθμιση των ενεργειών στην Αμμόχωστο. Κάτι που σύμφωνα με την πηγή μου φανεώνει ολοφάνερα μεροληψία, αφού το Συμβούλιο Ασφαλείας ήταν ξεκάθαρο στις τοποθετήσεις του, όπως και οι ΗΠΑ αλλά και η Ρωσία και η Κίνα αλλά και η ΕΕ. Γι' αυτό και η πρώτη ενέργεια του μεγάλου Νίκου ήταν να δώσει οδηγίες στον μικρό Νίκο να αρχίσει η προσέγγιση των μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας για να... σώσει ό,τι σώζεται. «Ο Χριστοδουλίδης έχει ήδη αρχίσει το ράλι των επικοινωνιών με τα μόνιμα και άλλα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Είναι το δεύτερο ράλι που τρέχει ταυτόχρονα αφού βρίσκεται εδώ και μήνες στο δικό του προεκλογικό ράλι», σημείωσε η πηγή μου. Αληθεύει ότι κάπου στον Λόφο ακούστηκε πως μεγάλη ευθύνη για την έκθεση φέρει η Ελίζαμπεθ Σπέχαρ, η οποία δεν έδειξε να άκουσε τίποτα από όσα αυστηρά της υπέδειξε ο μεγάλος Νίκος για το περιεχόμενο της έκθεσης; Κάποιος πάντως μεγαλοφώνως ανέφερε πρόσφατα ότι και ο Κόλιν Στιούαρτ, ο διάδοχος της Ελίζαμπεθ φαίνεται να προδίδει στα χνάρια της. Όπως ανέφερε σε πολιτικό πηγάδι, ο Στιούαρτ δεν άρχισε καθόλου καλά αφού επέλεξε να επισκεφτεί τον ψευδο ΥΠΕΞ στο γραφείο του στα κατεχόμενα. Επί του παρόντος ο Στιούαρτ, σύμφωνα με διηγήματα που γυμνίζει, ετοιμάζεται για την Νέα Υόρκη, εάν δεν είναι ήδη εκεί, για να παύσει στο Συμβούλιο Ασφαλείας και για τη συζήτηση που θα γίνει στις 17 Ιανουαρίου της προβληματικής έκθεσης του Αντόνιο. «Αμέως μετά θα επιστρέψει στην Κύπρο και θα

Αντόνιο, να ξέρεις σε εκθέτει αυτή η έκθεση...

έχουμε την ευκαιρία να ανακαλύψουμε τι ακριβώς κρύβει το χαμόγελό του», συμπλήρωσε αιγιματικά.

● ● ● ●

Η γροθιά του Αβέρωφ

Νέο καρφί έριξε χθες ο Αβέρωφ στον Χριστοδουλίδη υποδεικνύοντας που ότι έχει και καθίκον και υποχρέωση να σεβαστεί το κόμμα του, όπως και ο ίδιος που είναι πρόεδρος πράττει. «Κανένας δεν είναι υπεράνω» του κόμματος, «ούτε ο Νίκος» διακήρυξε ο Φούλης σπρώχνοντας άλλη μια φορά τον ΥΠΕΞ να τοποθετηθεί δημόσια για τον προεκλογικό και να ακολουθήσει τις διαδικασίες του ΔΗΣΥ. Υποσχέθηκε μάλιστα, αυτόν που το κόμμα θα επιλέξει για το χρίσμα, να τον στηρίξουν όλοι ως μια γροθιά... Ο ΥΠΕΞ, άλλως μικρός Νίκος, ούτε φωνή, ούτε ακρόαση. Λες και δεν βλέπει, δεν ακούει, δεν μιλά. Μάλλον τον Μάρτιο θα επανέλθουν οι

συγκεκριμένες βασικές λειτουργίες. Οπότε η πρόταση του Φούλη θα πέσει στο πάτωμα ως γάντι μιας προαναγγελθείσας μονομαχίας, που δεν έγινε ποτέ στις εσωκομματικές διαδικασίες και πήρε παράταση για το άγριο ρινγκ του προεκλογικού. Μέχρι τότε μάλλον θα πέσουν πολλές γροθιές, όχι μόνο μία. Σε έξι ημέρες το τοπίο θα ξεκαθαρίσει, αφού στις 10 Ιανουαρίου λήγει η προθεσμία για υποβολή υποψηφιότητων για το χρίσμα. Στην Πινδάρου το έχουν προ καιρού πάρει απόφαση ότι μοναδικός υποψήφιος θα είναι ο Φούλης. «Εκτός βεβαίως ενός συγκλονιστικού απροόπου, που στην περίπτωση που θα συμβεί και υπάρξει δεύτερη, οποιαδήποτε υποψηφιότητα θα είναι όντως συγκλονιστικότητα απρόοπτο», μου υπέδειξε η Μάντα του Φούλη.

● ● ● ●

Εδώ να μείνεις...

Ανώμαλη ήταν η προσέγγιση του μεγάλου

Νίκου στην πραγματικότητα με τα χιλιάδες κρούσματα κορωνοϊού και τα τρεχάματα για νέα μέτρα, συσκέψεις με τους επιδημιολόγους, τον Χατζηπαντέλα και τις μεγάλες αντιδράσεις. Είπε ο άνθρωπος να λείψει λίγες ημέρες από την καθημερινότητα και ήρθε καταστροφή. «Είναι από τις περιπτώσεις που τον κάνουν να σκέφτεται πως δεν πρέπει να ξαναλείψει ποτέ. Εδώ πρέπει να μείνει, όσο κι αν έχει επανειλημμένα δηλώσει πως τέλος του Φεβράριου του 2023 πάει στο σπίτι του», δήλωσε βουλευτής της πρωτεύουσας που ακόμα πιστεύει ότι ο μεγάλος Νίκος δεν έχει την τελευταία του κουβέντα για τις προεδρικές.

● ● ● ●

ΚΟΙΝΙΣ: Αληθεύει ότι προετοιμάζεται πυρετωδώς μια νέα υποψηφιότητα για τις προεδρικές του 2023 για να σκάσει τον Μάρτιο ή Απρίλιο με πολύ, πολύ θόρυβο;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Δύο αιώνες επώνυμης κυπριακής ποίησης, με 332 ποιήματα

Ο Όμιλος Λογοτεχνίας και Κριτικής συνεχίζοντας την εκδοτική του δραστηριότητα ανακοίνωσε την κυκλοφορία της νέας του έκδοσης με τίτλο «Δύο αιώνες επώνυμης κυπριακής ποίησης Ανθολογία», τη γενική επιμέλεια της έκδοσης έχει ο δρ Λεωνίδας Γαλάζης και η ανθολόγηση έγινε από ομάδα φιλόλογων. Στο βιβλίο, που εκτείνεται σε 435 σελίδες, ανθολογούνται ποιήματα 332 ποιητών και ποιητριών, τα οποία αντιστοιχούνται από αναλυτική εισαγωγή του δρος Γαλάζη. Στο τόμο περιλαμβάνεται και θεματικό ευρετήριο, γλωσσάριο κυπριακής διαλέκτου και ευρετήριο ποιητών / ποιητριών. Το βιβλίο «Δύο αιώνες επώνυμης

κυπριακής ποίησης (1837-2021)» συνιστά μια νέα αποτύπωση της γραμματολογικής συνέχειας και αναδείχτη της θεματικής ποικιλίας της ποίησης μας, ενώ παράλληλα σε αυτό παρουσιάζονται οι νέες ποιητικές φωνές και οι τάσεις της κυπριακής ποίησης της πρώτης εικοσαετίας του 21ου αιώνα, πλάι στις παλαιότερες ποιητικές φωνές. Η ανθολογία αποτελεί συνέχεια προηγούμενων γενικών ανθολογιών κυπριακής ποίησης, σε κάθε μία από τις οποίες υποθετήθηκαν ξεχωριστά κριτήρια για το χρονολογικό εύρος της ανθολόγησης και για την επιλογή των ποιημάτων.

Η Ανθολογία, η τέταρτη κατά σει-

ρά έκδοση του Ο.Λ.Κ. (ίδρ. 2019), είναι αποτέλεσμα συλλογικής εργασίας. Η επιλογή και η συγκέντρωση των ποιημάτων έγινε από τετραμελή ομάδα ανθολόγων, τους Ανδρέα Αντζουλή, Λεωνίδα Γαλάζη και Κυριάκο Ιωάννου, διδάκτορες νεοελληνικής φιλολογίας, και τον Ανδρέα Γεωργαλλίδη, διδάκτορα Φιλολογίας. Το έργο της ομάδας ανθολόγησης συνδέθηκε τετραμελούς ομάδα επιμέλειας, υπό τη γενική ευθύνη και εποπτεία του Λεωνίδα Γαλάζη. Στην ομάδα επιμέλειας συμμετείχαν οι: Γεωργία Γαλάζη, φιλόλογος, Σταυρούλα Μπίου και Γαβριέλλα Παναγή, υποφ. διδάκτορες Νεοελληνικής Φιλολογίας, και Βα-

σιλική Σελιώτη, διδάκτωρ Παιδαγωγικής. Το σχέδιο του εξωφύλλου φιλοτέχνησε ο χαράκτης Γιώργος Α. Κωνσταντίνου. Η έκδοση πραγματοποιήθηκε με χορηγία των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας.

Σημειώνεται ότι το πρώτο ποίημα της Ανθολογίας, «Ύμνος προς την Μ. Βασίλισσαν της Ελλάδος Αμαλίας» (1837) του Μάρκου Ανδρεάδη (1804-1878), που λάνθανε μέχρι πρόσφατα και εντοπίστηκε από τον επιμελητή της έκδοσης στη Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, περιλαμβάνεται για πρώτη φορά σε Ανθολογία Κυπριακής Ποίησης.

Νέα έκδοση από τον Όμιλο Λογοτεχνίας και Κριτικής με τίτλο «Ανθολογία: Δύο αιώνες επώνυμης κυπριακής ποίησης (1837-2021)»

«Ο Άι Βασίλης είναι σκέτη λέρα» από την AlphaSquare

Λόγω μεγάλης ζήτησης από το κοινό, η ιστορική φαρμακωδία του αγαπημένου διδύμου Ρέππα και Παπαθανασίου «Ο Άι Βασίλης είναι σκέτη λέρα» παρατείνεται από την Alpha Square με ακόμα μία επιπρόσθετη παράσταση στο Θέατρο Δέντρο, την Κυριακή 9 Ιανουαρίου στις 6:00 το απόγευμα.

Ο Ανδρέας Αραούζος σκηνοθετεί τους Φώτη Αποστολίδη, Μαρίνα Βρόντη, Θανάση Δρακόπουλο, Χριστίνα Κωνσταντίνου, Ηρόδοτο Μιλτιάδους και Ειρήνη Σαλάτα Γεωργίου ενώ ο ίδιος συμμετέχει με ένα «κρυφό» ρόλο. Τα σκηνικά και κοστούμια είναι του Γιώργου Γιάννου και ο σχεδιασμός φωτισμού του Σταύρου Τάρταρη.

Είναι παραμονή Χριστουγέννων και στο Γραφείο Συμπαραστάσης Απελπισμένων «Η Ζωή είναι Γλυκιά» τέτοια μέρα μεσάνυχτα πέφτει πολλά δουλειά. Η απαιτημένη, η εγκυμονούσα, ο τραβεστί, ο «νορμάλ», ο λαϊκός, ο διοστραμμένος και η αλλοδαπή θα περάσουν

μαζί αυτά τα Χριστούγεννα, αλλά ταυτόχρονα ο καθένας στον κόσμο του!

Με την υπογραφή των Ρέππα και Παπαθανασίου αλλά και της Alpha Square...

Η παράσταση είναι κατάλληλη για άτομα άνω των 15 χρονών.

Παραστάσεις

Λεμεσός: Τετάρτη, 5 Ιανουαρίου 2022, Θέατρο Ριάλτο, 8:30 μ.μ. (Εισιτήρια: rialto.com.cy)
Πάφος*: Πέμπτη, 6 Ιανουαρίου 2022, Μαρκίδειο Δημοτικό Θέατρο, 7:00 μ.μ.

*Η παράσταση της Πάφου ανεβαίνει σε συνεργασία με το Δημοτικό Συμβούλιο Νεολαίας Δήμου Πάφου και το Round Table 7 Πάφου, και μέρος των εσόδων θα στηρίξει την μόχη με τη λευκαίμια του μικρού Λούκα Σταύρου.

Ο Ανδρέας Αραούζος σκηνοθετεί τους Φώτη Αποστολίδη, Μαρίνα Βρόντη, Θανάση Δρακόπουλο, Χριστίνα Κωνσταντίνου, Ηρόδοτο Μιλτιάδους και Ειρήνη Σαλάτα Γεωργίου ενώ ο ίδιος συμμετέχει με ένα «κρυφό» ρόλο.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Σύμβουλος Έκδοσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντές: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Το ρεκόρ κρουσμάτων απειλεί τον τουρισμό

Καθοριστικές οι επόμενες εβδομάδες, καταγράφονται ήδη οι πρώτες ακυρώσεις πτήσεων τον Ιανουάριο

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Ενώ στις αρχές Δεκεμβρίου δεν εκφραζόταν οσοδήποτε ανησυχία για την επίδραση της νέας μετάλλαξης του κορωνοϊού στον τουρισμό, πλέον τα δεδομένα τείνουν να γέρνουν προς την αντίθετη κατεύθυνση. Αυτό φάνηκε λίγο πριν, αλλά και με το καλημέρα του 2022 και τις χιλιάδες ακυρώσεις πτήσεων που καταγράφηκαν σε ΗΠΑ αλλά και Ευρώπη, έντεκα της μετάλλαξης « Όμικρον» και της αβεβαιότητας που δημιουργεί, της ύπαρξης κρουσμάτων ανάμεσα στα μέλη του πληρώματος αλλά και στα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόζονται σε κάθε χώρα. Από την άλλη, η επιδημιολογική εικόνα της

«Ο επόμενος ένας-ενάμιση μήνας θα είναι καθοριστικός για το πόσο πιο νωρίς και σε τι βαθμό θα γίνουν κρατήσεις για την καλοκαιρινή σεζόν».

κάθε χώρας αυτή την περίοδο, θεωρείται σημαντική για την τουριστική ευημερία της νέας χρονιάς. Όταν λοιπόν ο αριθμός των νέων κρουσμάτων καταγράφει καθημερινά αρνητικό ρεκόρ και κατατάσσει την Κύπρο στην κορυφή της Ευρώπης, ο αναβρασμός στους τουριστικούς φορείς είναι αναπόφευκτος. Επιλέγουν ωστόσο να βλέπουν το ποτήρι μισογεμάτο, αφού προσμετρούν στα θετικά το γεγονός ότι η έξαρση της νέας μετάλλαξης καταγράφεται σε μια περίοδο κατά την οποία παραδοσιακά η Κύπρος δεν είχε ούτως ή άλλως σημαντικές αφίξεις τουριστών. Ωστόσο, η περίοδος χάριτος που προσφέρει ο Γενάρης δεν θα διαρκέσει για πολύ. Μέσα στις επόμενες εβδομάδες και μέχρι τέλος Φεβρουαρίου, εκτιμούν ότι η κατάσταση θα πρέπει να έχει ξεκαθαρίσει. Αν σε αυτό το διάστημα τα μέτρα της κυβέρνησης εντός Κύπρου αποδώσουν και οι επιδημιολογικοί δείκτες

Συνολικά 5,1 εκατ. επιβάτες διακινήθηκαν στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου με την επιβατική κίνηση του 2021 να κλείνει στο 45% του 2019.

μειωθούν, τότε, αναφέρουν ότι υπάρχει αισιοδοξία για αρχή της ανάκαμψης του τουρισμού. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένης της επικρατούσας ρευστής εικόνας, το κρατούμενο είναι ότι και φέτος, οι κρατήσεις θα είναι της τελευταίας στιγμής, κάτι που καθιστά την εξαγωγή των όποιων συμπερασμάτων ίσως πρόωπη.

Οι πρώτες ακυρώσεις
Ο Δεκέμβριος έδωσε σχετικά καλό leading στο νέο χρόνο, αφού έκλεισε χωρίς ιδιαίτερες ακυρώσεις πτήσεων για την Κύπρο. Γύρω στις 350 πτήσεις εκτελούνταν την εβδομάδα, αν και οι δείκτες πληρότητας ήταν σχετικά χαμηλοί - γύρω στο 60%. Από πλευράς Hermes Airports, αναφέρεται ωστόσο ότι για την περίοδο Ιανουαρίου - Μαρτίου υπάρχουν κάποιες ακυρώσεις και κάποιες αναπροσαρμογές πτήσεων με τις πτήσεις για τον Ιανουάριο

να κυμαίνονται γύρω στις 250- 280 την εβδομάδα. Σύμφωνα με την Ανώτερη Διευθύντρια Αεροπορικής Ανάπτυξης, Μάρκετινγκ & Επιχειρηματικής της Hermes Airports, Μαρία Κουρούπη, οι αναπροσαρμογές πτήσεων αφορούν κυρίως το αεροδρόμιο Πάφου, όπου υπάρχει πολύ πιο φιλόδοξο πρόγραμμα σε σχέση με τον χειμώνα του 2019. Πλέον, ωστόσο, καταγράφεται μία μείωση γύρω στο 40% του προγραμματισμού. Εκτιμάται πάντως ότι αν τα πράγματα με τις διεθνείς αερομεταφορές μείνουν ως έχουν, τότε η κατάσταση θα είναι διαχειρίσιμη. Ενδεικτικό του πώς κύλησε το 2021 στον τουριστικό τομέα είναι το σύνολο της επιβατικής κίνησης στα δύο αεροδρόμια. Σύμφωνα με τα ετήσια στοιχεία της Hermes, συνολικά το 2021 έκλεισε στους 5,1 επιβάτες και σκόραρε γύρω στο 45% του 2019. Εξαίρετικός, υπό τις περιστάσεις, μήνας ήταν ο Οκτώβριος με σχεδόν ένα

εκατομμύριο επιβάτες (εισερχόμενους και εξερχόμενους), ενώ θετικές ήταν και οι επιδόσεις Νοεμβρίου (484.273). Γύρω στις 330.000 ήταν οι επιβάτες που διακινήθηκαν στα δύο κυπριακά αεροδρόμια για τον μήνα Δεκέμβριο, ποσοστό το οποίο δεδομένης της κατάστασης δεν θεωρείται να αποκλίνει από το αναμενόμενο.

Η αρχή του τέλους;
Μέχρι στιγμής ο όποιος προγραμματισμός γίνεται δειλά δειλά εξηγεί από την πλευρά του ο γενικός διευθυντής του ΠΑΣΥΣΕ, Φιλόκυπρος Ρουσσουνίδης, τονίζοντας ότι επί του παρόντος τα βλήματα όλων είναι στις εξελίξεις σχετικά με την μετάλλαξη «Όμικρον». «Ευελπιστούμε ότι θα επαληθευτούν τα δημοσιεύματα που θέλουν την “Όμικρον” να είναι η αρχή του τέλους». Όπως εκτιμά ο ΠΑΣΥΣΕ, ο επόμενος ένας - ενάμιση

Διπλό PCR

Υπενθυμίζεται ότι από το βράδυ της Τρίτης, καθίσταται υποχρεωτικό PCR 48 ωρών για όλες τις πτήσεις, ενώ όλοι οι επιβάτες θα πρέπει να προχωρούν σε νέο PCR τεστ με την άφιξή τους στην Κύπρο. Πρόκειται για πλαίσιο το οποίο θεωρείται αναγκαίο ένεκα της αύξησης των κρουσμάτων, αλλά και μετά από περιστατικά επιβατών που ταξίδεψαν στην Κύπρο ενώ ήταν επιβεβαιωμένα κρούσματα. Από την άλλη, χαρακτηρίζεται ως ιδιαίτερα αυστηρό από τον σύνδεσμο τουριστικών πρακτόρων.

Ο κ. Παπαχαράλμπους εξέφρασε την εκτίμησή ότι αυτό το μέτρο, σε συνδυασμό με άλλες συγκυρίες που επικρατούν, θα φέρει κάποιες ακυρώσεις και λιγότερες κρατήσεις. Καταλήγοντας επισήμανε ότι θα έπρεπε να γίνεται δεκτό και το rapid τεστ πέραν του PCR κυρίως λόγω του κόστους, ή το PCR να είναι μεγαλύτερης χρονικής διάρκειας ώστε να είναι πιο πρακτικό για τους ταξιδιώτες.

θήκες για αρχή της ανάκαμψης της τουριστικής βιομηχανίας από το 2022», επισημαίνει ο κ. Ρουσσουνίδης.

Το trend των κρατήσεων
Πάντως, οι κρατήσεις στα ξενοδοχεία στην Κύπρο δεν ήταν οι αναμενόμενες την περίοδο των Χριστουγέννων, αφού την έξαρση των κρουσμάτων ακολούθησαν ακυρώσεις. Λιγότεροι ήταν και αυτοί που έκλεισαν πακέτο διακοπών μέσα στις χριστουγεννιάτικες διακοπές στο εξωτερικό, ενώ ακόμη λιγότερα είναι τα ταξίδια μετά τις γιορτές. Μιλώντας στην «Κ» ο επίτιμος πρόεδρος του συνδέσμου Άκκας Κελεπέσις υπογράμμισε ότι αυτή την περίοδο και μέχρι να ξεκαθαρίσει η εικόνα, οι ταξιδιώτες

Σε ισχύ από το βράδυ της Τρίτης το διπλό PCR τεστ στους επιβάτες. Διαφοροποιήσεις εισηγούνται οι ταξιδιωτικοί πράκτορες.

διωτικοί πράκτορες κάθονται σε αναμμένα κάρβουνα, ενώ αρκούνται στην ετοιμασία κάποιων πακέτων για τα τριήμερα της 25ης Μαρτίου. «Μέσα στο γενικότερο αρνητικό κλίμα, το ευχάριστο είναι ότι τουλάχιστον το συγκεκριμένο κύμα της πανδημίας, μας βρίσκει σε μια περίοδο χαμηλής τουριστικής κίνησης, οπότε σε απόλυτους αριθμούς, η άμεση ζημία σίγουρα είναι σχετικά χαμηλή», αναφέρει ο Χάρης Παπαχαράλμπους, εκπρόσωπος του συνδέσμου. Επισήμανε δε ότι αυτή την στιγμή ο προγραμματισμός είναι ελάχιστος, με το trend να είναι και φέτος οι κρατήσεις της τελευταίας στιγμής. Πλέον, εξήγησε, ο μέσος χρονικός ορίζοντας είναι οι 3-4 εβδομάδες, ενώ παλαιότερα ήταν 3-4 μήνες. Αυτή η τάση δεν προβλέπεται ότι θα διαφοροποιηθεί τουλάχιστον για το 2022, αφού πρόκειται για τάση που ενισχύεται από την αβεβαιότητα της πανδημίας.

Δημιουργούμε χώρο για τις δικές σας ιδέες

Καλωσορίσατε στο ολοκαίνουργιο Τραπεζικό Κέντρο Λευκωσίας!

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμμοθέας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Ωράριο λειτουργίας Τραπεζικού Κέντρου:
Δευτέρα-Παρασκευή, 09:00-17:00

www.rcbcy.com

800 00 722

Η συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη με τον Υπουργό Υγείας και τα μέλη της ΣΕΕ ουσιαστικά κλείδωσε το πακέτο μέτρων και αυτό που απομένει είναι η επικύρωσή τους από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Μέτρα χάδι με 5,5 χιλιάδες ημερήσια κρούσματα

Δισταχτική εμφανίζεται η κυβέρνηση στη λήψη σκληρών μέτρων την ώρα που η μετάλλαξη “Ομικρον” καλπάζει στην Κύπρο

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Αναποφασιστικότητα απέναντι στην επέλαση της μετάλλαξης «Ομικρον» δείχνει η κυβέρνηση, η οποία συνεχίζει να αντιμετωπίζει την έξαρση της πανδημίας με μέτρα χαμηλής αποτελεσματικότητας, την ώρα μάλιστα που άλλα ευρωπαϊκά κράτη έχουν βάλει βαθιά το μαχαίρι προτού η πανδημία πάρει διαστάσεις. Υπουργείο Υγείας και μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπικής Επιτροπής (ΣΕΕ), προχώρησαν στην πρώτη επιδημιολογική αξιολόγηση μετά τις γιορτές και κατέληξαν στα μέτρα που θα πάνε σήμερα Τετάρτη ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου προς επικύρωση. Όπως και πριν τις γιορτές έτσι και τώρα, κυβέρνηση και επιδημιολόγοι επικεντρώνονται περισσότερο στους υγειονομικούς ελέγχους, μια τακτική που κατά τον μήνα Δεκέμβριο δεν φαίνεται να ανέκοψε την επέλαση της «Ομικρον». Έτσι όπως εξελίσσεται η πανδημία από τις 28 Δεκεμβρίου, ημερομηνία κατά την οποία τα ημερήσια κρούσματα εκτοξεύθηκαν πάνω από τις 2.000, το ένα ρεκόρ μετά το άλλο αποτελεί τον κανόνα και όχι την εξαίρεση. Τα 5.457 νέα κρούσματα

που ανακοίνωσε η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης του Υπουργείου Υγείας την Δευτέρα το βράδυ, ενδεχομένως να είναι η κορυφή του παγούβου ως όπου η «Ομικρον» ολοκληρώσει τον κύκλο της και ακολουθήσει η πτώση των αριθμών. Εικόνα που αποτυπώνεται και στην διεθνή κατάταξη των χωρών με την Κύπρο να φιγουράρει στην πρώτη θέση ανά ένα εκατομμύριο πληθυσμού. Αν ληφθεί μάλιστα υπόψη πως η περίοδος της Πρωτοχρονιάς δεν έχει συμπεριληφθεί ακόμα στις ημερήσιες καταγραφές σε μια τέτοια περίπτωση οι εκτιμήσεις που γίνονται ανεβάζουν τα νέα κρούσματα ακόμα και σε πενταψήφιο αριθμό.

Οι ιερές αγελάδες

Η αίσθηση που υπήρχε ότι η κυβέρνηση συνεχίζει να είναι απρόθυμη να αγγίζει χώρους και δραστηριότητες που εμφανίζονται να έχουν σημαντική συμβολή στην διασπορά του ιού επιβεβαιώθηκε από τις διαρροές, μετά το πέρας της σύσκεψης στο Προεδρικό. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που εξασφάλισε η «Κ», τα μέτρα που τέθηκαν ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας κινούνται στο ίδιο μήκος

Δυσοίωνες προβλέψεις για τα νέα κρούσματα

Την Δευτέρα το βράδυ σημειώθηκε νέα αύξηση των βασικών επιδημιολογικών δεικτών. Συγκεκριμένα τα νέα περιστατικά της νόσου COVID-19 που εντοπίστηκαν από τα μοριακά τεστ (PCR) και τα τεστ ταχείας ανίχνευσης αντιγόνου (antigen rapid test) ανήλθαν στις 5.457 (ποσοστό θετικότητας: 4,44%) και αντιστοιχούν σε 122.801 τεστ ανίχνευσης της νόσου. Αύξηση καταγράφηκε και στις βαριές νοσηλείες. Συγκεκριμένα 209 ασθενείς COVID-19 νοσηλεύονται, εκ των οποίων οι 76 σε σοβαρή κατάσταση. Ποσοστό 78% των νοσηλευόμενων δεν έχουν ιστορικό εμφολισμού. Επίσης 5 άτομα απεβίωσαν από τη νόσο COVID-19, ανεβάζοντας τον συνολικό α-

ριθμό θανάτων σε 646. Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα που υπάρχουν καταγράφονται επιστημονικές ανησυχίες πως το επόμενο διάστημα οι βασικοί δείκτες θα επιβαρυνθούν όταν στο σύστημα ικνυλάτησης μπει και η περίοδος της Πρωτοχρονιάς. Συγκεκριμένα υποστηρίζεται πως τα δεδομένα δείχνουν πως μέχρι το τέλος της εβδομάδας τα ημερήσια κρούσματα ενδεχομένως να προσεγγίσουν τις 10.000. Στο βεβαρημένο κλίμα θα πρέπει να συμπεριληφθεί και το άνοιγμα της εκπαίδευσης την ερχόμενη εβδομάδα, με κάποιες επιστημονικές απόψεις να κάνουν λόγο για αύξηση των επιδημιολογικών δεικτών.

κύματος με τα μέτρα που αποφασίσθηκαν πριν και κατά την διάρκεια των εορτών. Χωρίς να έχει γίνει γνωστό ποιες ήταν οι τοποθετήσεις των μελών της ΣΕΕ, η οικονομία δεν κλείνει και οι όποιες παρεμ-

βάσεις γίνονται αφορούν το πλαίσιο των συναθροίσεων σε κλειστούς και ανοικτούς χώρους. Μια τακτική που εντείνει τους προβληματισμούς που υπάρχουν για τη δισταχτικότητα αποφασιστικής παρέμ-

Την Τρίτη το βράδυ ανακοινώθηκαν 5.457 νέα κρούσματα, αριθμός που αποτελεί νέο ρεκόρ. Επίσης, μικρή αύξηση παρουσίασαν και τα βαριά περιστατικά τα οποία ανήλθαν στα 209. Το Υπουργείο Υγείας ανακοίνωσε το θάνατο πέντε ασθενών.

βάσει σε δραστηριότητες όπως η διασκέδαση όπου αποδεδειγμένα οι έλεγχοι εφαρμογής των μέτρων είναι προβληματικοί.

Τα μέτρα

Πληροφορίες που διέρρευσαν μετά τη σύσκεψη στο Προεδρικό αναφέρουν πως το Υπουργικό Συμβούλιο θα κληθεί να επικυρώσει ένα πακέτο μέτρων που αποτελούν συνέχεια των προηγούμενων.

Συγκεκριμένα, στην εστίαση και στους χώρους διασκέδασης μειώνεται ο αριθμός των επιτρεπόμενων πελατών από 300 σε 200. Ο επιτρεπόμενος αριθμός ατόμων σε κάθε τραπέζι ορίζεται σε 6 ενώ ενισχύεται ο υγειονομικός έλεγχος με τα Self test.

Στο ίδιο πνεύμα κινούνται οι προτάσεις που αφορούν τους χώρους λατρείας με τον επιτρεπόμενο αριθμό πιστών, εντός των ναών, να ορίζεται στους 200. Παρά τα όσα υπήρχαν ως πληροφορίες το προηγούμενο διάστημα δεν φαίνεται να γίνονται συγκεκριμένες εισηγήσεις που να αφορούν τη γιορτή των Θεοφανίων. Εδώ οι πληροφορίες αναφέρουν πως η κυβέρνηση θα προσπαθήσει να περιορίσει τις συναθροίσεις πιστών σε συνεννόηση με τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου. Το τρίτο μέτρο αφορά την εργασία. Συμπληρωματικά των μέτρων που ήδη εφαρμόζονται για την τηλεργασία, γίνεται πρόταση να μειωθεί ο αριθμός των υπηρεσιών που θεωρούνται ουσιώδεις και που αποτρέπει την εξ αποστάσεως εργασία. Με τον τρόπο αυτό πιστεύεται πως θα αυξηθεί το ποσοστό των εργαζομένων που θα μπου σε καθεστώς τηλεργασίας.

Ανοίγουν τα σχολεία παρά την έξαρση της πανδημίας

Ακάθεκτη η κυβέρνηση παρά τις έντονες ανησυχίες που εκφράζονται - Ερωτηματικά για τις εξετάσεις των τετραμήνων και πιθανές αλυσίδες

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Οι φωνές που εκδηλώθηκαν το προηγούμενο διάστημα, ακόμα και εντός της Συμβουλευτικής Επιτροπικής Επιτροπής για μικρή αναβολή ανοίγματος της εκπαίδευσης, δεν μετέβαλαν την κυβερνητική θέση για την προγραμματισμένη επιστροφή των μαθητών στις σχολικές αίθουσες.

Από τα μέτρα που φαίνεται ότι θα πάνε στο Υπουργικό Συμβούλιο εντείνονται οι προβληματισμοί και τα ερωτηματικά που υπάρχουν για το άνοιγμα της εκπαίδευσης σε μια περίοδο που η «Ομικρον καλπάζει».

Μια εξέλιξη που επιβεβαιώνει αυτό που υπήρχε ως αίσθηση, το προηγούμενο διάστημα πως η επιμονή της κυβέρνησης στηρίζεται περισσότερο σε πολιτικά και λιγότερο σε επιδημιολογικά κριτήρια. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με τα όσα έχουν γίνει

γνωστά, η εισήγηση που θα τεθεί ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου σήμερα, θα είναι άνοιγμα των σχολείων την ερχόμενη Δευτέρα. Πληροφορίες από την επιδημιολογική ομάδα υποστηρίζουν πως μια ενδεχόμενη αναβολή ανοίγματος των σχολείων θα ισοδυναμούσε με lockdown, κάτι που η κυβέρνηση έχει διακηρύξει πως δεν πρόκειται να επαναληφθεί. Επίσης κάποιες απόψεις ειδικών υποστηρίζουν πως θα ήταν άδικο για την εκπαίδευση να απορροφήσει την επιδημιολογική πίεση, την ώρα που το μεγάλο πρόβλημα, όπως λέγεται, εντοπίζεται στις ηλικίες από 16 έως 30 χρόνων.

Το πλαίσιο

Στο υγειονομικό πλαίσιο που ισχύει πριν τις διακοπές των εορτών θα προστεθεί εντατικοποίηση των ελέγχων των μαθητών σε εβδομαδιαία βάση. Εδώ οι εισηγήσεις που φαίνεται να τέθηκαν κάνουν λόγο για έως και δυο rapid test που θα είναι υποχρεωμένοι να κάνουν οι μαθητές δημοτικών σχολείων προκειμένου να μπορούν να έχουν φυσική παρουσία στις αίθουσες διδασκαλίας. Το μέτρο θα εφαρμοστεί για δυο εβδομάδες και στη συνέχεια θα επανεξεταστεί. Όπως αναφέρουν πηγές από την επιδημιολογική ομάδα, η κυβερ-

Με δυο rapid test σε εβδομαδιαία βάση οι μαθητές των δημοτικών σχολείων στις σχολικές αίθουσες την ερχόμενη Δευτέρα.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Τον HOLGER SCHMIEDING, KALLUM PICKERING και SALOMON FIEDLER*

Θετικοί οι οίκωνοι για το 2022

Μετά τη στέρεη ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας το 2021, τα οικονομικά θεμελιώδη μεγέθη δεν αφήνουν περιθώρια απαισιοδοχίας για το 2022 στις προηγμένες χώρες του κόσμου. Οι ελλείψεις σε βασικές προμήθειες φαίνεται πως θα αμβλυνθούν, η απασχόληση εξακολουθεί να ανακάμπτει, οι ισολογισμοί των καταναλωτών είναι ασυνήθιστα υγιείς, ενώ επιχειρήσεις και κυβερνήσεις ενδιαφέρονται να αυξήσουν τις επενδύσεις τους. Εντούτοις, η ραγδαία εξέλιξη της μετάλλαξης «Ομικρον» υπορεί τις προσεχείς εβδομάδες να οξύνει τις πιέσεις στα συστήματα υγείας. Εάν, όντως,

συμβεί αυτό, τότε τα νέα περιοριστικά μέτρα και η πιο συγκρατημένη συμπεριφορά των καταναλωτών θα επιφέρουν τε-λικώς συρρίκνωση παραγωγής στην Ευρώπη στις αρχές αυτής της νέας χρονιάς. Με κάθε νέο κύμα η πανδημία αποδεικνύεται πως λειτουργεί ολόένα και λιγότερο ως τροχοπέδη στην επίδοση της οικονομίας. Όταν πρώτη φορά έπληξε ο κορωνοϊός την Ευρώζων, το ΑΕΠ της συρρικνώθηκε δραστηκότατα κατά 15% τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2020, ενώ στο επόμενο χειμωνιάτικο κύμα η περιστολή ήταν συνο-

λικά της τάξεως του 0,5% στα τέλη του 2020 και στις αρχές του 2021. Μετά την άπια ανάπτυξη του τετάρτου τριμήνου του παρελθόντος έτους, προβλέπουμε σε τριμηνιαία βάση αύξηση στο πραγματικό ΑΕΠ κατά 0,8% την πρώτη τριμηνία για την Ευρώζων και κατά 0,9% για το Ηνωμένο Βασίλειο.

Εντούτοις, στο σενάριο των σκληρών περιοριστικών μέτρων τον Ιανουάριο του 2022 με βαθμιαία άμβλυνσή τους σε συνθήκες αυτοσυγκράτησης των καταναλωτών, ίσως το ΑΕΠ, αντί να αυξηθεί, υποχωρήσει κατά 1% σε τριμηνιαία βάση και

Το κάθε νέο κύμα της πανδημίας δείχνει να επηρεάζει όλο και λιγότερο την οικονομική δραστηριότητα.

στην Ευρώζων και στη Βρετανία στις αρχές του έτους.

Πάντως, μια βραχυπρόθεσμη αναδιπλωση δεν θα επιφέρει ανήκεστο βλάβη. Λίγο μετά το αρχικό σοκ του κορωνοϊού,

οι εκτιμήσεις έφεραν το ΑΕΠ το 2023 σχεδόν στο αντίστοιχο του 2019.

Με άλλα λόγια, τρία χρόνια ανάπτυξης από το 2021 έως το 2023 απλώς θα ισοφαρίσουν τη δεινή ύφεση του 2020 για την Ευρώζων και τη Βρετανία. Αλλά α-φότου το αρχικό σοκ υποχώρησε, οι προ-οπτικές βελτιώθηκαν σημαντικά και σταθερά.

Κατά μέσον όρο το Bloomberg αναμένει ότι το 2023 το ΑΕΠ της Ευρώζων θα υπερβεί εκείνου του 2019 κατά 5%, ακριβώς όπως και στις εκτιμήσεις πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας. Η ανάκαμψη για

τη Βρετανία εξαιτίας συγκεκριμένων ελλείψεων σε προσωπικό προβλέπεται πως θα είναι σημαντική μεν, όχι τόσο εμφανής δε. Πάντως, εμείς δεν θα εκτιμούμε αν οι μέσες εκτιμήσεις κινηθούν προς τα άνω έτι περαιτέρω. Από την άνοιξη του 2020 οι προβλέψεις μας υπερέβαιναν τον μέσο όρο. Και εξακολουθούν στο ίδιο μοτίβο παρότι διαπιστώνουμε την ύπαρξη βραχυπρόθεσμων κινδύνων.

* Οι κ. Holger Schmieding, Kallum Pickering και Salomon Fiedler είναι οικονομολόγοι της Berenberg Bank.

Μετρούν τα likes για βελτίωση του τουρισμού

Τις επόμενες μέρες θα είναι έτοιμα τα πρώτα δεδομένα της πλατφόρμας Online Reputation Management

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Μετά από περίπου ένα χρόνο προετοιμασίας, το εγχείρημα του Υφυπουργείου Τουρισμού για εφαρμογή της πλατφόρμας διαχείρισης φήμης - Online Reputation Management- των τουριστικών επιχειρήσεων, ξενοδοχείων, εστιατορίων, theme parks, είναι πλέον έτοιμο. Σύμφωνα με τον υφυπουργό Τουρισμού Σάββα Περδίο, η πλατφόρμα έχει ήδη στηθεί και έχουν συλλεγεί τα δεδομένα, τα οποία αξιολογούνται εσωτερικά.

Αρχές του τρέχοντος μήνα θα είναι έτοιμες οι πρώτες αξιολογήσεις τουριστικών επιχειρήσεων, οι οποίες θα αξιολογηθούν και θα αποσταλούν στο Υφυπουργείο, το οποίο με τη σειρά του θα ενημερώσει σχετικά τους δήμους, συνδέσμους ξενοδόχων, τις εταιρείες τουριστικής ανάπτυξης κ.ο.κ.

Στόχος είναι η κατανόηση και η αναβάθμιση της εμπειρίας του επισκέπτη, χρησιμοποιώντας κριτικές από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και κατ' επέκταση η συνολική αναβάθμιση του καλού ονόματος της Κύπρου και των τουριστικών επιχειρήσεων διεθνώς. Το project έχει αναλάβει η εταιρεία Reputize Ltd, με συνολική προσφορά €164.000 συν ΦΠΑ για 39 μήνες (συν δύο χρόνια). Εκτιμάται ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο στην προσπάθεια βελτίωσης τουρι-

Το project έχει αναλάβει η εταιρεία Reputize Ltd, με συνολική προσφορά €164.000 συν ΦΠΑ για 39 μήνες (συν δύο χρόνια). Εκτιμάται ότι πρόκειται για ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο στην προσπάθεια βελτίωσης τουριστικών υποδομών και υπηρεσιών και θα καταστήσει την χώρα τουριστικά, πιο ανταγωνιστική, τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο.

στικών υποδομών και υπηρεσιών και θα καταστήσει την χώρα τουριστικά, πιο ανταγωνιστική, τουλάχιστον σε θεωρητικό επίπεδο. Την ίδια ώρα ίσως πρόκειται για το μοναδικό εργαλείο που θα δημιουργεί σε πραγματικό χρόνο, βάση δεδομένων για το προφίλ των τουριστών στην Κύπρο.

Το μεγάλο ατού

Αυτό είναι και το ισχυρό πλεονέκτημα της πλατφόρμας: ότι η ενημέρωση για το πώς αξιολογείται μια επιχείρηση, θα γίνεται σε πραγματικό χρόνο με ελάχιστη χρονική απόκλιση. Αυτή η δυνατότητα δεν υπήρχε αφού τουλάχιστον μέχρι στιγμής δεν αξιοποιούνταν επαρκώς τα σχόλια σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τουριστικές πλατφόρμες. Εδώ είναι και το κλειδί.

«Θα μπορούμε να ξέρουμε ποια είναι τα καλά και τα αρνητικά κάθε επαρχίας, που χρειάζεται βελτίωση και θα έχουμε επίσης πολλές πληροφορίες για τον τύπο των πελατών, τα ενδιαφέροντά τους, τις δραστηριότητές τους», σχολιάζει σχετικά ο Σάββας Περδίο. Στην περίπτωση

που μία επιχείρηση συγκεντρώνει κατ' εξακολούθηση κακές κριτικές, τότε θα επικοινωνεί μαζί του λειτουργός του Υφυπουργείου και θα την ενημερώνει σχετικά. «Ο σκοπός δεν είναι το name and shame ούτε να οδηγούνται σε λουκέτο τέτοιες επιχειρήσεις, αλλά να βοηθούνται για να βελτιώνουν τους εαυτούς τους», επισημαίνει ο Υφυπουργός.

Πώς λειτουργεί η πλατφόρμα

Η πλατφόρμα θα αντλεί σημαντικά στοιχεία που θα αφορούν τον βαθμό ικανοποίησης των επισκεπτών σε κάθε τομέα ξεχωριστά, όπως είναι η καθαριότητα, η εξυπηρέτηση, οι εγκα-

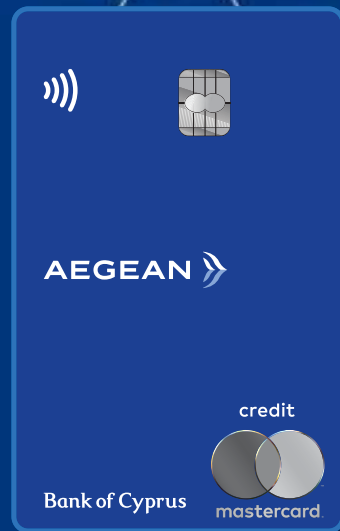
Το ORM εκτιμάται ότι θα δώσει στο Υφυπουργείο σημαντικές πληροφορίες τις οποίες θα αντλεί από το Facebook, το Instagram και άλλα social media. Έτσι θα προκύπτει εξειδικευμένη πληροφόρηση για τουριστικές επιχειρήσεις και τουριστικές περιοχές ευρύτερα.

Η κάρτα που σε ταξιδεύει είναι εδώ.

Τώρα, κάνοντας τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκεντρώνεις μίλια** για ταξίδια και απολαμβάνεις μοναδικά προνόμια.

Απόκτησε την κάρτα που σε ταξιδεύει μέχρι 31/12, **επωφελέσου δωρεάν συνδρομής** για 6 μήνες και ξεκίνα τα ταξίδια.

bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

ταστάσεις, οι υποδομές, οι παραλίες, η διασκέδαση, η ανταγωνιστικότητα του προορισμού. Η διαδικασία λειτουργίας της θα είναι η εξής: για παράδειγμα ένας τουρίστας/περιηγητής ανεβάζει δημοσίως τα σχόλιά του και την αξιολόγησή του για ένα εστιατόριο/ξενοδοχείο στο διαδίκτυο, είτε δηλαδή στο Facebook, είτε στο Instagram, το Pinterest, το Tripadvisor, το Google, το booking.com κ.ο.κ. Ακολούθως, η πλατφόρμα συγκεντρώνει όλα αυτά τα σχόλια και δίνει τον μέσο όρο της αξιολόγησης στο Υφυπουργείο.

Με αυτόν τον τρόπο, θα καταγράφεται αν

Οι επιχειρηματίες θα ενημερώνονται γραπτώς ενώ σε περιπτώσεις που προκύπτει βαθμολογία χαμηλότερη του ορίου που έχει καθοριστεί, το Υφυπουργείο θα προβαίνει σε συστάσεις για βελτιωτικές ενέργειες.

για παράδειγμα ο μέσος όρος ικανοποίησης για κάποια επιχείρηση έχει μειωθεί.

Όπως εξηγεί ο Υφυπουργός, σε τέτοια περίπτωση θα γίνονται οι απαραίτητες συστάσεις στην επιχείρηση ώστε να γίνουν οι απαραίτητες βελτιώσεις. Το Υφυπουργείο θα αναλύει τα αποτελέσματα της πλατφόρμας ανά τρίμηνο. Θα γίνεται εντοπισμός προβλημάτων και θα παρέχεται η δυνατότητα για βελτίωση συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Οι επιχειρηματίες θα ενημερώνονται γραπτώς για σημαντικά στοιχεία που έχουν συλλεχθεί από την πλατφόρμα. Σε περιπτώσεις που προκύπτει βαθμολογία χαμηλότερη του ορίου που έχει καθοριστεί, το Υφυπουργείο θα προβαίνει σε συστάσεις για βελτιωτικές ενέργειες. Επιπλέον όπου κρίνεται απαραίτητο θα διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι από λειτουργούς επιθεώρησης του Υφυπουργείου.

Όσον αφορά τις επιχειρήσεις με τις υψηλότερες βαθμολογίες, θα βραβεύονται στο πλαίσιο ετήσιων τελετών βράβευσης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν εξασφαλίσει άνω του ελαχίστου ορίου βαθμολογίας θα αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υφυπουργείου. Ανά τακτά χρονιά διαστήματα θα δημοσιεύονται οι αναλύσεις για ενημέρωση της τουριστικής βιομηχανίας και του κοινού, αναφορικά με το επίπεδο του βαθμού ικανοποίησης των περιηγητών στην Κύπρο.

ΑΠΟΨΗ / Του **ΤΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΕΛΑΓΙΔΗ***

2022: Η αβεβαιότητα ως κανονικότητα

Το 2021 θα μείνει στην οικονομική ιστορία ως το έτος της μεγάλης μεταβολής: Από τη «δομική στασιμότητα» (secular stagnation) η οποία έφθασε στο απόγειό της με την πανδημία, στην «οικονομία των ελλείψεων» (shortage economy). Η ταχύτητα μεταβολής ήταν και είναι πρωτοφανής καθώς από την περιορισμένη δαπάνη και την υποτονική ζήτηση, οι προσαρμώσεις στους περιορισμούς της πανδημίας οικονομίες αναπτύσσονται πλέον ταχύτατα και οι πληθωριστικές πιέσεις κινδυνεύουν να παγιωθούν. Ταυτοχρόνως, έχει ήδη γίνει αποδεκτό διεθνώς ότι τόσο η διάρκεια της πείσεως των τιμών όσο και το ύψος αυτών έχουν υπερβεί τις αρχικές εκτιμήσεις, με αποτέλεσμα ο διοικητής της Fed J. Powell να έχει ήδη συνταξιοδοτήσει τον όρο «προσωρινός» για τον πληθωρισμό. Οι αρχικές εκτιμήσεις ενός παροδικού πληθωρισμού κόστους λόγω της αποδιοργάνωσης της εφοδιαστικής αλυσίδας έχουν δώσει τη θέση τους σε έναν άνευ προηγουμένου πληθωρισμό ζήτησης που αναμένεται να κυριαρχήσει μέσα στο 2022.

Ενώ οι δυνάμεις της προσφοράς έχουν γρήγορα ανακάμψει και υπερβεί τα όρια του 2019, η ζήτηση για πρώτες ύλες και εμπορεύματα, για ενέργεια, για επιπλέον παραγωγικό και μεταφορικό δυναμικό, η ζήτηση για σταθερά περιουσιακά στοιχεία αλλά και για μετοχές, και, τέλος, ιδίως η ζήτηση για εργατικό δυναμικό, έχει εκτοξευθεί στον ουρανό. Η αύξηση του διεθνούς εμπορίου (+2,5% το 2022) συνεχίζεται αλλά με αναδιοργάνωση της δομής και των διαδρομών.

Παρά τις όποιες επιμέρους ιδιαιτερότητες όπως, για παράδειγμα, οι διαφορές στο μείγμα νομισματικής και δημοσιονομικής πολιτικής σε Ευρωζώνη και ΗΠΑ, οι αγορές έχουν πλημμυρίσει από έναν ωκεανό ρευστότητας.

Οι αποταμιεύσεις έχουν επίσης συνολικά υπερδιπλασιαστεί του κανονικού. Μόνο στη Γαλλία, στο γ' τρίμηνο του 2021, από τα 300 δισ. περίπου των αποταμιεύσεων, τα 200 οφείλονται στην υποκατάσταση της πανδημίας ή και στη σχετική κρατική χρηματοδότηση. Πού οδηγεί αυτή η κατάσταση; Η άρνηση μερίδας εργαζομένων να επιστρέ-

Ο διοικητής της Fed J. Powell έχει ήδη συνταξιοδοτήσει τον όρο «προσωρινός» για τον πληθωρισμό.

Η ταχύτητα μεταβολής ήταν και είναι πρωτοφανής καθώς από την περιορισμένη δαπάνη και την υποτονική ζήτηση, οι προσαρμώσεις στους περιορισμούς της πανδημίας οικονομίες αναπτύσσονται πλέον ταχύτατα και οι πληθωριστικές πιέσεις κινδυνεύουν να παγιωθούν.

ψουν στο εργατικό δυναμικό (-2% στις ΗΠΑ) ή οι συνεχείς παραιτήσεις («the great resignation»), που αντικατοπτρίζουν μια σιωπηλή επανάσταση του κόσμου της εργασίας απέναντι στα χαμηλά εισοδηματικά μερίδια και στις εξοντωτικές συνθήκες της εργασίας, εντείνουν τις προβλέψεις εκείνων που υποστηρίζουν ότι οι αυξήσεις των τιμών θα έχουν

κι άλλους γύρους και θα καταλήξουν σε πληθωριστικές προσδοκίες. Εκτός κι αν οι επιχειρήσεις απορροφήσουν τις αυξήσεις αυτές, πράγμα όμως απίθανο με την τρομερή ζήτηση που υπάρχει. Τι κίνητρο για κάτι τέτοιο έχουν; Υπάρχουν όμως και άλλοι παράγοντες που δείχνουν ότι τα «κύματα ακρίβειας» μπορεί να έχουν μεγαλύτερη διάρκεια. Η «πράσινη μετάβαση» σε μια ανέτοιμη με σχετικές επενδύσεις παγκόσμια οικονομία, θα οδηγήσει πιθανώς σε περιόδους πληθωρισμού κόστους εφεξής.

Ένας τρόπος να δει κανείς αυτό που πραγματικά προβλέπουν οι αγορές είναι να τοποθετήσει την παρούσα κατάσταση στο πλαίσιο ενός «Greenspan Conundrum». Παρά τη διαφανόμενη αλλαγή στάσης της Fed με τις προαναγγελλθείσες, ίσως και τρεις, αυξήσεις επιτοκίων κατά 250 μονάδες βάσης το 2022, οι αποδόσεις του 10ετούς κρατικού ομολόγου αποκλίνουν σημαντικά, παραμένοντας καθηλωμένες γύρω στο 1,50%.

Αυτό μπορεί να σημαίνει ότι οι παράγοντες της αγοράς εκτιμούν ότι ίσως

οι μακροπρόθεσμες μεταβολές των επιτοκίων με βάση τον πληθωρισμό να είναι τελικά μικρότερες. Είτε γιατί περιμένουν ο πληθωρισμός να είναι τελικά παροδικός, είτε αντιθέτως γιατί περιμένουν να πληθωριστεί το χρέος, το οποίο πράγματι έχει εκτοξευτεί παντού, είτε γιατί περιμένουν τελικώς μια επιστροφή μεσομακροπρόθεσμα στη μέτρια ανάπτυξη με μέτριο πληθωρισμό.

Στην Ελλάδα η προσοχή πρέπει να είναι διπλή. Οχι μόνο γιατί ο εισαγόμενος πληθωρισμός πλήττει τα εισοδήματα και άρα μπορεί να μετριάσει την ανάπτυξη. Αλλά και γιατί το παραγωγικό κενό υπολογίζεται περίπου στο 0% το 2022, με φυσικό ποσοστό ανεργίας γύρω στο 13%.

Επομένως, εάν δεν αυξηθεί αποφασιστικά η παραγωγικότητα με νέες επενδύσεις, κάθε δυνατή αύξηση της ζήτησης μπορεί να καταλήγει σε ανάλογη εκτόξευση των τιμών.

* Ο κ. Θεόδωρος Πελαγίδης είναι υποδιοικητής της ΤτΕ και καθηγητής οικονομικής ανάλυσης στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Ομοβροντία επικρίσεων για τα τέλη τραπεζών

Σκληρή γλώσσα από μέλη της επιτροπής Εμπορίου – Οι θέσεις των τραπεζών και οι εκκλήσεις ΥΠΟΙΚ και Διοικητή της ΚΤΚ

Έντονες επικρίσεις για τις αυξημένες χρεώσεις των τελών από τράπεζες, εξέπλησαν μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου, η οποία συζήτησε το θέμα. Στη συζήτηση, η οποία θα συνεχιστεί την ερχόμενη Τρίτη, μέλη της επιτροπής διατύπωσαν βαρύτατους χαρακτηρισμούς για τις τράπεζες. Ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κωνσταντίνος Ηροδότου, μιλώντας στην Επιτροπή, κάλεσαν τους καταναλωτές να ζητήσουν από τις τράπεζες τη μετατροπή των τραπεζικών τους λογαριασμών σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, έτσι ώστε να επωφεληθούν του πλαφόν χρεώσεων που περιορίζεται στα €36 ευρώ ετησίως. Διευκρίνισαν ότι με βάση τη νομοθεσία δεν υπάρχει περιθώριο παρέμβασης σε άλλου είδους λογαριασμούς.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, Κυριάκος Χατζηγιάννης, κάλεσε τις τράπεζες να παγώσουν τις αυξήσεις «μέχρις ότου εξαντληθεί ένας πολιτισμένος διάλογος», προσθέτοντας πως «δεν μπορούν να συνεχίσουν αυτό τον κανιβαλισμό με έλλειψη στοιχείων σεβασμού». Σημείωσε πως η επικέντρωση της συζήτησης στον λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, αποπροσανατολίζει από τα τέλη που επιβάλλονται στους υπόλοιπους λογαριασμούς των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων. «Δεν είναι αυτό προσέγγιση, αυτό είναι παραπλάνηση», συμπλήρωσε.

Εκκλήσεις Πετρίδη

Στις δηλώσεις του, ο ΥΠΟΙΚ είπε πως το διάταγμα που είχε εκδοθεί τον Νοέμβριο του 2020, καθόριζε οροφή στα τραπεζικά τέλη ύψους €36 ετησίως στον Λογαριασμό Πληρωμών με Βασικά Χαρακτηριστικά (ΛΙΒΧ) ανά καταναλωτή. Εξήγησε πως με βάση το διάταγμα δεν υπάρχει περιορισμός πράξεων για τις πλειστές των υπηρεσιών, όπως άνοιγμα, λειτουργία και κλείσιμο λογαριασμού και κατάθεση χρηματικών ποσών, καθώς και ένα ελάχιστο αριθμό πράξεων, που ανέρχεται στις 100 το χρόνο, για τις υπολοίπες υπηρεσίες πληρωμών (άμεσες χρεώσεις, πληρωμές μέσω πιστωτικής κάρτας κ.λπ.) και οι οποίες αφορούν σε υπηρεσίες εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης και για ποσά ανά συναλλαγή κάτω των €5.000, ενώ προνοούνται μηδενικές χρεώσεις για την ανάληψη χρημάτων από

Ο υπουργός Οικονομικών Κωνσταντίνος Πετρίδης και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας Κωνσταντίνος Ηροδότου κάλεσαν τους καταναλωτές να ζητήσουν από τις τράπεζες τη μετατροπή των τραπεζικών τους λογαριασμών σε λογαριασμό πληρωμών με βασικά χαρακτηριστικά, για να επωφεληθούν του πλαφόν χρεώσεων που περιορίζεται στα €36 ευρώ ετησίως.

ΑΤΜ εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξαρτήτως τράπεζας.

Κάλεσε επίσης τους καταναλωτές να επικοινωνήσουν με τα τραπεζικά τους ιδρύματα και να καθορίσουν βασικό λογαριασμό. Είπε επίσης ότι μαζί με την ΚΤΚ θα φροντίσουν ώστε να εφαρμόζεται αυτή η νομοθεσία. Ταυτόχρονα, κάλεσε τις τράπεζες να εξηγήσουν στον κόσμο το θέμα των χρεώσεων «διότι δημιουργείται μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα, η οποία δεν είναι προς όφελος κανενός».

Ο Διοικητής

Και ο Διοικητής της ΚΤΚ κάλεσε τους καταναλωτές όπως μετατρέψουν τους λογαριασμούς τους σε ΛΙΒΧ, έτσι ώστε να επωφεληθούν από το πλαφόν των €36 ετησίως. «Πρέπει οι συμπολίτες μας να μεταβούν στις τράπεζες και να ζητήσουν είτε να τους ανοίχθει αυτός ο λογαριασμός είτε να μετατραπεί ο τρεχούμενος λογαριασμός σε λογαριασμό για βασικές πληρωμές. Αν το κάνουν αυτό και μπορούν να διεκπεραιώνουν όλων των ειδών συναλλαγές που κάνουν ήδη με μέγιστη συ-

Ο Κωνσταντίνος Πετρίδης κάλεσε τις τράπεζες να εξηγήσουν στον κόσμο το θέμα των χρεώσεων «διότι δημιουργείται μια περιρρέουσα ατμόσφαιρα, η οποία δεν είναι προς όφελος κανενός».

νολική χρέωση τα €36 ευρώ το χρόνο ή €3 το μήνα». Διευκρίνισε πως με βάση τη νομοθεσία δεν υπάρχει υποχρέωση των τραπεζών να ενημερώνουν την ΚΤΚ για τις χρεώσεις και δεν έγινε κάποια παράβση από τις τράπεζες. Απαντώντας στις επικρίσεις ότι η έρευνα που διενήργησε η ΚΤΚ για το θέμα κρατήθηκε εμπιστευτική, ο Κ. Ηροδότου είπε πως και η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΑΤ), που διενεργεί έρευνα σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, διατηρεί τα στοιχεία ως εμπιστευτικά. Σημείωσε πως καμία άλλη χώρα της ευ-

ρωζώνης δεν παρεμβαίνει στις χρεώσεις των τραπεζών πέραν του βασικού λογαριασμού στη βάση της ευρωπαϊκής οδηγίας για τη συγκρισιμότητα των τελών που συνδέονται με λογαριασμούς πληρωμών (Payments Accounts Directive) και πρόσθεσε πως η μελέτη που διενήργησε η ΚΤΚ το 2019 επικεντρώθηκε στον ΛΙΒΧ. Ο κ. Ηροδότου είπε ότι έλεγχος γίνεται και καλύπτει την ημέρα που εκδόθηκε το διάταγμα, προσθέτοντας πως προηγουμένως μία τράπεζα, την οποία δεν κατονόμασε, υπερέβη τη χρέωση των €36 φτάνοντας στα €46 ετησίως. Σημείωσε ότι οι δύο μεγάλες τράπεζες είχαν πλαφόν €18 και €20 ετησίως που ήταν κάτω από το πλαφόν των €36 ευρώ.

Οι τράπεζες

Εκπρόσωποι των δύο βασικών τραπεζών (Τράπεζα Κύπρου και Ελληνική) δήλωσαν αναρμόδιοι να απαντήσουν κατά πόσον μπορεί να παγώσουν οι χρεώσεις, λέγοντας πως τέτοιες αποφάσεις λαμβάνονται σε επίπεδο Διοικητικών Συμβουλίων. Εξάλλου, ο Διευθυντής Επικοινωνίας

και Δημοσίων Σχέσεων της Ελληνικής Τράπεζας, Γιώργος Σκλάβος, είπε πως η τράπεζα από τον περασμένο Νοέμβριο είχε στείλει δύο εκατ. επιστολές ενημερώνοντας για τις νέες χρεώσεις που τέθηκαν σε εφαρμογή από χθες, τονίζοντας πως τα τέλη για τον ΛΙΒΧ δεν έχουν αλλάξει, δηλαδή με €1,50 τον μήνα.

Η βασική διαφορά, εξήγησε, αφορούσε το τέλος τήρησης λογαριασμών ταμειολογίου των €5 ετησίως, το οποίο γίνεται €20 ετησίως αφού πακετοποιούνται διάφορες υπηρεσίες που προηγουμένως είχαν συνολικό κόστος περίπου €17. Σημείωσε πάντως πως η διατήρηση ενός λογαριασμού επιφέρει κόστος λόγω εποπτικών απαιτήσεων όπως τις διαδικασίες KYC (Know your client) και την επικαιροποίησή τους. «Υπάρχουν εκατοντάδες χιλιάδες λογαριασμοί με λογαριασμό κάτω από €200 ή €300. Αυτοί οι λογαριασμοί μπορεί να είναι και ακριβαστοί αλλά υπάρχει κόστος τήρησής τους», πρόσθεσε. Είπε εξάλλου ότι οι πελάτες μπορούν διευκολυνθεί να ζητήσουν την τροποποίηση του λογαριασμού τους σε λογαριασμό βασικών πληρωμών.

Ο καταναλωτής πληρώνει

Ο **βουλευτής** του ΑΚΕΛ Κώστας Κώστα μίλησε για «ασυδοσία, αποθράσυνση και αυθαιρεσία» εκ μέρους των τραπεζών. Υπενθύμισε το κλείσιμο των καταστημάτων στην ύπαιθρο και τις ουρές που σχηματίζονται έξω από τα καταστήματα στις πόλεις συνεπεία της σμίκρυνσης του δικτύου καταστημάτων, αλλά και τα όπλα που έχουν στη διάθεσή τους οι τράπεζες να βγάσουν έξω κόσμο από τα σπίτια τους. «Δεν είναι δυνατόν να αφαιμάσουμε τον κόσμο», είπε. Σε δηλώσεις μετά το πέρας της συνεδρίασης, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΔΗΚΟ, Πανίκος Λεωνίδου, επέκρινε τις τράπεζες ότι εκμεταλλεύονται «τη δεσποχώρα θέση που κατέχουν στην οικονομία του τόπου και αγνοώντας όλα τα θεσμικά όργανα του κράτους, περιλαμβανομένης και της Βουλής, παραγνρίζουν με τις αυξήσεις, τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες που επικρατούν, εν μέσω οικονομικής κρίσης και πανδημίας». Ο βουλευτής του ΕΛΑΜ Σωτήρης Ιωάννου ανέφερε ότι η αύξηση των χρεώσεων σε μία περίοδο σκληρής ακρίβειας είναι απαράδεκτη. Εκ μέρους της ΕΔΕΚ, ο Ηλίας Μυριάνθους ανέφερε, πως οι τράπεζες που έχουν στηριχτεί μέσω του κουρέματος καταθέσεων πρέπει να είναι προσεκτικές όσον αφορά τον τρόπο επιβολής χρεώσεων. Είναι ακόμη ότι λόγω των χρεώσεων αρκεί οι συμπολίτες μας έχουν οδηγηθεί σε μεγάλες τράπεζες των κατοχομένων όπου ανοίγουν εκεί τους λογαριασμούς τους. Ο Μιχάλης Γιακουμάς, βουλευτής της ΔΗΠΑ – Συνεργασίας Δημοκρατικών Δυνάμεων, χαρακτήρισε τις αυξημένες χρεώσεις των τραπεζών ως μια απρόκληση και απαράδεκτη ενέργεια.

Εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων – Συνεργασία Πολτών, ο Σταύρος Παπαδόπουλος είπε πως πέραν του λογαριασμού βασικών πληρωμών όπου υπάρχει πλαφόν στα €36 ετησίως, οι τράπεζες «αυθαίρετα προχωρούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, στον διπλασιασμό ή και τριπλασιασμό των χρεώσεων τους, με αποτέλεσμα και πάλι να την πληρώσει ο καταναλωτής».

ΑΡΘΡΟ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ**

Non-Fungible Tokens

Ίσως κάποιοι από εσάς έχετε ακούσει τελευταία τον όρο NFT. Τι είναι όμως τα NFTs; Πρόκειται για ψηφιακά Crypto έργα τα οποία μπορεί να είναι μια φωτογραφία ή ένας πίνακας, ακόμα κι ένα tweet. Φαντασία να υπάρχει και πολλά μπορεί να μετατραπούν σε NFTs. Ουσιαστικά μιλάμε για μια ψηφιακή υπογραφή που μέσω της τεχνολογίας καθιστά με ξεκάθαρο τρόπο ποιος είναι ο ιδιοκτήτης του ψηφιακού περιεχομένου ακριβώς όπως και στα κρυπτονομίσματα. Στον τομέα των έργων τέχνης λειτουργεί σαν ένα πιστοποιητικό αυθεντικότητας διαφοροποιώντας έτσι τον ιδιοκτήτη του. Ένα μεγάλο πλεονέκτημα είναι ότι τα NFTs δεν μπορούν να αντιγραφούν αφού ακόμα κι αν έχουν διάφοροι το ίδιο αρχείο, τότε ως αυθεντικό αναγνωρίζεται μόνο αυτό που είναι συνδεδεμένο με NFT. Αυτό έχει οδηγήσει το τελευταίο διάστημα την αγορά τέτοιου τύπου αρχείων σε μια τρελή πορεία όσον αφορά στην αξία τους και έχουν ξεδοθεί απίστευτα ποσά. Το έργο του Beeple's Everydays: The first 5.000 days πουλήθηκε μέσω του οίκου δημοπρασιών Christie's στην εξωπραγματική τιμή των 69,3 εκατομμυρίων δολαρίων. Υπάρχουν πάρα πολλά παρόμοια παραδείγματα ψηφιακών έργων (πίνακες, τραγούδια, φωτογραφίες κ.ά) που έχουν πουληθεί σε πολύ υψηλά ποσά το τελευταίο διάστημα. Μιλάμε λοιπόν για ένα πραγματικό ψηφιακό περιουσιακό στοιχείο που είναι καταγεγραμμένο στο block chain και έχει πραγματική αξία. Μπορεί τα NFTs να νομίζουμε ότι μοιάζουν με τα κρυπτονομίσματα, όμως διαφέρουν σε κάτι πολύ βασικό. Ενώ όλοι μας μπορούμε να παράξουμε ή να παράγουμε ένα bitcoin και να τα ανταλλάσουμε, δεν μπορούμε να κάνουμε το ίδιο με τα Non-Fungible Tokens αφού είναι μοναδικά και κατοχυρώνουν ένα μόνο περιουσιακό στοιχείο. Αυτή λοιπόν η νέα ιδέα θα αλλάξει τον τρόπο που λειτουργεί το ίντερνετ και θα μπορούσαν να μπουν δικλίδες ασφαλείας στα πνευματικά δικαιώματα και την αυθεντικότητα έργων, όμως αυτό γεννά διάφορα ερωτήματα, όπως ποιος είναι αυτός που θα ρυθμίζει και θα αξιολογεί την αυθεντικότητα αλλά και πολλά άλλα. Φαντασία να υπάρχει όμως και όλα γίνονται!

Ο κ. Γιάννης Γεωργιάς είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

Απερρίφθη η αναπομπή νόμου για το ΦΠΑ στο ρεύμα

Ομοφωνία κομμάτων στην ολομέλεια - ΔΗΣΥ: Την απορρίπτουμε για λόγους τάξης και συνταγματικής ορθότητας

Ομόφωνα με 43 ψήφους υπέρ, η Ολομέλεια της Βουλής απέρριψε την αναπομπή, από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Νίκο Αναστασιάδη, του νόμου που είχε ψηφίσει για την ορίζοντα μείωση του ΦΠΑ στον ηλεκτρισμό από το 19% στο 9%.

Εκτός από τα κόμματα της αντιπολίτευσης που είχαν υποστηρίξει τη συγκεκριμένη πρόταση νόμου, την αναπομπή απέρριψε τελικά και ο Δημοκρατικός Συναγερμός, με τον Βουλευτή του ΔΗΣΥ Χάρη Γεωργιάδη να αναφέρει ότι το κόμμα δεν αλλάζει τη θέση του επί της ουσίας, αλλά την απορρίπτει για λόγους τάξης και συνταγματικής ορθότητας, με σεβασμό στο δικαίωμα του Κοινοβουλίου να καθορίζει τη φορολογική πολιτική του κράτους.

Κατά τη συνεδρία της Επιτροπής Οικονομικών που προηγήθηκε της Ολομέλειας, ο Υπουργός Οικονομικών υπενθύμισε ότι η Κυβέρνηση έλαβε μέτρα όσον αφορά τη μείωση της επιβάρυνσης στο ηλεκτρικό ρεύμα με μείωση 10% για τους επόμενους μήνες στην τιμή του n-

ΥΠΟΙΚ: Αποφεύγετε προτάσεις νόμου που είναι αστόχευτες και θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, όπως η συγκεκριμένη πρόταση.

λεκτρικού ρεύματος, αλλά και μείωση του ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα για τρεις μήνες από 19% στο 9% για τα νοικοκυριά, ανταποκρινόμενη και στις εκκλήσεις της Βουλής και επιπλέον προχώρησε σε μείωση του ΦΠΑ στο 5% για τις ευάλωτες ομάδες για περίοδο έξι μηνών.

Εξέφρασε την άποψη ότι η Κυβέρνηση έλαβε πολύ περισσότερα μέτρα από άλλες χώρες που είχαν μεγαλύτερη αύξηση στην τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Είπε επίσης ότι έκανε έκκληση στη Βουλή να αποφεύγει προτάσεις νόμου που είναι αστόχευτες, εκφρεύουν των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και θέτουν σε κίνδυνο τη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, όπως η συγκεκριμένη πρόταση.

Εξηγώντας την αναπομπή στην Επιτροπή, εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας είπε ότι αυτή παραβιάζει το ευ-

Εξηγώντας την αναπομπή στην Επιτροπή, εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας είπε ότι αυτή παραβιάζει το ευρωπαϊκό δίκαιο, την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, ενώ εκτροχιάζει τον δημοσιονομικό προγραμματισμό του κράτους με κόστος 75 εκ. ευρώ ετησίως.

ρωπαϊκό δίκαιο, την αρχή της διάκρισης των εξουσιών, ενώ εκτροχιάζει τον δημοσιονομικό προγραμματισμό του κράτους με κόστος 75 εκ. ευρώ ετησίως, χωρίς να υπάρχει χρονικό όριο στην ισχύ αυτής της πρότασης.

Τοποθετήσεις κομμάτων

Στην τοποθέτηση του ενώπιον της Ολομέλειας ο Πρόεδρος του Κινήματος Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών Χάρης Θεοπέμπτου, εξέφρασε απογοήτευση για την αναπομπή, αφού όπως είπε είναι πλέον αδιαμφισβήτητο ότι ο ηλεκτρισμός και το κόστος της ενέργειας είναι πηλό.

Πρόσθεσε ότι ανέμενε από την Κυβέρνηση περισσότερη ευαισθησία, αφού αντί για εξαγγελίες για μέτρα και στιδίποτε θα ήταν βοηθητικό, είδαν απλώς μια αναπομπή.

Ο Βουλευτής της ΔΗΠΑ Αλέκος Τρυφωνίδης, είπε ότι παρόλο που η Δημοκρατική Παράταξη είχε προτείνει τη μείωση του ΦΠΑ στην ηλεκτρική ενέργεια στο 5% και στο 0% για έξι μήνες για τρόφιμα και φάρμακα, τελικά ψήφισαν την πρόταση της πλειοψηφίας της Βουλής. Πρόσθεσε ότι η αναπομπή εκ μέρους της Προεδρίας της Δημοκρατίας δεν τους βρίσκει συμφωνούς.

Εκ μέρους της ΕΔΕΚ ο Βουλευτής Ηλίας Μυριάνθους, διερωτήθηκε κατά πόσο υπολόγισε το Υπουργείο Οικονομικών ότι αυτή η απώλεια που αναφέρει ότι θα ανέλθει στο 75 εκατ. ευρώ ετησίως, θα αντισταθμίζονταν με τη μείωση του πληθωρισμού και συνακόλουθα με τη μείωση των δαπανών του κράτους λόγω αύξησης των τιμηρίθμου και των μισθών. Πρόσθεσε ότι άλλες χώρες της ΕΕ έλαβαν αυτά τα μέτρα με τη μείωση του ΦΠΑ

στον ηλεκτρισμό και σε άλλα καύσιμα. Εκ μέρους του ΕΛΑΜ ο Βουλευτής Σωτήρης Ιωάννου, ανέφερε επίσης ότι και οι επιχειρήσεις να μειώσουν φορολογίες. Αφού σημείωσε ότι δεν επιτρέπεται από τη μια να θέλουμε τους φόρους να μειώνονται και από την άλλη τις δαπάνες να αυξάνονται, πρόσθεσε ότι αυτή η συζήτηση πρέπει να διεξαχθεί με πολιτικούς επιχειρήματα και όχι με ισχυρισμούς περί δόθεν αντισυνταγματικότητας που αμφισβητούν την εξουσία που έχουν τα κοινοβούλια να αυξάνουν και να μειώνουν φόρους.

Ανέφερε τέλος ότι ο ΔΗΣΥ χωρίς να αλλάζει επί της ουσίας τη θέση του για λόγους τάξης, συνταγματικής ορθότητας, και σεβασμού στο κυριαρχικό δικαίωμα του κοινοβουλίου να καθορίζει τη φορολογική πολιτική του κράτους, θα απορρίψει την αναπομπή.

Κεφάλαια ύψους 12,1 τρισ. δολ. άντλησαν το 2021 οι επιχειρήσεις

Αυξήθηκαν κατά 17% σε σύγκριση με το 2020 και κατά 25% σε σχέση με το 2019

Η ρευστότητα από τις κεντρικές τράπεζες και η παγκόσμια ανάκαμψη βοήθησαν τις επιχειρήσεις ανά τον κόσμο να αντλήσουν συνολικά 12,1 τρισ. δολάρια το 2021 από εκδόσεις μετοχών, ομολόγων και νέων δανείων. Τα κεφάλαια που έχουν ήδη συγκεντρώσει οι επιχειρήσεις αντιπροσωπεύουν αύξηση 17% σε σύγκριση με τα αντίστοιχα του 2020, αλλά και αύξηση σχεδόν 25% σε σχέση με το 2019.

Στις εκτιμήσεις αυτές καταλήγει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times βάσει

Η κατάσταση αντανakλά τις άκρως ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης που επικράτησαν σε πολλά μέρη του κόσμου.

στοιχείων της εταιρείας ερευνών Refinitiv. Όπως τονίζει η βρετανική εφημερίδα, ο πυρετώδης ρυθμός με τον οποίο άντλησαν τόσα κεφάλαια οι επιχειρήσεις αντανakλά τις άκρως ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης που επικράτησαν σε πολλά μέρη του κόσμου στη διάρκεια του έτους. Τα προγράμματα μαζικών αγορών ομολόγων που υιοθέτησαν οι κεντρικές τράπεζες ανά τον κόσμο για να στηρίξουν τις οικονομίες τους εν μέσω πανδημίας, με προεξάρχοντα εκείνα της αμερικανικής Federal Reserve αλλά και της ΕΚΤ, λειτούργησαν καταλυτικά καθώς οδήγησαν

το κόστος του δανεισμού σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα και εξακολουθούν να το κρατούν εκεί. Στο μεταξύ, υπάρχει άφθονη ρευστότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα που προσέφερε ένα εξαιρετικά ευνοϊκό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις που ενδιαφέρονταν να προσελκύσουν νέους επενδυτές και πιστωτές.

Η βρετανική εφημερίδα υπογραμμίζει πως τόσο στην Ευρώπη όσο και στις ΗΠΑ οι εταιρείες με υψηλή βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγησης εξέδωσαν λιγότερα ομόλογα, καθώς πολλές από τις εταιρείες υψηλής κεφαλαιοποίησης είχαν γεμίσει τα ταμεία τους το 2020. Την ίδια στιγμή, όμως, εταιρείες με χαμηλή βαθμολογία προχώρησαν σε εκτεταμένες εκδόσεις ομολόγων αναπληρώνοντας σε μεγάλο βαθμό το κενό. Έτσι, συνολικά οι εκδόσεις εταιρικών ομολόγων μειώθηκαν λιγότερο από 3% στα 5,5 τρισ. δολάρια. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει ο Κέβιν Φόλεϊ, στέλεχος της JP Morgan Chase, «ανεξάρτητα από το αν εκτιμά κανείς ότι είναι διογκωμένες οι χρηματιστηριακές αξίες των εταιρειών, η πραγματικότητα είναι πως υπάρχει πολλή ρευστότητα στο σύστημα και είναι ζωηρό το ενδιαφέρον των επενδυτών για συγχωνεύσεις και εξαγορές».

Ανάμεσα στις περιπτώσεις ιδιαίτερα αυξημένου ενδιαφέροντος των επενδυτών ξεχωρίζει, βέβαια, η σχετική δραστηριότητα στην υπερδύναμη, καθώς οι αμερικανικές επιχειρήσεις άντλησαν 5 τρισ. δολάρια. Μιλώντας στους FT, ο Κρις Μπλουμ, στέλεχος της γαλλικής επενδυ-

Μέσα στη χρονιά εκδόθηκαν δεκάδες δάνεια με ιλιγγιώδη ποσά, δεκαψήφια ή και ενδεκαψήφια, όπως εκείνο που χρηματοδότησε τη συγχώνευση της Disney με την Warner Media της AT&T αλλά και εκείνο που χρηματοδότησε την εξαγορά της εταιρείας διαχείρισης σιδηροδρόμων μεταφοράς φορτίου Kansas City Southern από την ανταγωνίστριά της Canadian Pacific.

τικής τράπεζας BNP Paribas, τόνισε πως «ήταν όντως μια χρονιά μεγάλης επιτυχίας». Ο ίδιος προεξοφλεί πως η τάση θα συνεχιστεί και το επόμενο έτος. Μεγάλα ποσά άντλησαν η εταιρεία κατασκευής ηλεκτροκίνητων οχημάτων Rivian και η νοτιοκορεατική εταιρεία ηλεκτρονικού εμπορίου Coupang με την αρχική δημόσια εγγραφή τους. Επίσης, εκδόθηκαν δεκάδες

δάνεια με ιλιγγιώδη ποσά, δεκαψήφια ή και ενδεκαψήφια, όπως εκείνο που χρηματοδότησε τη συγχώνευση της Disney με την Warner Media της AT&T αλλά και εκείνο που χρηματοδότησε την εξαγορά της εταιρείας διαχείρισης σιδηροδρόμων μεταφοράς φορτίου Kansas City Southern από την ανταγωνίστριά της Canadian Pacific.

Ιδιαίτερο στοιχείο της χρονιάς που τελειώνει για τις αγορές, ήταν η εκτεταμένη δραστηριότητα των εταιρειών ειδικού σκοπού που αναλαμβάνουν εξαγορές, των γνωστών πλέον με το ακρωνύμιο spacs, που αντλούν κεφάλαια από επενδυτές και στη συνέχεια αναζητούν εταιρεία προς εξαγορά.

Για πρώτη φορά αντλήθηκαν περισ-

σότερα κεφάλαια από τις εταιρείες αυτού του είδους παρά μέσω της αρχικής δημόσιας εγγραφής εταιρειών.

Το πρώτο τρίμηνο του έτους υπήρξε έντονη δραστηριότητα των spacs που αργότερα επιβραδύνθηκε, αλλά τους τελευταίους μήνες οι εταιρείες αυτές άντλησαν από επενδυτές συνολικά 152 δισ. δολάρια.

2022

New opportunities ahead!
Happy new year

GoGordian
REAL ESTATE

Πάνω από 36% εκτοξεύτηκε ο πληθωρισμός στην Τουρκία

Κατέγραψε ρεκόρ 19 ετών - Εκτιμήσεις ότι θα φτάσει το 50% μέχρι τον Μάρτιο

Ιδιαίτερα κακό οιωνό για τον Τούρκο πρόεδρο αποτελεί πλέον ο πληθωρισμός, που τον Δεκέμβριο εκτοξεύθηκε στο 36,08%, βυθίζοντας όλο και περισσότερο στην ένδεια τα φτωχότερα στρώματα του λαού, ενώ η γειτονική χώρα έχει μπει σε τροχιά εκλογών. Ο δείκτης καταγράφει το υψηλότερο επίπεδο από τον Σεπτέμβριο του 2002, όταν η Τουρκία βυθιζόταν στην οικονομική κρίση που εξαφάνισε το παλιό πολιτικό σκηνικό και έδωσε θριαμβευτική εκλογική νίκη στον Ταγίπ Ερντογάν και το κόμμα Ελμπερίας και Ανάπτυξης. Ακόμη πιο δυσόιωνες είναι, όμως, οι εκτιμήσεις οικονομολόγων, που θεωρούν σχεδόν βέβαιη την περαιτέρω εκτίναξη του δείκτη πληθωρισμού, ενδοεοιμένως στο 40% ή το 50% πιθανώς και τους επόμενους μήνες, αν δεν αντιστραφεί η αυτοκτονική νομισματική πολιτική των χαμηλών επιτοκίων. Την ίδια στιγμή ο τουρκικός λαός δυσκολεύεται να επιβιώσει εξαιτίας της ακρίβειας. Μιλώντας στο Reuters, η Οζλέμ Ντεριτάι Σενγκιούλ, ιδρυτικό στέλεχος της συμβουλευτικής Spinn Consulting, τόνισε πως «τα επιτόκια πρέπει να αυξηθούν αμέσως και επιθετικά, είναι επιτακτική ανάγκη». Όπως υπογράμμισε η ίδια, όμως, η κεντρική τράπεζα δεν πρόκειται να αυξήσει τα επιτόκια και ο πληθωρισμός «ενδέχεται να φτάσει στο 40% με 50% μέχρι τον Μάρτιο». Ανάλογες είναι οι εκτιμήσεις και του Ιμπραήμ Ακσού, οικο-

νομικού αναλυτή στην HSBC, που μιλώντας στους Financial Times προέβλεψε πως ο πληθωρισμός θα φτάσει περίπου στο 42% τον Απρίλιο. Το αντισυγκτικό 36,08% του Δεκεμβρίου αποτελεί, άλλωστε, θεαματική άνοδο του δείκτη, δεδομένου ότι μόλις τον Νοέμβριο βρισκόταν με τα επίσημα στοιχεία στο 21% και έπεται της τελευταίας μείωσης των επιτοκίων στο 14%. Στην ουσία, τα πραγματικά επιτόκια στην Τουρκία είναι σε αρνητικό έδαφος και εξωθούν για μια ακόμη φορά σε άτακτη φυγή τους επενδυτές που εγκαταλείπουν τους τουρκικούς τίτλους και το νόμισμα της χώρας. Έτσι, παρά τις αλληπάλληλες παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας στην αγορά συναλλάγματος και τις υποσχέσεις για αναπλήρωση των καταθέσεων στο ποσοστό που χάνουν από την πτώση του νομίσματος, η τουρκική λίρα δέχθηκε νέες πιέσεις και στη διάρκεια της χθεσινής συνεδρίασης υποχώρησε κατά 5%, για να ανακάμψει αργότερα 3%, με την ισοτιμία να διαμορφώνεται στις 13,0453 τουρκικές λίρες προς ένα δολάριο.

Σε ό,τι αφορά τη δραματική κατάσταση που αντιμετωπίζουν τα τουρκικά νοικοκυριά, αντανακλούν στα επιμέρους στοιχεία του δείκτη, καθώς ο πληθωρισμός των τιμών των τροφίμων έχει φτάσει στο 44% και των μεταφορών στο 54%. Από τον περασμένο μήνα στην Κωνσταντι-

Ο πληθωρισμός των τιμών των τροφίμων στην Τουρκία έχει φτάσει το 44% και των μεταφορών το 54%. Από τον περασμένο μήνα στην Κωνσταντινούπολη έχει κάνει την εμφάνισή του το φαινόμενο των πολιτών που συγκεντρώνονται σε μεγάλες ουρές για να αγοράσουν επιδοτούμενο ψωμί.

Τα τελευταία στοιχεία φέρουν τις τιμές παραγωγού να έχουν αυξηθεί κατά 80% σε ετήσια βάση.

νούπολη έχει κάνει την εμφάνισή του το φαινόμενο των πολιτών που συγκεντρώνονται σε μεγάλες ουρές για να αγοράσουν επιδοτούμενο ψωμί. Οι δημοτικές αρχές της πόλης διοργανώνουν τέτοιου είδους επιδοτήσεις, ενώ εκτιμούν πως το κόστος ζωής στην Τουρκία έχει αυξηθεί συνολικά κατά 50% μέσα στο περασμένο έτος. «Δεν βγαίνουμε έξω, μόνο από το σπίτι μας

πηγαίνουμε στη δουλειά μας και πάλι πίσω στο σπίτι», τονίζει στο Reuters ένας από τους παρευρισκομένους.

Για τον Τούρκο πρόεδρο, όμως, η σημαντική είδηση χθες δεν ήταν άλλη από τη θεαματική αύξηση που σημείωσαν οι εξαγωγές κατά 33% στη διάρκεια του περασμένου έτους, με αποτέλεσμα να φτάσει έτσι τη συνολική αξία τους στα 225 δισ. δολάρια. «Έχουμε μόνον μια μέριμνα: τις εξαγωγές, τις εξαγωγές και τις εξαγωγές», τόνισε χθες ο Ταγίπ Ερντογάν, ενώ προσέθεσε πως στη διάρκεια των ετών που βρίσκεται στην ηγεσία της Τουρκίας οι εμπορικές συναλλαγές της χώρας έχουν εξαπλωσαστεί. Η έμφαση στις εξαγωγές βρίσκεται στο επίκεντρο της νέας αλλά μάλλον εξίσου ανορθόδοξης θεωρίας του

Τούρκου προέδρου, πως η χώρα θα βρει την ευμερία μέσω της κινεζοποίησης της οικονομίας της, δηλαδή με ένα φθινό νόμισμα που θα οδηγεί σε αύξηση των εξαγωγών και έτσι σε επενδύσεις και θέσεις εργασίας. Την ίδια στιγμή, βέβαια, ο πληθωρισμός πλήττει εξίσου τις επιχειρήσεις και τις βιομηχανίες της χώρας, με τα τελευταία στοιχεία να φέρουν τις τιμές παραγωγού να έχουν εκτοξευθεί κατά 80% σε ετήσια βάση.

Κι ενώ οι δημοσκοπήσεις δείχνουν τη δημοτικότητα του Τούρκου προέδρου να ακολουθεί την πτωτική πορεία της τουρκικής λίρας, τα κόμματα της αντιπολίτευσης δεν χάνουν την ευκαιρία να σχολιάσουν τη δεινή θέση στην οποία έχει φέρει τον τουρκικό λαό η πολιτική Ερ-

τογάν. Ο Αλί Μπαμπασάν, άλλοτε στενός συνεργάτης του Ερντογάν που έχει αποσχισθεί από το κυβερνών κόμμα και ηγείται του κόμματος της Δημοκρατίας και της Προόδου, εξέφρασε την εκτίμησή πως ο πληθωρισμός είναι στην πραγματικότητα πολύ υψηλότερος από τα επίσημα στοιχεία, ενώ χαρακτήρισε τη στατιστική υπηρεσία της Τουρκίας «θεσμό που μαγειρεύει τους αριθμούς». Παράλληλα, ο Ντουρμούς Γιλμάζ, πρώην ηγετικό στέλεχος της κεντρικής τράπεζας και νυν μέλος του δεξιού Καλού Κόμματος, τόνισε πως ο πληθωρισμός «είναι η ρίζα των οικονομικών δεινών της χώρας» και ζήτησε να εφαρμοστεί άμεσα «κατεπείγον πρόγραμμα σταθεροποίησης».

BLOOMBERG, REUTERS, FT

Διαψεύδονται οι προβλέψεις για εκρηκτική ανάπτυξη της γερμανικής οικονομίας

Η πρόβλεψη για τη μετά πανδημία εκρηκτική ανάκαμψη» της γερμανικής οικονομίας φαίνεται να διαψεύδεται, εκτιμάται ωστόσο ότι δεν θα υπάρξει απότομη οικονομική ύφεση κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Σύμφωνα με τη γερμανική εφημερίδα Handelsblatt, το Ινστιτούτο Μελετών της Handelsblatt (HRI) αναθεωρεί την πρόβλεψή του για το 2022 και επισημαίνει ότι μετά το τέλος της πανδημίας, η προστασία του κλίματος και η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού θα επιβραδύνουν την ανάκαμψη της οικονομίας.

Οι οικονομολόγοι του ινστιτούτου θεωρούν ότι για το 2022 η ανάπτυξη θα φθάσει στο 3,4%, κατά 0,3% χαμηλότερα από ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί, ενώ το 2023 η οικονομία αναμένεται να αναπτυχθεί κατά 2,3%. Το HRI είναι πάντως από τα πλέον απαισιόδοξα οικονομικά ινστιτούτα σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη για το νέο έτος. Τα μεγάλα ινστιτούτα δίνουν εκτιμήσεις από 3,5% έως 4%, ενώ η Bundesbank αναμένει ακόμη και 4,2%. Το HRI ήταν

όμως πιο επιφυλακτικό και το 2020, όταν είχε προβλέψει ανάπτυξη 2,7% για το 2021, έναντι 5% άλλων ινστιτούτων – και επιβεβαιώθηκε. «Η γερμανική οικονομία δύσκολα θα σημειώσει ανάπτυξη κατά το χειμερινό εξάμηνο. Λόγω της μάχης της πανδημίας, η μακροοικονομική ζημιά είναι πιθανό να είναι σημαντικά μικρότερη από ό,τι κατά τα προηγούμενα κύματα της πανδημίας. Ακόμη όμως και αν η πανδημία ξεπεραστεί το ερχόμενο καλοκαίρι και τα προβλήματα με τις αλυσίδες εφοδιασμού επιλυθούν σταδιακά, είναι απίθανο να σημειωθεί εκρηκτική ανάκαμψη», δήλωσε ο πρόεδρος του HRI Μπερτ Ρούρουπ και πρόσθεσε ότι «από τα μέσα του τρέχοντος έτους τα διαρθρωτικά προβλήματα της γερμανικής οικονομίας θα έρθουν και πάλι στο προσκήνιο».

Οι ερευνητές του HRI θεωρούν ταυτόχρονα ότι η κατάσταση μπορεί εκ πρώτης όψης να θυμίζει την κατάσταση ένα χρόνο πριν, αλλά υπάρχουν σημαντικές διαφορές στην αντιμετώπιση της πανδημίας, οι οποίες έχουν επίσης αντίκτυπο στην οικο-

Σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών Ifo του Μονάχου, το 81,9% των γερμανικών βιομηχανιών διαμρτυρήθηκε τον Δεκέμβριο για προβλήματα στην προμήθεια βασικών ειδών.

νομική ανάπτυξη: η συντριπτική πλειονότητα του πληθυσμού έχει πλέον εμβολιαστεί, ενώ διαπιστώνεται αξιοσημείωτη αποδοχή σε μεγάλα τμήματα της πολιτικής και της κοινωνίας. Επιπλέον, όπως τονίζεται, δεν διαφαίνεται προοπτική να επιβληθεί ένα lockdown όπως αυτό του προηγούμενου χειμώνα και, παράλληλα, η Γερμανία επί του παρόντος επωφελείται από το γεγονός ότι πολλές γειτονικές της χώρες έχουν υιοθετήσει σημαντικά αυστηρότερα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Αυτό περιορίζει τα κρούσματα στη Γερμανία, αναφέρει ο κ. Ρούρουπ και εκτιμά ότι δεν θα υπάρξει αιφνίδια οικονομική ύφεση κατά τον χειμώνα που διανύουμε. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να επιταχυνθεί από το β' τρίμηνο του έτους, αλλά η έκρηξη ανάπτυξης που αναμενόταν από πολλούς αναλυτές για μετά την πανδημία, δεν πρόκειται μάλλον, εκτιμά το HRI, να συμβεί καθόλου.

Όπως εξηγείται από το ινστιτούτο, η γερμανική οικονομία σημειώνει μεγάλη ανάπτυξη στον τομέα των λιανικών πω-

λήσεων, ορισμένοι τομείς του οποίου επηρεάζονται σημαντικά από την πανδημία, και στον κλάδο της εξαγωγικής βιομηχανίας, η οποία αντιμετωπίζει εδώ και λίγο καιρό σοβαρά προβλήματα έλλειψης υλικών. Οι ελλείψεις προκαλούν με τη σειρά τους ασταθείς τιμές π.χ. στο πετρέλαιο, στον χαλκό και στην ξυλεία, αλλά και καθυστερήσεις στην παράδοση των προϊόντων. Σύμφωνα με έρευνα του Ινστιτούτου Οικονομικών Ερευνών Ifo του Μονάχου, το 81,9% των γερμανικών βιομηχανιών διαμρτυρήθηκε τον Δεκέμβριο για προβλήματα στην προμήθεια βασικών ειδών. Ιδιαίτερα φαίνεται ότι πλήττεται η αυτοκινητοβιομηχανία και γενικά ο μηχανολογικός τομέας. Την ίδια ώρα, οκτώ στους δέκα εμπόρους λιανικής δήλωσαν ότι τα αγαθά που είχαν παραγγείλει δεν παραδόθηκαν εγκαίρως, με σοβαρότερα τα προβλήματα στα ηλεκτρικά είδη. Κάποιοι μάλιστα, όπως γράφει χαρακτηριστικά η Handelsblatt, δήλωσαν ότι η κατάσταση τους θυμίζει τα άδεια ράφια στην πρόην Ανατολική Γερμανία.

Υπέρ του ευρωομολόγου η Ολλανδία υπουργός Οικονομικών

Τον **CAGAN KOC** και **DIEDERIK BAAZIL** **BLOOMBERG**

Ο διορισμός της πρώτης γυναίκας υπουργού Οικονομικών στην Ολλανδία, της Ζίγκριτ Κάαγκ, που έχει ταχθεί υπέρ της έκδοσης ευρωομολόγου, ενδέχεται να σηματοδοτήσει αλλαγή στη στάση της χώρας και χαλάρωση των θέσεων της για τη δημοσιονομική πειθαρχία. Στον νέο κυβερνητικό συνασπισμό της Ολλανδίας, ο Μαρκ Ρούτε παραμένει πρωθυπουργός και ηγείται για τέταρτη φορά της κυβέρνησης, ενώ τα καιρία υπουργεία Οικονομικών, Εξωτερικών και Αμυνας αναλαμβάνουν στελέχη των άλλων κομμάτων του κυβερνητικού συνασπισμού. Το κόμμα της κ. Κάαγκ, το Δημοκράτες 66, έχει ταχθεί υπέρ της έκδοσης κοινού χρέους από τις χώρες της Ευρωζώνης, κάτι που σηματοδοτεί σημαντική στροφή της ολλανδικής θέσης, αν υιοθετήσει την άποψη αυτή η κυβέρνηση.

Η Ολλανδία υποστηρίζει παραδοσιακά τη σκληρή δημοσιονομική πειθαρχία, ενώ ο κ. Ρούτε εναντιώθηκε σθεναρά στο Ταμείο Ανάκαμψης κατά τις διαπραγματεύσεις για τη θέσπισή του το 2020. Μιλώντας στο Bloomberg τον περασμένο μήνα, μόλις ανακοινώθηκε η σύνθεση του νέου κυβερνητικού συνασπισμού, η κ. Κάαγκ τόνισε πως θα τον χαρακτηρίζει «διαφορετικός τόνος και μια πιο ανοικτή στάση». Όπως

Η κ. Κάαγκ έχει δηλώσει ότι η αντιμετώπιση της πανδημίας καθώς και άλλων κρίσεων στο μέλλον θα απαιτεί «ευρωπαϊκή δύναμη πυρός».

διευκρίνισε, η αντιμετώπιση της πανδημίας καθώς και άλλων κρίσεων στο μέλλον θα απαιτεί «ευρωπαϊκή δύναμη πυρός». Με τον διορισμό της κ. Κάαγκ, ο αριθμός των γυναικών υπουργών Οικονομικών στην Ε.Ε. ανέρχεται σε πέντε. Το περασμένο έτος παραιτήθηκε όταν το ολλανδικό Κοινοβούλιο καταδίκασε τους χειρισμούς της στην εκκένωση του Αφγανιστάν από τους πολίτες

Ο διορισμός της Ζίγκριτ Κάαγκ ενδέχεται να σηματοδοτεί αλλαγή στη στάση της χώρας της για τη δημοσιονομική πειθαρχία.

άλλων χωρών. Στην εναντίον της πρόταση μομφής, το ολλανδικό Κοινοβούλιο υπογράμμισε πως το υπουργείο της κ. Κάαγκ δεν έδρασε αρκετά γρήγορα με αποτέλεσμα να κινδυνεύσουν Ολλανδοί πολίτες αλλά και Αφγανοί εργαζόμενοι, καθώς πολλοί διερμνευσ παρέμειναν στη χώρα μετά την αποχώρηση των αμερικανικών στρατευμάτων. Η κ. Κάαγκ άρχισε τη σταδιοδρομία της ως στέλεχος της Royal Dutch Shell και έχει ζήσει στη Βρυξέλλες, στη Βιέννη και στο Χάρτουμ στο πλαίσιο της διπλωματικής της καριέρας. Στη νέα κυβέρνηση υπάρχουν 20 υπουργοί και από το κόμμα της κ. Κάαγκ, το Δημοκράτες 66 (D66), προέρχονται επίσης η Κάλσα Ολονγκρεν, υπουργός Αμυνας ενώ ο Ρομπ Γέτεν αναλαμβάνει υπουργός Κλίματος και Ενέργειας. Σε ό,τι αφορά τον έως τώρα υπουργό Οικονομικών, Βέπκε Κέστρα, μέλος του Χριστιανοδημοκρατικού Κόμματος, αναλαμβάνει το υπουργείο Εξωτερικών και αντιπρόεδρος της κυβέρνησης.

Ελληνίδα στο τιμόνι της Deutsche Wohnen

Στο πηδάλιο της γερμανικής κατασκευαστικής εταιρείας Deutsche Wohnen, μιας εκ των μεγαλύτερων στη χώρα, τοποθετήθηκαν από κοινού η Κωνσταντίνα Κανελλοπούλου, ελληνικής καταγωγής, και ο Λαρς Ουρμπάνσκι ως συν-διευθυντές σύμβουλοι. Τα σχετικά αναφέρονται σε ανακοίνωση της Deutsche Wohnen, ενώ έρχονται ως επιστέγασμα της εξαγοράς της από την ανταγωνιστική της Vonovia. Αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι πέρυσι η Vonovia, η μεγαλύτερη του κλάδου στη Γερμανία, απέκτησε την Deutsche Wohnen και το τμήμα που κατεβλήθη ήταν της τάξεως των 19,1 δισ. ευρώ. Σήμερα η πρώτη έχει στην κυριότητα της το 87% της δεύτερης. Υπό το πρίσμα αυτό και τον συνεπαγόμενο διοικητικό ανασχηματισμό, ο Ολαφ Βέμπερ, γενικός οικονομικός διευθυντής της Vonovia, θα διαδεχθεί τον Φίλιπ Γκρόσε ως γενικός οικονομικός διευθυντής της Deutsche Wohnen στις 31 Μαρτίου. Ο Βέμπερ, ο οποίος προηγουμένως ήταν επικεφαλής των οικονομικών και διαθεσίμων στη Vonovia, θα είναι υπεύθυνος για τα οικονομικά στο διοικητικό συμβούλιο της DW. Από την 1η Απριλίου θα αναλάβει επίσης τη λογιστική, τον έλεγχο και τους τομείς των επενδυτικών σχέσεων και της φορολογίας.

Η Κωνσταντίνα Κανελλοπούλου προέρχεται και αυτή από την ιδιοκτήτρια εταιρεία Vonovia, όπου κατείχε τη θέση της γενικής διευθύντριας για το πεδίο της προστιθέμενης αξίας. Στα νέα της καθήκοντα στην Deutsche Wohnen θα έχει

Η Κωνσταντίνα Κανελλοπούλου και ο Λαρς Ουρμπάνσκι τοποθετήθηκαν συν-διευθυντές σύμβουλοι στη γερμανική κατασκευαστική εταιρεία Deutsche Wohnen.

αρμοδιότητες την τεχνική υποδομή, την πληροφορική, τις νέες και υφιστάμενες επενδύσεις, τη νομοθεσία και τη συμμόρφωση προς αυτήν, τη βιωσιμότητα και τις σχέσεις με τον δημόσιο τομέα. Ο συν-διευθυντών σύμβουλος Λαρς Ουρμπάνσκι είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση ακινήτων, τη διαχείριση εγκαταστάσεων, τις πληροφορίες και τη στρατηγική των πωλάτων, τους ανθρώπινους πόρους, τη διαχείριση επενδύσεων, την ενοποίηση και τη συντήρηση. Προηγουμένως ήταν γενικός διευθυντής στην DW.

Η Χέλενε φον Ρέντερ αναλαμβάνει την προεδρία του εποπτικού συμβουλίου της τελευταίας, ενώ διατελεί και μέλος του διοικητικού συμβουλίου για την ψηφιοποι-

ηση και την καινοτομία στην Vonovia. Αξίζει να αναφερθεί πως η συνένωση δύναμew των δύο ομίλων κατασκευών των Deutsche Wohnen και Vonovia έχει καταγραφεί ως η μεγαλύτερη από τις επιχειρηματικές συγχωνεύσεις, οι οποίες διεκπεραιώθηκαν την παρελθούσα χρονιά στην αγορά ακινήτων της Γερμανίας, όπως αναφέρει σχετικά σε επισκόπηση του 2021 το περιοδικό Forbes. Η εξαγορά της Deutsche Wohnen, η οποία αρχικώς είχε προβληματίσει πολλούς στη Γερμανία και ειδικά στις μεγάλες πόλεις, όπου η στέγη σπάνιζε και ήταν ακριβή, προσφέρει στην Vonovia πρόσβαση σε περισσότερα από μισό εκατομμύριο διαμερίσματα.

Το θετικό της συμμαχίας, όπως αναφέρει το Forbes, έχει να κάνει με το ότι ο συνδυασμός των πόρων των δύο ομίλων, που ήταν μέχρι πρότινος ανταγωνιστές μεταξύ τους, θα τους βοηθήσει να περιορίσουν τις υπερβάσεις κόστους. Οπότε θα προκύψει εξοικονόμηση κεφαλαίων, η οποία ίσως συμβάλει στο να ανακοπεί η άνοδος του κόστους για τους ενοικιαστές. Βέβαια, υπάρχει και η αρνητική πλευρά, η οποία αφορά τη μείωση του ανταγωνισμού. Η Vonovia είχε και παλαιότερα αποπειραθεί να αποκτήσει την DW. Τελικώς κάνοντας αλλαγή στην τακτική της, κατόρθωσε να εκπληρώσει τον στόχο της, ενώ προσέλαβε και συμβούλους, ώστε να πετύχουν τους μετόχους της Deutsche Wohnen πως δεν είχε εχθρική πρόθεση – πάντως, η εξαγορά έγινε χωρίς να υπάρξει το πράσινο φως της πλειοψηφίας.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η No1 ενημερωτική εφαρμογή στην Κύπρο

Μείνετε ενημερωμένοι!

Κατεβάστε την εφαρμογή της
Καθημερινής Κύπρου στο κινητό σας

11:01

ΚΥΠΡΟΣ

Έκτακτη σύσκεψη μετά την
έκρηξη κρουσμάτων - Βλέπει
επιδημιολόγους ο
Χατζηπαντέλας

ΠΡΙΝ 13 ΛΕΠΤΑ

Όλα τα δεδομένα

ABSTORE ADVERTISEMENT

Έκτακτη σύσκεψη με τα μέλη της
Συμβουλευτικής Επιστημονικής Επιτροπής (ΣΕΕ)
θα έχει αύριο Τετάρτη, στις 16.00, ο Υπουργός
Υγείας Μιχάλης Χατζηπαντέλας.

Σύμφωνα με έγκυρες πηγές του ΚΥΠΕ, κατά τη
σύσκεψη θα γίνει μια αξιολόγηση των δεδομένων,
να ακουστούν οι εισηγήσεις των επιστημόνων,
έτσι ώστε να αποφασιστεί τι πρέπει να πράξουμε
τις επόμενες ημέρες ή αν θα πρέπει να υπάρχει
κάποια διαφοροποίηση εντός της εβδομάδας ή οι
εισηγήσεις να τεθούν στοχευμένα τη Δευτέρα,
στην προγραμματισμένη σύσκεψη του Υπουργού
με τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιστημονικής
Επιτροπής για να οδηγηθούν ενώπιον του
Υπουργικού Συμβουλίου, που συνέρχεται στις 5
Ιανουαρίου.

Όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, αξιολογούνται
συνεχώς τα δεδομένα και τα στοιχεία, τα οποία
καταγράφουν οι επιδημιολογικοί δείκτες.

είναι οι
ημέρες

Αθήνα: Ένας Ένα μέλος της
ισχυρή ομάδα - Εντοπίστηκε
σφοδρά ανοιχτά της Πήνου

© 2021

Η «κληρονομιά» του 2021 στην παγκόσμια οικονομία

Οι απρόσμενες εξελίξεις, οι νέες ρωγμές και τα διλήμματα για κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες σε Ε.Ε. και Αμερική

Δεν ήταν όπως το φοβερό 2020 που βρήκε την παγκόσμια οικονομία και την ανθρωπότητα απροετοίμαστη για τη λαίλαπα της πανδημίας. Ήταν, ωστόσο, μια χρονιά ίσως πολύ πιο πλούσια σε απρόσμενες εξελίξεις, παρεπόμενα και πάλι της πανδημίας, αλλά ικανές να μεταβάλουν το τοπίο της οικονομίας αν όχι σε μόνιμη βάση τουλάχιστον

για έναν χρονικό ορίζοντα ετών. Η πρωτοφανής συμφύρση στην εφοδιαστική αλυσίδα έφερε στο φως τα κενά της παγκοσμιοποίησης και ανέδειξε τις ρωγμές σε ένα σύστημα εξάρτησης των ανεπτυγμένων οικονομιών από τις αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας. Προκάλεσε προπαντός μια άνευ προηγουμένου έλλειψη επεξερ-

γαστών που γονάτισε τις βιομηχανίες ανά τον κόσμο και εξώθησε τις κυβερνήσεις σε Ευρώπη, Αμερική αλλά και Κίνα να αρχίσουν να μεθοδεύουν την αυτάρκειά τους στα αναγκαία αυτά εξαρτήματα. Σε συνδυασμό με τις καθυστερήσεις και το αυξημένο κόστος των μεταφορών, φαίνεται ήδη να οδηγεί σε επαναπατρισμό μέρους τουλάχιστον της παραγωγής στις ανεπτυγμένες οικονομίες ή σε περιοχές πολύ πλησιέστερα στο έδαφός τους. Παράλληλα όμως η επανεμφάνιση του πληθωρισμού επαναφέρει την αγωνία για έναν φαύλο κύκλο ανόδου των τιμών ανάλογο εκείνου της δεκαετίας του 1970, ενώ φέρνει ενώπιον διλημάτων τις μεγαλύτερες κεντρικές τράπεζες που

καλούνται να αναχαιτίσουν τον καλπασμό των τιμών ενώ δεν έχει εκλείψει η ανάγκη για στήριξη των οικονομιών τους. Αναμιγνύεται, όμως, η μεγαλύτερη και πλέον καθοριστική κρίση της χρονιάς που λήγει, εκείνη που φαίνεται να επιφέρει μακροπρόθεσμες συνέπειες, ήταν η ενεργειακή κρίση. Φέρνοντας βιομηχανίες, λαούς και κυβερ-

νήσεις ενώπιον του φάσματος ενός παγκόσμιου χειμώνα χωρίς επάρκεια ενεργειακών πόρων, η κρίση που στην Ευρώπη αποσπάρθηκε τις τελευταίες ημέρες του 2021 τείνει να εξωθήσει τους ιθύνοντες σε έναν προβληματισμό για τα ενεργειακά τους σχέδια, συμπεριλαμβανομένων και της στρα-

της στην πράσινη οικονομία.

Η ΝΕΑ ΤΑΣΗ

Η «μεγάλη παραίτηση» χιλιάδων εργαζομένων

Ισως η πλέον απρόβλεπτη εξέλιξη που χαρακτήρισε το 2021 και επέφερε δραματικές μεταβολές στην παγκόσμια οικονομία ήταν η απόφαση εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων να εγκαταλείψουν τις θέσεις εργασίας τους. Συνεπεία της πανδημίας, άνθρωποι κυρίως απασχολούμενοι σε βαριές εργασίες—οδηγοί βαρέων φορτηγών, λιμενεργάτες, υπάλληλοι εστιατορίων και σούπερ μάρκετ, έως και εργαζόμενοι στην καθαριότητα—αποφάσισαν να εγκαταλείψουν τις θέσεις εργασίας τους προσπαθώντας να αποφύγουν τη μόλυνσή τους από τον κορωνοϊό. Η τάση συνδυάστηκε, όμως, με την αποχώρηση χιλιάδων μεταναστών από τη Βρετανία, που πριν από ακριβώς έναν χρόνο εγκατέλειπε και τυπικά την Ε.Ε. καθιστώντας παράτυπη και προβληματική την παραμονή Ευρωπαίων εργαζομένων στη χώρα. Εγινε σύντομα αισθητή η έλλειψη τουλάχιστον 25.000 οδηγών φορτηγών στη Βρετανία, που σε συνδυασμό με την επαναφορά των ελέγχων στα τελωνεία προκάλεσε από τις αρχές του έτους πρωτοφανές έμφραγμα στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα. Ακολούθησαν, όμως,

τον ίδιο δρόμο ακόμη και υπάλληλοι ιδιωτικών επιχειρήσεων που είδαν την πανδημία και τα lockdowns ως ευκαιρία για να επαναξιολογήσουν τις προτεραιότητές τους και τη δουλειά τους και να αναζητήσουν καλύτερη απασχόληση, ιδιαίτερος όταν δεν ήταν ικανοποιημένοι από τις αποδοχές τους. Το φαινόμενο πήρε διαστάσεις στις ΗΠΑ όπου και χαρακτηρίστηκε «μεγάλη παραίτηση», οδήγησε σε απίστευτες ελλείψεις σε προσωπικό σε όλων των ειδών τις επιχειρήσεις και στην ανατροπή των εργασιακών σχέσεων.

Οι περισσότερες αμερικανικές επιχειρήσεις προσφέρουν αυξήσεις μισθών και μπόνους κατά την πρόσληψη, ενώ σχεδιάζουν αυξήσεις για το επόμενο έτος. Οι τελευταίες έρευνες του Conference Board φέρουν το 39% των στελεχών αμερικανικών επιχειρήσεων να αποταμιεύουν κεφάλαια για να τα διαθέσουν για αυξήσεις μισθών. Την ίδια στιγμή πολλές από τις πλούσιες χώρες που ηγούνται της ανάπτυξης έχουν αποδυθεί σε κούρσα ταχύτητας έκδοσης βίζας, ζητώντας κατεπείγοντες μετανάστες.

Στο χάος των λιμανιών ανά τον κόσμο προσετέθη στα τέλη Μαρτίου η συμφύρση που προκάλεσε σε μία από τις σημαντικότερες θαλάσσιες οδούς του παγκόσμιου εμπορίου, στη Διώρυγα του Σουέζ, απ' όπου διέρχεται το 13% των προϊόντων, το ταϊβανέζικο πλοίο Ever Given. Εμεινε εκεί για περίπου έξι ημέρες, στη διάρκεια των οποίων παρέμειναν ακινητοποιημένα περίπου 400 πλοία.

Ο ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ

Η εκτόξευση του πληθωρισμού και η μάχη των επιτοκίων

Το φάσμα του πληθωρισμού που είχε ξεχαστεί εδώ και χρόνια επέστρεψε δυναμικά το 2021 ως συνεπακόλουθο των ελλείψεων και της πυρετώδους ζήτησης από όλες τις ανεπτυγμένες οικονομίες. Καλλιέργησε φόβους για επαναφορά των μεγάλων οικονομιών στον πληθωρισμό της δεκαετίας του 1970 και στον φαύλο κύκλο στον οποίο οι αυξήσεις των μισθών θα επανατροφοδοτούσαν την άνοδο των τιμών.

Με την Ευρωζώνη να καταγράφει εκτόξευση του δείκτη στο 4,9% τον Νοέμβριο και τις ίδιες ημέρες ο δείκτης στις ΗΠΑ να επιταχύνεται στο απίστευτο ποσοστό του 6,8%, σημειώνοντας τον υψηλότερο ρυθμό που έχει παρουσιάσει στην αμερικανική οικονομία από το 1982, η άλλοτε ξεχασμένη παθογένεια της οικονομίας αναδείχθηκε στον χειρότερο πονοκέφαλο των κεντρικών τραπεζών. Αφού πρώτα επέμειναν συντονισμένα

πως πρόκειται για παροδική εξέλιξη, οι κεντρικές τράπεζες άρχισαν σταδιακά να προβληματίζονται για την ακρίβεια των εκτιμήσεών τους. Τις τελευταίες εβδομάδες παρουσιάστηκαν σημαντικές αποκλίσεις στη θέση τους, με την αμερικανική Federtal Reserve να ανακοινώνει μέσα στον Δεκέμβριο ότι επισπεύδει τη λήξη του προγράμματος αγορών ομολόγων μέσα στους πρώτους μήνες του νέου έτους, ανοίγοντας έτσι τον δρόμο για τις

πρώτες αυξήσεις των επιτοκίων του δολαρίου, ενδεχομένως τρεις αυξήσεις, μέσα στο 2022. Με την Τράπεζα της Αγγλίας να ακολουθεί περίπου στον ίδιο δρόμο, διαφοροποιείται έντονα έως τώρα τουλάχιστον η ΕΚΤ που παραμένει συγκριτικά αισιόδοξη και θεωρεί ότι ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης θα διατηρηθεί μεν στο 3,2% το επόμενο έτος, αλλά θα υποχωρήσει σε επίπεδα κάτω του στόχου του 2% τον μεθεπόμενο χρόνο.

Από τη Σιγκαπούρη μέχρι τον Πειραιά προκλήθηκε συμφύρση και συνωστισμός των πλοίων στα λιμάνια.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ

Πρωτοφανές έμφραγμα στην εφοδιαστική αλυσίδα

Μια πρωτοφανής εξέλιξη που σημάδεψε το 2021 και τείνει να ανατρέψει εν μέρει τις τάσεις της παγκοσμιοποίησης, ενδεχομένως και να επαναπατρίσει μέρος της παραγωγής από τον αναπτυσσόμενο στον πρώτο κόσμο, στις χώρες της Ευρώπης και τις ΗΠΑ. Οι ελλείψεις ναυτικών και λιμενεργατών, οδηγών φορτηγών και κάθε είδους προσωπικού, σε συνδυασμό με τα περιοριστικά μέτρα ανά τον κόσμο οδήγησαν σε μείωση των διαθεσίμων πλοίων για μεταφορά εμπορευμάτων, προκαλώντας συμφύρση σε λιμάνια, τελωνεία και σταθμούς. Ακολούθησαν καθυστερήσεις στη μεταφορά εμπορευμάτων που έπληξαν τις βιομηχανίες ανά τον κόσμο και τις ανάγκασαν να μειώσουν ή να αναβάλουν την παραγωγή τους. Αυτοκινητοβιομηχανίες από τη Γερμανία έως την Ιαπωνία ανακοίνωσαν επανειλημμένως θεαματική μείωση της παραγωγής και διαφυγόντα κέρδη, σε μια στιγμή που η οικονομία ανέκαμπε και η ζήτηση αυξανόταν παγκοσμίως. Από

τη Σιγκαπούρη μέχρι τον Πειραιά η συμφύρση και ο συνωστισμός των πλοίων στα λιμάνια κλιμακωνόταν διαρκώς. Διαφεύδοντας τις ελπίδες για σταδιακή αποκλιμάκωση της συμφύρσης, ακόμη και τις τελευταίες εβδομάδες ο αριθμός των πλοίων που παρέμειναν σταθμευμένα στον σταθμό κοντύνει τον Πειραιά ήταν τα περισσότερα που είχαν καταγραφεί την περίοδο από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο. Την ίδια στιγμή, 79 πλοία έκαναν ουρά έξω από το λιμάνι του Λος Άντζελες και άλλα 53 περίμεναν έξω από τον σταθμό κοντύνει της Σιγκαπούρης. Στα σούπερ μάρκετ αναπτυσσόμενων οικονομιών εμφανίστηκαν πρωτοφανείς ελλείψεις, η μεγαλύτερη ναυτιλιακή εταιρεία πλοίων μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, η Moller Maersk, αναγκάστηκε να αγοράσει δύο αεροσκάφη της Boeing για να μεταφέρει εμπορεύματα, ενώ στις σαφώς πιο δαπανηρές αερομεταφορές στράφηκαν και μεγάλες αλυσίδες λιανικής.

ΛΟΓΩ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Η παγκόσμια ενεργειακή κρίση και η στάση της Μόσχας

Συνεπακόλουθο και πάλι της πανδημίας ήταν η ενεργειακή κρίση που έπληξε καιρική την Ευρώπη αλλά και μεγάλο μέρος του πλανήτη τους τελευταίους μήνες. Ήταν απότοκος μιας ραγδαίας μείωσης της παραγωγής ενέργειας στην αρχή της πανδημίας και στο πρώτο lockdown, και της αναπόφευκτης εκτόξευσης της ζήτησης

όταν άρχισε να ανακάμπτει η παγκόσμια οικονομία και τα εργοστάσια να δουλεύουν με πυρετώδεις ρυθμούς. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα την Ευρώπη, την οδήγησε σε κορύφωση η στάση της Ρωσίας, η οποία ενώ πλησίαζε ο χειμώνας άρχισε να μειώνει τις ροές φυσικού αερίου προς τη Γηραιά Ήπειρο εν μέρει και για να εκβιάσει μια ε-

πνευσμένη πιστοποίηση και έγκριση του αγωγού Nord Stream 2. Ακολούθησε διελκυστίνδα ανάμεσα στη Μόσχα και τις Βρυξέλλες και οι τιμές του φυσικού αερίου εκτοξεύθηκαν στα ύψη προκαλώντας ρίγη ανησυχίας στην Ευρώπη και ειδικότερα στις βόρειες χώρες που έβλεπαν τον παγμένο χειμώνα να καταφθάνει. Παράλ-

λητα, η αυξημένη ζήτηση από τις χώρες της Ασίας για αμερικανικό υγροποιημένο φυσικό αέριο (LNG) μείωνε περαιτέρω την προσφορά προς την Ευρώπη, αλλά ήταν ακριβώς η αύξηση της προσφοράς του αμερικανικού LNG που οδήγησε σε συνεχή αποκλιμάκωση των τιμών στην Ευρώπη τις τελευταίες ημέρες του έτους.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Η κατρακύλα της λίρας και τα «κόλπα» Ερντογάν

Παρά το μέγεθός της και τους υψηλούς ταιγισμούς ανάπτυξης, η οικονομία της Τουρκίας παρέμεινε για όλη τη χρονιά στη δίνη της νομισματικής κρίσης που την κλονίζει τα τελευταία χρόνια, προϊόν κυρίως της αλλοπρόσβαλης πολιτικής του Τούρκου προέδρου. Μια ακόμη απογοητευτική ενόψει κεντρικού τραπεζίτη που έχαιρε της εμπιστοσύνης της αγοράς, η αντικατάστασή του από έναν υπάκουο

οπαδό του Ταγίπ Ερντογάν και ένας καταβύθιστος μείωσης των επιτοκίων κατά συνολικά 400 μονάδες βάσης μέσα στους τελευταίους τέσσερις μήνες, οδήγησαν και πάλι το τουρκικό νόμισμα σε ιλιγγιώδη πτώση.

Με τον πληθωρισμό της χώρας να υπερβαίνει το 21% και το νόμισμα να διολθαίνει ασταμάτητα, ο τουρκικός λαός βρέθηκε σε διεική θέση, με χαμηλότερα

εισοδήματα, και με τους ψηφοφόρους του Ερντογάν να μην μπορούν να καλύψουν βασικές ανάγκες. Το δολάριο έφτασε προ ημερών να αντιστοιχεί σε περισσότερες από 18 τουρκικές λίρες, ενώ πριν από δεκαετία ισοδυναμούσε με μόλις 1,8 τουρκική λίρα. Προκειμένου να μην υπαναχωρήσει από τις εμμονές του και να πείσει τους πολίτες, ο Τούρκος πρόεδρος κατέφυγε για μια ακόμη φορά

στα προσφιλή του τεχνάσματα υποσχόμενος πως η κεντρική τράπεζα θα αναπληρώσει εφεξής όποιο τμήμα των καταθέσεων χάνεται εξαιτίας της υποτίμησης του νομίσματος. Επέτυχε, προσωρινά τουλάχιστον, την ανάκαμψη του νομίσματος, αλλά επικρίνεται ότι επιδοτεί τους πλούσιους που διατηρούν καταθέσεις με τα χρήματα των φορολογουμένων.

ΚΙΝΑ

Επιβράδυνση ανάπτυξης και κρίση στην αγορά στέγης

Αν και ήταν η μοναδική από τις μεγάλες οικονομίες που δεν συρρικνώθηκε το φοβερό πρώτο έτος της πανδημίας, όταν όλες οι υπόλοιπες βυθίζονταν στην ύφεση, η οικονομία της Κίνας αντιμετώπισε μια εξαιρετικά δυσμενή συγκυρία το 2021. Η ενεργειακή κρίση οδήγησε την πιο ανεργηφόρο οικονομία του πλανήτη σε μεγάλες ελλείψεις ενέργειας και υπαγόρευσε αναστολή της λειτουργ-

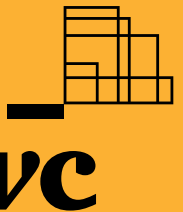
γίας εργοστασίων της, μειώνοντας δραματικά τη βιομηχανική παραγωγή της. Σε ορισμένες περιπτώσεις βύθισε ολόκληρες περιοχές στο σκοτάδι. Αναπόφευκτο συνεπακόλουθο, η επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης. Η επιβράδυνση συνδυάστηκε όμως με μια αιφνιδιαστική κρίση στην αγορά στέγης, όταν ο στεγαστικός κολοσσός Evergrande βρέθηκε στα πρόθυρα πτώχευσης και έδωσε το

εναρκτήριο λάκτισμα για ένα ντόμινο από πτωχεύσεις στον κλάδο. Έτσι, η κεντρική τράπεζα της χώρας αποτελεί μια ακόμη εξαίρεση στη γενικότερη τάση για στρόφι σε περιοριστική νομισματική πολιτική, καθώς τις τελευταίες ημέρες πριν από την εκπονή του έτους αύξησε τη ρευστότητα στο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Στη συνέχεια η ηγεσία της χώρας υ-

ποσχέθηκε πως το 2022 θα παραχωρήσει νέες φοροαπαλλαγές στις επιχειρήσεις για να τις ενθαρρύνει να αυξήσουν τις επενδύσεις τους.

Παράλληλα, η κεντρική τράπεζα ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει για το νέο έτος να προχωρήσει σε σειρά μέτρων τόσο νομισματικής όσο και δημοσιονομικής πολιτικής που θα τονώσουν και θα σταθεροποιήσουν την ανάπτυξη.

Φορολογικός οδηγός για το 2022 - Κύπρος

Ο οδηγός είναι
διαθέσιμος στην
αγγλική γλώσσα

ΑΝΑΛΥΣΗ

Εγκλωβισμένοι σε ισλαμική ρητορική για την οικονομία

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Η **απάντηση** σε όσους αναρωτιούνται «τι συμβαίνει στην Τουρκία» είναι απλή: Η κυβέρνηση προσπαθεί με μπαλώματα να διαχειριστεί την οικονομική κρίση. Και επειδή δεν θα πετύχει, οδηγείται σε θεαματική στροφή ή πλήρη κατάρρευση...

Η κυβέρνηση Ερντογάν στα χρόνια που πέρασαν αξιοποίησε την ανάπτυξη της οικονομίας που στηριζόταν στη συνταγή ΔΝΤ. Με τη δολαριοποίηση της αγοράς οι επενδυτές εμπιστεύθηκαν την αναπτυσσόμενη οικονομία, η ενισχυμένη ανταγωνιστικότητα έφερε αύξηση εξαγωγών. Τα δημόσια έργα γίνονταν με ιδιωτικά κεφάλαια (ΣΔΤ, θα λέγαμε), αλλά πληρώνονταν με ρήτρα δολαρίου, σε συνάλλαγμα, όπως και η αγορά ακινήτων. Το πρόβλημα προέκυψε όταν μεγαλεπήβολα έργα απαιτούσαν περισσότερα κεφάλαια από όσα μπορούσε να προσελκύσει η οικονομία, ενώ η κυβέρνηση Ερντογάν βρέθηκε σε ολλισθρό κατήφορο για πολιτικούς λόγους. Η πτώση δημοτικότητας τον ανάγκασε να συμμαχήσει με τους εθνικιστές προκειμένου να ελέγξει πρόεδρος και η ρήξη με τους Γκιουλενιστές πυροδότησε τη ρητορική εναντίον του τόκου που είναι αμαρτία. Η χώρα εγκλωβίστηκε σε ισλαμική οικονομική ρητορική. Η συνταγή καταστροφής έφερε μείωση επιτοκίων όταν η αγορά χρειαζόταν άνοδο και συνεχίζεται με ανορθόδοξες θεωρίες. Η πλέον γνωστή είναι ότι τα υψηλά επιτόκια φέρνουν πληθωρισμό. Στις 3 Ιανουαρίου θα ανακοινωθεί ο πληθωρισμός του Δεκεμβρίου και αναμένεται να αγγίξει επίσημα το 30%. Η νέα ιδέα που εφαρμόζεται είναι προθεσμιακές καταθέσεις σε λίρες, αλλά το κράτος γγγυτάει ότι θα καταβάλει απόδοση καταθέσεων σε συνάλλαγμα. Καταθέσεις σε λίρες, αλλά με ρήτρα συναλλάγματος. Εμμέσως αυξάνει τα επιτόκια και το κόστος καλύπτεται από το κράτος που τυπώνει λίρες. Οι καταθέσεις σε συνάλλαγμα έχουν πλέον υψηλότερο κόστος για τις τράπεζες, ώστε να έχουν κίνητρο να στρέψουν τους πελάτες στο εγχώριο νόμισμα. Δίνονται κίνητρα για τη μετατροπή χρυσού

σε λίρες, ενώ θα σταματήσουν πράξεις ορτίον σε συνάλλαγμα. Η πτώση της λίρας σταμάτησε προσωρινά. Σύμφωνα με τον καινούργιο υπουργό Οικονομικών Νουρεντίν Νεμπιτι, η χώρα απομακρύνεται από το παλιό οικονομικό μοντέλο που στηριζόταν σε «ανίερους ανάγκες».

Το υποτιθέμενο «νέο οικονομικό μοντέλο» στοχεύει στο να γίνει η Τουρκία υπερδύναμη εξαγωγών, όπως π.χ. Κίνα. Επιδιώκει χαμηλό κόστος παραγωγής και γι' αυτό είναι σχεδόν καλοδεχούμενη η υποτίμηση της λίρας, που έχασε περίπου το 40% της αξίας της φέτος. Αυτή είναι η θεωρία, γιατί στην πράξη τα προβλήματα είναι πολλά. Εξαγωγίματα έχουν εισαγόμενες πρώτες ύλες, οι τιμές των οποίων έχουν εκτοξευθεί, όπως και των καυσίμων, των φαρμάκων κ.ά. Οι εξαγωγείς δυσκολεύονται να δώσουν τιμές για τα προϊόντα, καθώς δεν μπορούν να προβλέψουν την ισοτιμία της λίρας το προσεχές διάστημα.

Δεν αρκούνται όμως σε οικονομικά μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης. Πέντε διαπρεπείς οικονομολόγοι, ανάμεσα στους οποίους και πρώην διοικητής της κεντρικής τράπεζας, διώκονται επειδή αμφισβήτησαν τη χρησιμότητα των μέτρων. Τα δικαστήρια απέρριψαν την προσφυγή των Facebook και WhatsApp εναντίον κυβερνητικής απόφασης που τους υποχρέωνε να αποκαλύπτουν σε κρατικές υπηρεσίες στοιχεία των χρηστών...

Από τα γραφικά της περιόδου είναι η αποκάλυψη ότι ο υπουργός Οικονομικών και μετά την ανάληψη των καθηκόντων του παραμένει στη διοίκηση της οικογενειακής του εταιρείας «BG Magazacılık Dis Ticaret Sanayi ve Yatırım A.Ş.», που ασχολείται με εμπόριο υφασμάτων. Με δεδομένο ότι η θητεία των προηγούμενων υπουργών ήταν σύντομη, η επιλογή μοιάζει ρεαλιστική. Αντίθετα, ο γενναίος πρόεδρος της Βουλής ανακοίνωσε ότι έκανε την τρίτη αναμνηστική δόση εμβολίου με το εγχώριο Turkovac. Ευτυχώς ο πρόεδρος Ερντογάν απέφυγε το πατριωτικό πείραμα και προτίμησε BioNTech.

«Μπái πας» στο έμφραγμα της εφοδιαστικής αλυσίδας

Οι επιχειρήσεις προσπαθούν με κάθε τρόπο να αντιμετωπίσουν την κατάσταση

Υπό το βάρος του υψηλού κόστους των μεταφορικών και των logistics, οι επιχειρήσεις ανά τον κόσμο μετέρχονται κάθε μέσο για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση και να περιορίσουν την επιβάρυνση. Είτε επεκτείνουν έκτακτα μέτρα που υιοθέτησαν εν μέσω του πρώτου κύματος της πανδημίας, είτε υιοθετούν νέες στρατηγικές ώστε να μετριάσουν τον αντίκτυπο από το έμφραγμα στην εφοδιαστική αλυσίδα για το επόμενο έτος. Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ της Wall Street Journal, ορισμένες επιχειρήσεις έχουν επιλέξει να αποθηκεύουν προϊόντα σε ρημιολογούμενα φορτηγά που δεν χρησιμοποιούνται, άλλες καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για να αυξήσουν την παραγωγική δυνατότητα ορισμένων δικτύων διανομής που βρίσκονται βέβαια υπό μεγάλη πίεση, ενώ κάποιες άλλες επιχειρούν να μετριάσουν το κόστος μεταφέροντας την παραγωγή προϊόντων και πρώτων υλών πλησιέστερα στη χώρα τους. Ορισμένες έχουν καταφύγει στα μακροχρόνια συμβόλαια με μεγάλες αποθήκες, που περιορίσαν το κόστος για μεγάλο μέρος του έτους.

Όπως τονίζει η αμερικανική εφημερίδα, η επιβάρυνση ήταν ιδιαίτερα μεγάλη για πολλές αμερικανικές επιχειρήσεις λιανικής, βιομηχανίες του μεταποιητικού τομέα αλλά και διανομείς, συμπεριλαμβανομένων και των μικρότερων επιχειρήσεων που αγωνίζονται να ανταπεξέλθουν στον σκληρό ανταγωνισμό επιχειρήσεων με πολύ μεγαλύτερα κεφάλαια. Προσπαθούν να προσρμοσθούν εν ολίγοις στις πιέσεις που έχει υποστεί ο τομέας των μεταφορών, καθώς σε όλη τη διάρκεια του έτους οι εταιρείες έσπευσαν να αναληρώσουν τα αποθέματά τους που είχαν εξαντισθεί στη διάρκεια της πανδημίας.

Η ζήτηση υπερβαίνει τη διαθεσιμότητα και την προσφορά σε όλο το φάσμα των μεταφορών, από τις φορτωμένες στα πλοία που διασχίζουν τους ωκεανούς μέχρι τα φορτηγά και τα δίκτυα παράδοσης πακέτων. Το αποτέλεσμα είναι η εκτόξευση του κόστους της εφοδιαστικής αλυσίδας και η συρρίκνωση των περιθωρίων κέρδους για τις επιχειρήσεις.

Η **ζήτηση** υπερβαίνει τη διαθεσιμότητα και την προσφορά σε όλο το φάσμα των μεταφορών, από τις φορτωμένες στα πλοία που διασχίζουν τους ωκεανούς μέχρι τα φορτηγά και τα δίκτυα παράδοσης πακέτων. Αποτέλεσμα, η εκτόξευση του κόστους της εφοδιαστικής αλυσίδας και η συρρίκνωση των περιθωρίων κέρδους για τις επιχειρήσεις.

Οι επιχειρήσεις είναι αναγκασμένες να παρατείνουν τις τακτικές που υιοθέτησαν στη διάρκεια του έτους που τελειώνει, ενώ τα ναύλα των θαλάσσιων μεταφορών αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω μέσα στο 2022. Κινητήριος δύναμη που ενδέχεται να δώσει νέα ώθηση στο κόστος δεν είναι άλλη από τις δαπάνες των Αμερικανών καταναλωτών που αυξάνουν όλο και περισσότερο τη ζήτηση για μεταφορές φορτίου και τις πιέσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα.

«Προσπαθούν με όποιον τρόπο μπορούν

να μειώσουν το κόστος ώστε να επιτύχουν να λειτουργήσει η κατάσταση και να τους επιτρέψει να διασφαλίσουν κάποια κερδοφορία», επισημαίνει μιλώντας στη WSJ η Λίζα Ελράμ, καθηγήτρια Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας στη Σχολή Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου του Μαϊάμι στο Οκλαί. Οι μεγάλες επιχειρήσεις που διαθέτουν και τους ανάλογους πόρους, όπως οι Walmart και Home Depot, έχουν λάβει δυναμικές και αποφασιστικές πρωτοβουλίες, όπως η ναύλωση δικών τους πλοίων. Δεν έχουν, όμως, τις ίδιες δυνα-

τότητες οι μικρότερες επιχειρήσεις. Το σχετικό ρεπορτάζ αναφέρεται σε επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η HomeLife Media LLC, που εισάγει το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων της από την Κίνα, και αναγκάστηκε να αλλάξει πλήρως τις δραστηριότητές της για να προσαρμοστεί στη νέα κατάσταση. Ενώ εμπορευόταν κυρίως είδη για κατοικίδια, στράφηκε στα κοσμήματα και περιόρισε τα είδη για σκύλους. Ατία ήταν βέβαια η εκτόξευση του κόστους των μεταφορών, τόσο των θαλάσσιων όσο και των αεροπορικών, και η συνεπακόλουθη μείωση της κερδοφορίας της. Η HomeLife σχεδιάζει να προμηθευτεί μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων της από παραγωγούς εντός ΗΠΑ ή ακόμη και στα σύνορα με τις ΗΠΑ. Έχει ήδη αρχίσει να συνεργάζεται με βιομηχανίες μεταλλουργίας στο Μεξικό, οι οποίες σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της εταιρείας «διαθέτουν τις αναγκαίες εγκαταστάσεις και μεταφέρουν τα προϊόντα με φορτηγά από το Τέξας».

Μια άλλη εταιρεία logistics, η Shipping Pilot LLC, είχε καταφέρει να αποφύγει το αυξημένο κόστος της αποθήκευσης προϊόντων για μεγάλο μέρος του έτους, καθώς είχε υπογράψει τριετή συμβόλαιο από τον Μάιο του περασμένου χρόνου. Τώρα όμως εξαντλείται αυτό το πλεονέκτημά της καθώς έχει εκτοξευθεί η ζήτηση από το ηλεκτρονικό εμπόριο. Έχει αυξήσει τους αποθηκευτικούς χώρους της και τώρα αγοράζει ημιρυμολκούμενα φορτηγά, στα οποία αποθηκεύει προϊόντα. Κάποια από αυτά δεν είναι κατάλληλα για χρήση και όπως τονίζουν τα διευθυντικά στελέχη της κατορθώνει έτσι να αποφεύγει «τις τρελές τιμές».

Όπως, όμως, τονίζει ο πρόεδρος της εταιρείας, Γκρεγκ Αϊρέλ, «θα αναγκαστεί να το υποστεί κάποια μέρα, όταν δεν θα βρίσκει πλέον αυτό το είδος φορτηγών στην αγορά». Και βέβαια δεν είναι λίγες οι εταιρείες που παραδέχονται πως οι αυξήσεις τιμών «δεν έχουν φύγει από το τραπέζι, αναγκαστικά πρέπει να παραμείνουν ως επιλογή», όπως τονίζει η Τζούλια Τάνσταλ, ιδρυτικό στέλεχος της Hillside Ventures LLC.

HELLENIC BANK παρουσιάζει

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

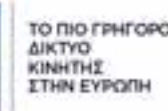
26/11/2021 – 09/01/2022

Τάφρο Ντ' Αβίλα

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΜΕ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Οι πληγές του Brexit στις βρετανικές επιχειρήσεις

Μείωση εξαγωγών, πρόσθετα κόστη και αύξηση γραφειοκρατίας

Της **ESHE NELSON / THE NEW YORK TIMES**

Εδώ και δώδεκα μήνες οι βρετανικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν την πραγματικότητα που δημιούργησε η απόφαση της χώρας να αποσχισθεί από τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της. Αρχικά το νέο σύστημα κατέρρευσε: ευπαθή προϊόντα παρέμειναν στάσιμα στα λιμάνια, οι επιχειρήσεις λιανικής ανακάλυψαν ότι οι εφοδιαστικές αλυσίδες τους είχαν ακρωτιστεί και οι εταιρείες μεταφορικών φορτηγών διέκοψαν εντελώς τις μεταφορές στην Ιρλανδία. Το χειρότερο μέρος του προβλήματος, εκτός Βορείου Ιρλανδίας, μετριάστηκε έπειτα από λίγους μήνες. Παραμένει, όμως, ένα εξαιρετικά δυσάρεστο καθεστώς, ένας συνδυασμός υψηλού κόστους, χρονοβόρας γραφειοκρατίας και αμέτρητων χαμένων ευκαιριών. Πριν από το Brexit η μοναδική ευκόλως διακριτή διαφορά ανάμεσα στις πωλήσεις στην Ευρώπη και τις πωλήσεις οπουδήποτε αλλού ήταν το πρόσθετο κόστος των πωλήσεων προς οποιοδήποτε άλλο μέρος. Η διευθέτηση της φόρτωσης και των μεταφορικών διαρκούσε λιγότερο από ένα λεπτό. Τώρα για κάθε προϊόν που φεύγει από τη Βρετανία, ότι κι αν είναι αυτό, πρέπει να συμπληρωθεί μια τετράφυλλη φόρμα για το τελωνείο, που συνδυάζεται με

έως και 20 λεπτών σε κάθε φόρτωση. Για τους πελάτες το σοκ είναι μεγάλο. Το είδη κοστίζουν όλα τουλάχιστον 8,5 στερλίνες, ποσό αντίστοιχο των 10,10 ευρώ, περισσότερο, καθώς οι πιο πολλές εταιρείες ταχυποστολών χρεώνουν επιπλέον για να καλύψουν το κόστος των φόρων και των ελέγχων στα τελωνεία. Και χρειάζεται περισσότερος χρόνος για να φτάσει στον προορισμό του κάθε προϊόν. Αφήνουμε κατά μέρος τις online πωλήσεις που χάνονται από ιδιώτες αγοραστές, καθώς πολλά ανεξάρτητα ευρωπαϊκά καταστήματα έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα πως δεν αξίζει τον κόπο και το κόστος. «Μπορούμε να πουλήσουμε σε κάποιους ανθρώπους, σίγουρα μπορούμε να το κάνουμε, αλλά είναι πολύ πιο δαπανηρό», τονίζει ο Νιλ Κιουρί, του οποίου η εταιρεία εμπορεύεται μεταλλικά τηγάνια και είδη μαγειρικής και επί τουλάχιστον μία δεκαετία τα έστειλε σε πελάτες στο Βερολίνο εξίσου εύκολα όσο και στο Μπέρμιγχαμ, μόλις 30 χιλιόμετρα μακριά. Όπως διευκρινίζει ο ίδιος, «υπάρχει η αίσθηση ότι είναι υπερβολικά δύσκολο».

Σε ό,τι αφορά τη νέα εμπορική συμφωνία που υπέγραψε η Βρετανία με την Ε.Ε., το βρετανικό Παρατηρητήριο Εμπορικής Πολιτικής εκτιμά πως στη διάρκεια των πρώτων επτά μηνών εφαρμογής της

Το βρετανικό Παρατηρητήριο Εμπορικής Πολιτικής εκτιμά πως στη διάρκεια των πρώτων επτά μηνών εφαρμογής της νέας εμπορικής συμφωνίας που υπέγραψε η Βρετανία με την Ε.Ε. μειώθηκαν κατά 14% οι εξαγωγές της χώρας προς την Ε.Ε. και κατά 24% οι εισαγωγές.

Οι εμπορικές συναλλαγές με την Ευρώπη είναι σχεδόν 16% μειωμένες σε σύγκριση με αυτό που θα ήταν χωρίς το Brexit.

μειώθηκαν κατά 14% οι εξαγωγές της χώρας προς την Ε.Ε. και κατά 24% οι εισαγωγές. Αυτό ισοδυναμεί με μείωση του εμπορίου κατά 44 δισ. στερλίνες, ποσό αντίστοιχο των 52,29 δισ. ευρώ. Το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών χάθηκε τον Ιανουάριο όταν πολλές εταιρείες logistics διέκοψαν τις μεταφορές αγαθών εξαιτίας του μεγάλου αριθμού φορτώσεων, που

συνοδεύονταν από ακατάλληλα και ανακριβή έγγραφα. Εκτοτε, βέβαια, τα στατιστικά στοιχεία εμφανίζουν τις εξαγωγές σε ανάκαμψη. Ενα γερμανικό πολυκατάστημα που προμηθεύεται μαγειρικά σκεύη από τη βρετανική βιομηχανία Netherton Foundry παρακάλεσε να της αποστέλλονται μέσω εταιρείας του Βελγίου, ώστε να μη χρειάζεται η πρόσθετη επιβάρυνση που συνεπάγονται οι εισαγωγές απευθείας από τη Βρετανία. Και όπως υπογραμμίζει ο επικεφαλής της εταιρείας, «με όσο πρόσθετο κόστος συνεπάγεται αυτό βέβαια και ξέρουμε πως είναι τρελό».

Η εμπορική συμφωνία με την Ε.Ε. εξασφάλισε στα βρετανικά προϊόντα πρόσβαση στις ευρωπαϊκές αγορές χωρίς δασμούς και χωρίς ποσοστάσεις. Η γραφειοκρατία που απαιτείται, όμως, για να πε-

ράσουν από τα σύνορα και να αποδείξουν ότι τα προϊόντα πληρούν τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές έχει αποδειχθεί ενοχλητική. Ορισμένες επιχειρήσεις κατέληξαν στο συμπέρασμα πως δεν αξίζει τον κόπο, ούτε το πρόσθετο κόστος. Η Marks & Spencer έκλεισε 11 καταστήματά της στη Γαλλία επικαλούμενη προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα.

Σύμφωνα με το Κέντρο Ευρωπαϊκών Μεταρρυθμίσεων, όμιλο που υποστηρίζει την Ε.Ε., οι εμπορικές συναλλαγές με την Ευρώπη είναι σχεδόν 16% μειωμένες σε σύγκριση με αυτό που θα ήταν χωρίς το Brexit. Και αυτά είναι μόνο τα αρχικά αποτελέσματα μιας μακράς αλυσίδας επιπτώσεων του Brexit, που σύμφωνα με το Γραφείο Προϋπολογισμού αναμένεται να μειώσει το μέγεθος της βρετανικής οικο-

νομίας κατά 4% σε σύγκριση με αυτό που θα ήταν αλλιώς.

Το πρόσθετο χρέος και οι προκλήσεις του Brexit συνέπεσαν με τις προσπάθειες των επιχειρήσεων να αντιμετωπίσουν τις ανατροπές της πανδημίας που έχει προκαλέσει ελλείψεις αγαθών σε παγκόσμιο επίπεδο, εξοντωτικό κόστος των φορτώσεων και εκτόξευση των τιμών των πρώτων υλών και ειδικότερα της ενέργειας. Ορισμένοι διευθυνόντες σύμβουλοι λαμβάνουν κάθε πρωί ενημέρωση από τους διευθυντές προμηθειών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σχετικά με το ποιος από τις δαπάνες της εταιρείας έχουν αυξηθεί στη διάρκεια της νύκτας. Για κάποιες το κόστος των φορτώσεων σε κοντέινερ έχει αυξηθεί από 2,38 εκατ. ευρώ τον χρόνο σε 19 εκατ. στερλίνες τον χρόνο.

Η πανδημία ψαλίδισε τις επενδύσεις επιχειρήσεων στην Ε.Ε. σε έρευνα και ανάπτυξη

Πλήγμα στην ευρωπαϊκή καινοτομία επιφέρει η πανδημία, η οποία «ψαλίδισε» τις επενδύσεις των επιχειρήσεων στον νευραλγικό –για την ανταγωνιστικότητα– τομέα της Έρευνας και Ανάπτυξης (Ε&Α). Το 2020, οι επιχειρήσεις με έδρα την Ευρωπαϊκή Ένωση μείωσαν τις συνολικές επενδύσεις τους στην Ε&Α κατά 2,2%.

Πρόκειται για την πρώτη φορά, μετά 10 χρόνια, που οι συνολικές επενδύσεις των ευρωπαϊκών εταιρειών σε Ε&Α μειώθηκαν, κυρίως, λόγω της αποδυνάμωσης της στους τομείς της αυτοκινητοβιομηχανίας, της αεροδιαστημικής και της άμυνας.

Η υποχώρηση των επενδύσεων σε Ε&Α επιφέρει πλήγμα στην ανταγωνιστικότητα της Ένωσης, με δεδομένο ότι οι παγκόσμιοι ανταγωνιστές, ΗΠΑ και Κίνα, επιτάχυναν εν μέσω πανδημίας

Το 2020 μειώθηκαν κατά 2,2%, σε αντίθεση με τις ΗΠΑ και την Κίνα, όπου αυξήθηκαν.

τον βηματισμό τους στο R&D. Οι αμερικανικές και κινεζικές επιχειρήσεις αύξησαν τις επενδύσεις σε Ε&Α κατά 9,1% και 18,1% αντίστοιχα, την πρώτη πανδημική χρονιά, το 2020.

Παρά το δυσχερές γενικό οικονομικό περιβάλλον το 2020, οι επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση κατάφεραν, πάντως, να αυξήσουν τις επενδύσεις τους στην Ε&Α σε δύο συγκεκριμένους τομείς: την υγεία και τις υπηρεσίες ΤΠΕ. Οι εταιρείες με έδρα την Ε.Ε. αύξησαν τις επενδύσεις τους σε Ε&Α στους τομείς της υγείας κατά 10,3% και των υπηρεσιών ΤΠΕ κατά 7,2%.

Οι εταιρικές επενδύσεις στην αυτοκινητοβιομηχανία μειώθηκαν στην Ευρώπη κατά 4,3%, ενώ στην αεροδιαστημική και στην άμυνα η πτώση ήταν 17%.

Αυτός ο ρυθμός είναι βραδύτερος από τον αντίστοιχο με τον οποίο «έτρεξαν» οι επενδύσεις επιχειρήσεων με έδρα τις ΗΠΑ και την Κίνα. Στη διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού, οι επιχειρήσεις με έδρα τις ΗΠΑ και την Κίνα αύξησαν το

μερίδιό τους στην Ε&Α σε ορισμένους τομείς, όπως η υγεία (ΗΠΑ: 17,9%· Κίνα: 30,7%), οι υπηρεσίες ΤΠΕ (ΗΠΑ: 12,4%· Κίνα: 21,2%) και η παραγωγή ΤΠΕ (ΗΠΑ: 7,8%· Κίνα: 11,5%).

Σύμφωνα με τον πίνακα επιδόσεων

της Ε.Ε. για τις βιομηχανικές επενδύσεις σε Ε&Α, αν και η πανδημία έδωσε ώθηση στους ταχέως αναπτυσσόμενους τομείς των υπηρεσιών ΤΠΕ και της υγείας παγκοσμίως, επλήξε σοβαρά τις παραδοσιακές βιομηχανίες. Οι εταιρικές επενδύσεις στην αυτοκινητοβιομηχανία μειώθηκαν στην Ευρώπη κατά 4,3%, ενώ στην αεροδιαστημική και την άμυνα η πτώση ήταν της τάξης του 17%.

Ο τομέας της αυτοκινητοβιομηχανίας είναι ο σημαντικότερος τομέας επενδύσεων Ε&Α για τις επιχειρήσεις της Ε.Ε., γεγονός που συνέβαλε στη συνολική μείωση της Ε&Α.

Ωστόσο, 14 επιχειρήσεις της Ε.Ε. κατατάσσονται στην ομάδα των 50 κορυφαίων ανάμεσα στους 2.500 μεγαλύτερους επενδυτές Ε&Α παγκοσμίως.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι βιομηχανικές επενδύσεις στην Ε&Α αποδείχθηκαν ανθεκτικές στην κρίση του κορωνοϊού. Το 2020 ήταν το 11ο κατά σειρά έτος συνεχόμενης αύξησής τους, συγκεκριμένα κατά 6%. Κατ' αντιδιαστολή, το 2020 σημειώθηκε σημαντική μείωση των κεφαλαιουχικών δαπανών, των καθαρών πωλήσεων και των κερδών εκμετάλλευσης.

Η σημασία των τομέων των ΤΠΕ, της υγείας και της αυτοκινητοβιομηχανίας όσον αφορά την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα της Ε&Α καταδεικνύεται από το γεγονός ότι η συνολική Ε&Α των τριών κλάδων έχει υπερδιπλασιαστεί από το 2010. Μάλιστα, οι επενδύσεις αυτές στις υπηρεσίες ΤΠΕ έχουν τριπλασιαστεί.

Όσον αφορά την κατάταξη των επιπέδων επενδύσεων των επιχειρήσεων, ο τομέας των ΤΠΕ καταλαμβάνει σταθερά την κορυφή του πίνακα αποτελεσμάτων, υπογραμμίζοντας την αυξημένη ψηφιοποίηση της παγκόσμιας οικονομίας. Για το 2020, και οι πέντε κορυφαίες θέσεις ανήκουν στον ψηφιακό τομέα.

Πρόταση Τζεντιλόνι για όρια χρέους ανά χώρα

Ξεχωριστά όρια χρέους για κάθε κράτος-μέλος προτείνει στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης του Συμφώνου Σταθερότητας που σκοπεύει να παρουσιάσει στα μέσα του 2022 ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων Πάολο Τζεντιλόνι. Εξηγεί ότι δεν μπορεί όλες οι οικονομίες της Ευρώπης να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, ενώ απορρίπτει την πρόταση του Κλάους Ρέγκλινγκ για αύξηση του ορίου του χρέους στο 100% του ΑΕΠ για όλα τα κράτη-μέλη. «Δεν μπορούμε να πακετάρουμε όλες τις χώρες μαζί. Οι διαφορές στο ύψος του χρέους είναι πολύ μεγάλες για κάτι τέτοιο», τόνισε ο Τζεντιλόνι σε συνέντευξη του στη Frankfurter Allgemeine Zeitung, που έρχεται την ώρα που η πανδημία έχει εκτινάξει τα επίπεδα του χρέους των περισσότερων κρατών-μελών πάνω του 60%, ενώ γίνεται σαφές ότι και το 2022 θα είναι μία δύσκολη χρονιά που θα απαιτήσει αυξημένες δαπάνες. Ο Ευρωπαίος επίτροπος ανέφερε ότι η μεταρρύθμιση που προτείνει θα θέσει μεμονωμένους στόχους για κάθε χώρα, προσθέτοντας ότι θα πρέπει επίσης να δοθούν πιο αποτελεσματικά εργαλεία στην Κομισιόν για την επιβολή των δημοσιονομικών κανόνων. Κληθείς να σχολιάσει την πρόταση του επικεφαλής του ESM, Κλάους Ρέγκλινγκ, τόνισε: «Αυτό απλώς δεν ανταποκρίνεται στην ιδέα μου για μια διαφοροποιημένη αντιμετώπιση για τα κράτη».

Υπενημιχίζεται ότι ο Μάριο Ντράγκι και ο Εμανουέλ Μακρόν επέλεξαν την παραμονή των Χριστουγέννων να δώσουν –με κοινή τους επιστολή– στη δημοσιότητα το μανιφέστο τους για τη μεταρρύθμιση των κανόνων που διέπουν τη δημοσιονομική πολιτική των κρατών-μελών. Τι λένε με δυο λόγια ο πρόεδρος της Γαλλίας και ο πρωθυπουργός της Ιταλίας; Παραδέχονται ότι αυτοί οι κανόνες «κατέπνιξαν την ανάπτυξη μέσω μη πρακτικών προσαρμογών του προϋ-

Πριν από τις δηλώσεις Τζεντιλόνι, Μάριο Ντράγκι και Εμανουέλ Μακρόν την παραμονή των Χριστουγέννων παρουσίασαν το μανιφέστο τους για τη μεταρρύθμιση των κανόνων που διέπουν τη δημοσιονομική πολιτική των κρατών-μελών.

Δεν μπορεί όλες οι οικονομίες της Ε.Ε. να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, σημειώνει ο επίτροπος Οικονομικών Υποθέσεων.

πολογισμού» και τονίζουν ότι οι προκλήσεις των επόμενων ετών στην Ε.Ε. απαιτούν νέους στόχους και νέα εργαλεία. «Όπως δεν επιτρέψαμε στους κανόνες να εμποδίσουν την απάντησή μας στην πανδημία –γράφουν–, έτσι δεν πρέπει να μας εμποδίσουν να κάνουμε όλες τις απαραίτητες κινήσεις τώρα». Ο Ιταλός οικονομολόγος Τζουζέπε Λιτουόρι γράφει εύστοχα ότι οι δύο ηγέτες «αναγκάζονται να αναγνωρίσουν ότι, για παράδειγμα, η πράσινη μετάβαση δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με σαγιονάρες, με κουβάδες και φτυάρια. Οι επενδύσεις που χρειάζονται είναι τεράστιες και απαιτούν προσπάθεια, αλλά όχι με εργαλεία 20 ετών».

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

Εντατικές διαβουλεύσεις NATO - Ρωσίας

Αναζητούν εκτόνωση των εντάσεων που τροφοδοτεί η κρίση στην Ουκρανία

Μια εβδομάδα εντατικών και κρίσιμων διαβουλεύσεων, που θα κρίνουν το μέλλον των σχέσεων Ρωσίας - Δύσης, ξεκινάει την ερχόμενη Παρασκευή με τηλεδιάσκεψη των υπουργών Εξωτερικών του NATO, όπου θα συζητηθούν το ουκρανικό πρόβλημα και οι σχέσεις με τη Μόσχα. Στη συνέχεια τα βλήματα θα στραφούν προς τη Γενεύη, όπου θα διεξαχθούν το διήμερο 9 και 10 Ιανουαρίου συζητήσεις μεταξύ ανώτατων αξιωματούχων των Ηνωμένων Πολιτειών και της Ρωσίας, ενώ στις 12 του μηνός θα συνεδριάσει το Συμβούλιο NATO - Ρωσίας στις Βρυξέλλες. Η διπλωματική σκυταλοδρομία θα κλείσει στις 13 Ιανουαρίου, στις συνομιλίες της Βιέννης, στο ευρύτερο πλαίσιο του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ), όπου συμμετέχουν οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοί τους, η Ρωσία, η Ουκρανία και άλλες χώρες. Το Συμβούλιο NATO - Ρωσίας, φόρουμ διαλόγου μεταξύ των δύο πλευρών, δημιουργήθηκε το 2002, αλλά είχε αδρανοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, ιδιαίτερα μετά την κρίση στην ανατολική Ουκρανία και την προσάρτηση της Κριμαίας από τη Ρωσική Ομοσπονδία το 2014. Η επανενεργοποίησή του υποδηλώνει τις ανησυχίες για το ενδεχόμενο να υπάρξει νέα στρατιωτική ανάφλεξη στις περιοχές του Ντονμπάς που ελέγχουν οι ρωσόφωνοι αυτονομιστές της ανατολικής Ουκρανίας, με πιθανή ανάμειξη της Ρωσίας, η οποία έχει συγκεντρώσει τις τελευταίες εβδομάδες περισσότερους από 100.000 στρατιώτες κοντά στα σύνορα με τη γειτονική της, πρώην σοβιετική, Δημοκρατία. Το Κρεμλίνο αρνείται κατηγορηματικά ότι ετοιμάζει εισβολή, αλλά το Κίεβο και η Ουάσινγκτον επιμένουν στις αιτιάσεις τους.

Μπλάντεν και Πούτιν

Τη διπλωματική κινητικότητα γύρω από το ουκρανικό ενίσχυσαν οι δύο διαδοχικές τηλεδιασκέψεις μεταξύ του Αμερικανού προέδρου Τζο Μπλάντεν και

του Ρώσου ομολόγου του Βλαντιμίρ Πούτιν τον τελευταίο μήνα του 2021 – στις 7 και 30 Δεκεμβρίου. Στις εν λόγω διαβουλεύσεις ο Αμερικανός ηγέτης προειδοποίησε τον συνομιλητή του ότι ενδεχόμενη εισβολή στην Ουκρανία θα πυροδοτήσει ισχυρότατες οικονομικές κυρώσεις κατά της Ρωσίας, αν και απέφυγε οποιαδήποτε αναφορά σε στρατιωτική ανάμειξη των ΗΠΑ. Από την πλευρά του, ο Βλαντιμίρ Πούτιν ζήτησε χειροπαστές εγγυήσεις και δεσμεύσεις της Δύσης ότι δεν θα υπάρξει περαιτέρω επέκταση του NATO προς Ανατολάς και ότι η Ουκρανία δεν

Σύννοδος υπουργών Εξωτερικών του NATO την Παρασκευή, ενόψει των διαβουλεύσεων της Γενεύης με τη Μόσχα για τη σύγκρουση στο Ντονμπάς.

θα ενταχθεί στη Συμμαχία, ούτε θα φιλοξενηθεί βάσεις ή οπλικά συστήματα των ΗΠΑ και των συμμάχων τους. Αμερικανικά και ευρωπαϊκά έντυπα περιγράφουν τις αξιώσεις Πούτιν ως προέταση για μια νέα Γιάλτα.

Ο Μπορέλ στο Κίεβο

Ενόψει των διαβουλεύσεων με τη Ρωσία, ο εκπρόσωπος εξωτερικής πολιτικής της Ε.Ε., Ζοσέπ Μπορέλ, ταξίδεψε χθες στο Κίεβο, επιδιώκοντας να καθυστερήσει την κυβέρνηση του προέδρου Ζελένσκι ότι δεν θα υπάρξουν συμφωνίες με τη Μόσχα ερήμην της. Ουκρανοί αξιωματούχοι έχουν εκφράσει φόβους ότι ο Τζο Μπλάντεν και οι Ευρωπαίοι σύμμαχοί του μπορεί να συνομιλήσουν με τον Πούτιν ένα «νέο Μόναχο», παραπέμποντας στη συμφωνία Βρετανών και Γάλλων με τον Χίτλερ για τον διαμελισμό της Τσεχοσλοβακίας το 1938 – παραλληλισμός που

Η Ρωσία έχει συγκεντρώσει τις τελευταίες εβδομάδες περισσότερους από 100.000 στρατιώτες κοντά στα σύνορα με την Ουκρανία.

προκαλεί εύλογη οργή στη Μόσχα. Συνοδευόμενος από τον Ουκρανό υπουργό Εξωτερικών Ντιμίτρο Κούλεμα, ο Ζοσέπ Μπορέλ επρόκειτο να επισκεφθεί τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στα στρατεύματα του Κιέβου και τους ρωσόφωνους αυτονομιστές, στο Ντονμπάς. Εκπρόσω-

πός του δήλωσε ότι η Ε.Ε. αντιμετωπίζει την Ουκρανία ως «στρατηγικό εταίρο», αλλά άφησε ανοιχτό παράθυρο για συζήτηση με τη Μόσχα γύρω από τη μελλοντική αρχιτεκτονική ασφαλείας της Ευρώπης.

REUTERS, A.P.

Κινεζική αντεπίθεση για τα πυρηνικά

Μια ημέρα μετά τις καταγγελίες της Ουάσινγκτον περί ταχύτατης διόγκωσης του κινεζικού πυρηνικού οπλοστασίου, το Πεκίνο πέρασε στην αντεπίθεση, καλώντας τις ΗΠΑ και τη Ρωσία να μειώσουν πρώτες τα δικά τους αποθέματα ατομικών όπλων, τα οποία παραμένουν τα κατά πολύ μεγαλύτερα στον πλανήτη.

«Σχετικά με τις αιτιάσεις Αμερικανών αξιωματούχων, κατά τις οποίες η Κίνα επεκτείνει δραματικά τις πυρηνικές της δυνατότητες, επιτρέψτε μου να πω ότι είναι αναλφάβητες», δήλωσε σε συνέντευξη Τύπου ο Φου Κονγκ, γενικός διευθυντής του Τμήματος Ελέγχου Εξοπλισμών στο κινεζικό υπουργείο Εξωτερικών. Ο Κινέζος αξιωματούχος τόνισε ότι η κυβέρνηση του θα συνεχίσει να «εκσυγχρονίζει» το πυρηνικό οπλοστάσιό της χώρας, ώστε να εξασφαλίζει «την αξιοπιστία και την ασφάλειά του», χωρίς κάτι τέτοιο να σηματοδοτεί καμία δραματική επέκταση.

«Η Κίνα έχει δεσμευτεί εξ αρχής ότι δεν θα καταφύγει πρώτα στη χρήση πυρηνικών όπλων... και διατηρεί τις πυρηνικές της δυνατότητες στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο που απαιτεί η εθνική της

ασφάλεια... Τα πυρηνικά όπλα γερνούν και αυτά. Πρέπει να εγγυόμαστε ότι είναι καλά συντηρημένα και μπορούν να αποτελέσουν μέσο αποτροπής», υποστήριξε ο Φου Κονγκ.

Ερωτηθείς για την αξίωση της Ουάσινγκτον να ενταχθεί και η Κίνα στις διαπραγματεύσεις μεταξύ ΗΠΑ και Ρωσίας για τη μείωση των πυρηνικών οπλοστασίων, ο Κινέζος αξιωματούχος δήλωσε ότι η χώρα του δεν σκοπεύει να κάνει κάτι τέτοιο μέχρις ότου οι δύο πυρηνικές υπερδυνάμεις μειώσουν τα δικά τους, κατά πολύ μεγαλύτερα οπλοστάσια, σε αισθητά κατώτερα επίπεδα. «Θα είμαστε ευτυχείς να συμμετάσχουμε (στις διαπραγματεύσεις) από τη στιγμή που θα έχουν μειώσει τα οπλοστάσιά τους στο δικό μας επίπεδο ή σε εκείνο της Γαλλίας και της Βρετανίας», σημείωσε σχετικά. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς του Ινστιτούτου Ερευνών της Στοκχόλμς για τη Διεθνή Ειρήνη (SIPRI), τον Ιανουάριο του 2021 η Αμερική διέθετε περίπου 5.500 πυρηνικά όπλα, ενώ η Κίνα μόνο 350.

A.P., ΑΠΕ

Η αναγέννηση του Μόλενμπεκ

Με ζωγραφιές παιδιών και χρωματιστά πόστερ που κοσμούν τοίχους και παράθυρα είναι εύκολο να ξεχάσει κανείς το αποτρόπαιο παρελθόν του κόκκινου κτιρίου, του οποίου η ιστορία στοιχειώνει μία εργατική γειτονιά των Βρυξελλών. Πριν από λίγο καιρό, ένα πρωινό σε κάποιο μπαρ που έχει γίνει σημείο συνάντησής της κοινότητας, η Αστυνομία διαμορφώνει τα τραπέζια των μαθητών, που σύντομα θα έρθουν για να τους βοηθήσει με τα μαθήματά τους στο σπίτι.

Λίγα χρόνια νωρίτερα ο ιδιοκτήτης του μπαρ είχε επιτρέψει τη διακίνηση ναρκωτικών. Μαζί με τους πελάτες παρακολουθούσε βίντεο του Ισλαμικού Κράτους. Και στο υπόγειο του μπαρ, Les Béguines, συνομιλούσε online με έναν φίλο που προσκόρησε σε τρομοκρατική οργάνωση στη Συρία. Τον Νοέμβριο του 2015 ανατινάχθηκε μαζί με το παγιδευμένο γλίσκο του, στο πλαίσιο μιας σειράς επιθέσεων γύρω από το Παρίσι.

Για πολλούς το συγκεκριμένο μπαρ ήταν η επιτομή όλων των προβληματικών στοιχείων στο Μόλενμπεκ, τη γειτονιά των 100.000 κατοίκων, στην οποία ζούσαν επτά από τους 20 τρομοκράτες που σκότωσαν 130 άτομα στη Γαλλία εκείνο τον

Νοέμβριο και άλλα 32 στις Βρυξέλλες τέσσερις μήνες αργότερα. Αν το μπαρ ήταν σύμβολο όσων υπήρξε το Μόλενμπεκ, το νέο κέντρο στο ίδιο σημείο αποκλύπτει τη φιλοδοξία να γίνει η γειτονιά των Βρυξελλών.

Αφότου άνοιξε από περιοίκους το 2018 το κέντρο είναι αφιερωμένο στη βοήθεια των παιδιών, των φοιτητών που αναζητούν εργασία και των ατόμων με αναπηρία. Αν και η γειτονιά είναι κυρίως μουσουλμανική, είναι πιο πολυπολιτισμική από ό,τι περιγράφεται, καθώς οι νεοφερμένοι αλλάζουν τα τελευταία χρόνια την πληθυσμιακή του σύνθεση. «Αυτό που κάνουν εδώ είναι ακριβώς το ανάποδο από εκείνο που έκαναν οι αδελφοί Αμπντεσλάμ», λέει η Ελμίνο, που είναι κοινωνική λειτουργός, αναφερόμενη στον ιδιοκτήτη του μπαρ Μπραχίμ και στον αδελφό του Σαλάχ.

Μετά τις επιθέσεις στο Παρίσι, το Μόλενμπεκ βρέθηκε στο επίκεντρο του διεθνούς ενδιαφέροντος. Τηλεοπτικά συνεργεία από όλο τον κόσμο μετέδιδαν επί ημέρες από την κεντρική πλατεία της γειτονιάς ή κοντά στο μπαρ, κάνοντας τους κατοίκους να αισθάνονται less και παίζουν σε κινηματογραφική ταινία.

Πρωταγωνιστές στη μάχη του Καπιτωλίου

Της **SUSAN DOMINUS**
THE NEW YORK TIMES

Το πρωινό της 6ης Ιανουαρίου 2020 η 31χρονη αστυνομικός του Καπιτωλίου στην Ουάσινγκτον, Κάρολιν Εντουαρντς, είχε λάβει εντολή να φυλάει τα σκαλιά της Βουλής, όταν το πλήθος οπαδών του Τραμπ πέρασε στην επίθεση.

Η Εντουαρντς, που έχει ύψος 1,62, προσπάθησε να φανερί επιβλητικά πριν λάβει στάση άμυνας πίσω από τα κιγκλιδώματα. Διαδηλωτής που βρισκόταν μπροστά της, έβγαλε το τζάκετ του και άρχισε να σπρώχνει τα κιγκλιδώματα, με δεκάδες άλλους να τον μιμούνται. Ξαφνικά, οι διαδηλωτές σήκωσαν το μεταλλικό κιγκλιδωμά για να το πετάξουν πάνω στην Εντουαρντς, η οποία σωριάστηκε στο έδαφος, κτυπώντας το κεφάλι της στα μάρμαρα, προτού σπκωθεί, καλέσει σε βοήθεια με τον ασύρματό της και αναζητήσει καταφύγιο μεταξύ των συναδέλφων της.

Στην άλλη πτέρυγα του Καπιτωλίου, ο συνάδελφός της, Χάρι Νταν, έτρεξε προς το μέρος της αφού άκουσε την έκκλησή της σε βοήθεια μέσω του ασυρμάτου. Στο εσωτερικό του κτιρίου, κοντά στο κέντρο επισκεπτών, ο Ντεβάν Γκάουντι προσπάθησε να φορέσει τον εξοπλισμό καταστολής διαδηλώσεων, όταν άκουσε την κραυγή σε βοήθεια της Εντουαρντς. Η μονάδα του Γκάουντι έσπευσε στο σημείο, για να δει εκατοντάδες μαινόμενους διαδηλωτές να ε-

φορμούν προς την είσοδο της έδρας της νομοθετικής εξουσίας. Το πλήθος είχε αρχίσει να πετάει κουτάκια μπύρας, βίδες και άλλα μεταλλικά αντικείμενα προς τους αστυνομικούς της Βουλής. Ένας διαδηλωτής κράδαινε τσεκούρι, με την αμερικανική σημαία δεμένη γύρω από την κόψη.

Πολλοί βετεράνοι της αστυνομίας της Βουλής αφαίρεσαν τις ταμπέλες με τα ονόματα από τις στολές τους. Ο Γκάουντι, όμως, που είχε προσληφθεί πριν από τρία χρόνια, δεν το έκανε. Λίγα λεπτά αργότερα, οι διαδηλωτές άρχισαν να του

Ανεξίτηλα χαραγμένη στη μνήμη πολλών αστυνομικών η εισβολή των οπαδών του Ντόναλντ Τραμπ.

φωνάζουν και να τον κοροϊδεύουν ονομαστικά: «Κοιτάξτε τον Γκάουντι! Φοβάσαι, Γκάουντι!» Ο υπαστυνόμος Ακλίνο Γκονέλ, βετεράνος του Ιράκ και επικεφαλής της μονάδας του Γκάουντι, θυμάται ότι οι άνδρες του πολέμησαν σώμα με σώμα με τους διαδηλωτές στα σκαλιά του Καπιτωλίου. Ένας διαδηλωτής του επιτέθηκε με κλομπ και τον έριξε κάτω, προτού συνάδελφοί του αστυνομικοί τον διασώσουν.

Η Εντουαρντς, από τη μεριά της, συνέχισε να μάχεται εναντίον διαδηλωτών,

έως ότου δέχθηκε σπρέι πιπεριού στο πρόσωπο και αναγκάστηκε να αναζητήσει βοήθεια στο ιατρείο. Την ίδια στιγμή, ο 34χρονος βετεράνος του ναυτικού, Άντον, μέλος της μονάδας αστυνομικών του Γκονέλ, συνειδητοποίησε ότι οι διαδηλωτές είχαν εισχωρήσει στο κτίριο και απειλούσαν να υπερφαλαγγίσουν τους αμυνόμενους συναδέλφους του.

Σε μια προσπάθεια να καθυστερήσουν την πρόελαση των οπαδών του Τραμπ προς την αίθουσα συνεδριάσεων της Βουλής, οι αστυνομικοί ενεπλάκησαν σε αδυνώπιτες μάχες σώμα με σώμα. Ο Άντον, που δεν θέλησε να δώσει το όνομά του, θυμάται να γρονθοκοπεί χωρίς διακρίσεις, πετώντας αντικείμενα στους επιτιθέμενους για να τους απωθήσει. Ο Άντον είχε χωριστεί από τον επιστάθιο φίλο και συνάδελφό του, Λένοξ Χόιτ, βετεράνο του Αφγανιστάν. Ο Χόιτ είχε την ατυχία να πέσει στα χέρια του όχλου, ο οποίος τον χτύπησε με κομμάτια σκαλωσιάς, προτού ο αστυνομικός αναζητήσει καταφύγιο σε ηλεκτρικό κλωβό πίσω από τη σκηνή της ορκωμοσίας.

Αργά το απόγευμα οι διαδηλωτές είχαν απομακρυνθεί χάρη στις ενισχύσεις από την αστυνομία της Ουάσινγκτον και την κινητοποίηση της εθνοφρουράς. Την ώρα εκείνη, ο Άντον δέχθηκε κλήση στον ασύρματο για συνάδελφό του, ο οποίος είχε υποστεί έμφραγμα. Ο αστυνομικός του Καπιτωλίου, Μπράινα Σίζνικ, πέθανε λίγη ώρα αργότερα από καρδιακή προσβολή.

Όλος ο πλανήτης παρακολουθούσε, ένα χρόνο πριν, την εισβολή οπαδών του Τραμπ στο Καπιτώλιο, με τους αστυνομικούς να δίνουν μάχη σώμα με σώμα και τους βουλευτές να κρύβονται για να ξεφύγουν από το μένος των διαδηλωτών.

Σύγκρουση δύο οραμάτων

Ανάνηψη παλιών αντιπαράθεσεων, ίσως προμήνυμα αυτών που έπονται: ο Τζο Μπλάντεν και ο Ντόναλντ Τραμπ θα εκφωνήσουν ομιλίες αύριο, ένα χρόνο μετά την εισβολή στο Καπιτώλιο, στις 6 Ιανουαρίου 2021, για να παρουσιάσουν δύο οράματα πιο ασύμβατα από ποτέ. Ο Ρεπουμπλικανός τώως πρόεδρος των ΗΠΑ ανακρίνωσε πρώτος ότι θα παραχωρήσει συνέντευξη Τύπου από την πολυτελή ιδιοκτησία του στη Φλόριντα. «Να θυμάστε ότι η εξέγερση πραγματοποιήθηκε στις 3 Νοεμβρίου», έγραψε ο Τραμπ αναφερόμενος στην ημέρα των προεδρικών εκλογών του 2020 στις ΗΠΑ, τις οποίες ισχυρίζεται, χωρίς να παρέχει καμία απόδειξη, ότι κέρδισε. Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, η πλειονότητα των υποστηρικτών των Ρεπουμπλικανών έχει την ίδια άποψη. Τι θα μπορούσε να απαντήσει ο Τζο Μπλάντεν, ο οποίος θα μιλήσει αύριο από το Καπιτώλιο; Ο Αμερικανός πρόεδρος επαναλαμβάνει ότι η αμερικανική δημοκρατία βρίσκεται σε ένα «σημείο καμής» και διαβεβαιώνει ότι ο ίδιος μπορεί να τη σώσει. Επισήμως ο Μπλάντεν σκοπεύει να διεκδικήσει δεύτερη θητεία και ο Ρεπουμπλικανός τώως πρόεδρος έχει αφήσει να εννοηθεί ότι επίσης θα θέσει υποψηφιότητα.

RCB Bank Ltd. Μιστική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρσινόων 2, 305 Λεωφόρος, Κύπρος.

Δημιουργούμε χώρο για τις δικές σας ιδέες

Καλωσορίσατε στο ολοκαίνουργιο Τραπεζικό Κέντρο Λευκωσίας!

800 00 722 www.rcbcy.com

Στο τραπέζι στοχευμένα μέτρα στήριξης νοικοκυριών, επιχειρήσεων

Τι εξετάζει η κυβέρνηση στη σκιά της «Ο» και της εκτίναξης του ενεργειακού κόστους

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Ζητούνται μέτρα στήριξης που θα διασφαλίσουν ότι δεν θα χαθούν θέσεις εργασίας λόγω του νέου κύματος της πανδημίας, πάνω που η οικονομία προσπαθεί να... σπκώσει κεφάλι, που θα προστατεύουν τις επιχειρήσεις από το υψηλό ενεργειακό κόστος, που θα αποτρέπουν ένα γενικευμένο πληθωριστικό κύμα στις αρχές του νέου έτους και που θα διασφαλίζουν ότι με την ολοκλήρωση του 5ου κύματος της πανδημίας η χώρα δεν θα μετράει επιχειρηματικά λουκέτα. Και όλα αυτά με το χαμηλότερο δυνατό δημοσιονομικό κόστος, καθώς το χρέος έχει εκτιναχθεί στα 350 δισ. ευρώ, το 2022 έχει ούτως ή άλλως προϋπολογιστεί να έχει αρνητικό δημοσιονομικό ισοζύγιο, ενώ η κυβέρνηση καλείται να συγκρατήσει τα ελλείμματα ενόψει των δύσκολων διαπραγματεύσεων για την έξοδο από τη μεταμνημονιακή επιτήρηση, αλλά και την αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

Οι πολλοί και αλληλοσυγκρούσιμοι στόχοι εν μέσω της αβεβαιότητας που δημιουργεί η «επέλαση» της «Ομικρον», αλλά και η ενεργειακή - πληθωριστική κρίση παραπέμπουν σε γόρδιο δεσμό. Στο ξεκίνημα της νέας χρονιάς, το οικονομικό επιτελείο είναι σαφές ότι δεν έχει στα χέρια του τον... δημοσιονομικό αέρα που διέθετε στις αρχές του 2020 όταν ξέσπασε η πανδημία ή ακόμη και στις αρχές του 2021 όταν ήταν σαφές ότι θα συνεχιστεί η «ρήτρα διαφυγής». Το 2022 ξεκινάει με αυστηρά προαπαιτούμενα, παρά το γεγονός ότι η ρήτρα διαφυγής –δηλαδή το δικαίωμα να κλείσει και ο προϋπολογισμός του 2022 με ελλείμματα– παραμένει σε ισχύ.

Με δεδομένο τον «εθνικό στόχο» για την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας στα ελληνικά ομόλογα το ταχύτερο δυνατό, αλλά και την πρόθεση η έξοδος από τη μεταμνημονιακή εποπτεία να γίνει υπό τους καλύτερους δυνατούς όρους, το ζητούμενο για διασφάλιση των δημοσιονομικών στόχων, στο μέτρο του εφικτού, παραμένει. Πώς θα επιτευχθεί; Το οικονομικό επιτελείο έχει καταλήξει στους βασικούς «κανόνες» που θα πρέπει να τηρηθούν όσον αφορά τη στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων από εδώ και στο εξής:

1. Τα μέτρα θα ανακοινώνονται προκειμένου να καλυφθεί μια διαπιστωμένη ανάγκη και όχι προκαταβολικά, όπως συνέβη στις προηγούμενες φάσεις της πανδημίας. Προτεραιότητα σε αυτή τη φάση κρίνεται ότι είναι η διασφάλιση των θέσεων εργασίας, γι' αυτό και το μέτρο της αναστολής των συμβάσεων εργασίας θα επανέλθει στο προσκήνιο άμεσα. Από την άλλη, τα μέτρα στήριξης των επιχειρήσεων θα ανακοινωθούν σε δεύτερο στάδιο και στον κατάλληλο χρόνο που οι πληγέντες θα πρέπει να καλύψουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις.

2. Τόσο για την ενεργειακή όσο και για την υγειονομική κρίση θα επιδιωχθεί οι πα-

Τα μέτρα θα ανακοινώνονται προκειμένου να καλύπτεται μια διαπιστωμένη ανάγκη και όχι προκαταβολικά, όπως συνέβη στις προηγούμενες φάσεις της πανδημίας.

Βασικός στόχος είναι η προστασία των θέσεων εργασίας, γι' αυτό το πρώτο μέτρο θα είναι η αναστολή συμβάσεων.

ρεμβάσεις ανακούφισης να είναι απολύτως στοχευμένες. Προς αυτή την κατεύθυνση άλλωστε πιέζει και η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έτσι, η στήριξη των νοικοκυριών για την επιδότηση του ηλεκτρικού ρεύματος θα γίνει με κριτήρια, ενώ για τα μέτρα της πανδημίας θα πέσει πολύ μεγάλο βάρος στην επιλογή των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που θα μπορούν να κάνουν χρήση, ώστε αυτοί που θα βοηθηθούν να είναι αυτοί που αποδεδειγμένα πλήττονται (έμμεσα ή άμεσα) από τα περιοριστικά μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

3. Οι παρεμβάσεις θα είναι στοχευμένες ώστε να αποφευχθούν οι απολύσεις, να μην καταγραφούν «λουκέτα» λόγω έλλειψης ρευστότητας στις επιχειρήσεις και να περιοριστούν τα φαινόμενα γενίκευσης των πληθωριστικών πιέσεων.

Η αναβίωση του μέτρου της αναστολής των συμβάσεων εργασίας θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη, καθώς με την επιβολή αυστηρού ωραρίου ειδικά στη νυκτερινή διασκέδαση θα υπάρξουν εργαζόμενοι που θα βρεθούν χωρίς αντικείμενο εργασίας με... κρατική εντολή. Το επόμενο στάδιο θα είναι η αναστολή των φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων.

Προς το παρόν, μετά και την αναβολή στις επιστρεπτέες προκαταβολές, οι πρώτες υποχρεώσεις με τις οποίες θα βρεθούν αντιμέτωποι οι επαγγελματίες, τοποθετούνται χρονικά στο τελευταίο 10ήμερο του Ιανουαρίου. Μέχρι τότε εκτιμάται ότι θα υπάρχει καλύτερη εικόνα για την επίπτωση της πανδημίας στην οικο-

νομική δραστηριότητα ώστε να αποφασιστεί και το τελικό μείγμα των μέτρων στήριξης.

Στο τραπέζι είναι ήδη η περαιτέρω παράταση της ρύθμισης των 36 ή 72 δόσεων (ο.σ. πρέπει να γίνει αίτηση μέχρι τις 26 Ιανουαρίου και καταβολή της 1ης δόσης από το τέλος Ιανουαρίου) η αναστολή φορολογικών και ασφαλιστικών υποχρεώσεων, ενώ υπάρχει η συζήτηση και για τα ενοίκια.

Ανοικτή είναι η συζήτηση και για το περαιτέρω κούρεμα των οφελιών από τις επιστρεπτέες προκαταβολές, καθώς είναι ένα μέτρο χωρίς δημοσιονομικό κόστος το οποίο ταυτόχρονα ενισχύει ουσιαστικά τη ρευστότητα διά της απαλλαγής από μια σημαντική υποχρέωση.

Το δημοσιονομικό κόστος είναι μηδενικό, καθώς τα 3,5 δισ. ευρώ που καλούνται να επιστρέψουν οι εταιρείες και οι επαγγελματίες (από τα συνολικά 8,5 δισ. ευρώ που έλαβαν μέσα από τις επιτά φράσεις) δεν είναι προϋπολογισμένα ως έσοδα.

Με κριτήρια οι επιδοτήσεις για ρεύμα και αέριο

Οι βασικές αρχές βάσει των οποίων θα ανακοινώνονται τα μέτρα στήριξης ισχύουν και για την ενεργειακή κρίση. Δηλαδή, θα εξαντλούνται τα χρονικά περιθώρια ώστε να υπάρχει η καλύτερη δυνατή εικόνα για την έκταση του φαινομένου, τα μέτρα θα είναι στοχευμένα, ενώ θα λαμβάνεται μέριμνα ώστε να περιορίζεται το δημοσιονομικό κόστος.

Για τα μέτρα καταπολέμησης της ενεργειακής κρίσης υπάρχουν οι πόροι που συγκεντρώνεται στο Ταμείο Ενεργειακής Μετάβασης, οπότε και για τους πρώτους μήνες του 2022 η στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων είναι εξασφαλισμένη, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι δεν θα υπάρξει «τρελή κούρσα» στις τιμές.

Προς το παρόν η κρίση βρίσκεται σε ύφεση, με την τιμή χονδρικής του ρεύματος να περιορίζεται την εβδομάδα που ολοκληρώθηκε κάτω από τα 200 ευρώ κατά μέσον όρο και να «συγκρατεί» τη μέση τιμή του μήνα στα επίπεδα των 240 ευρώ.

Αντίστοιχα, και το φυσικό αέριο αποκλιμακώθηκε στα 100 ευρώ. Αν η τάση συγκράτησης των τιμών διατηρηθεί, αντίστοιχα θα προσαρμοστεί και η επιδοματική πολιτική.

Για το 2022 τα νοικοκυριά θα επιδοτηθούν για το ηλεκτρικό ρεύμα με βάση συγκεκριμένα

κριτήρια. Στο οικονομικό επιτελείο υποστηρίζουν πάντως ότι τα κριτήρια δεν θα είναι αυστηρά, ώστε να συμπεριληφθούν στα μέτρα στήριξης όλα τα νοικοκυριά με χαμηλά και μεσαία εισοδήματα.

Από την άλλη, στην κυβέρνηση αναζητούν τρόπο στήριξης

Αναζητούνται μέτρα στήριξης και των επιχειρήσεων, ειδικά των μικρομεσαίων, οι οποίες έχουν ήδη πολύ υψηλούς λογαριασμούς.

και των επιχειρήσεων, ειδικά των μικρομεσαίων, οι οποίες έχουν ήδη έρθει αντιμέτωπες με πάρα πολύ υψηλούς λογαριασμούς και ρεύματος και φυσικού αερίου. Το πρόβλημα συνίσταται στο ότι τίθεται ζήτημα κρατικών ενισχύσεων, κάτι που απαγορεύεται από τη νομοθεσία της Ε.Ε. Ωστόσο, στην κυβέρνηση εκτιμούν ότι θα βρεθεί τρόπος, λόγω των έκτακτων συνθηκών, να ξεπεραστεί αυτό το εμπόδιο, κάτι άλλωστε που έγινε και με τα μέτρα καταπολέμησης της πανδημίας.

Προς το παρόν η κρίση βρίσκεται σε ύφεση, με την τιμή χονδρικής του ρεύματος να περιορίζεται την εβδομάδα που ολοκληρώθηκε κάτω από τα 200 ευρώ κατά μέσον όρο.

Αλλάζει το μοντέλο τηλεργασίας στο Δημόσιο

Διευρύνεται μηχανισμός ελέγχου της απόδοσης των υπαλλήλων – Το έργο, ύψους 4 εκατ., θα δημοπρατηθεί το 2022

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Την αύξηση της απόδοσης των δημοσίων υπαλλήλων που εργάζονται από απόσταση επιδιώκει ένα νέο έργο της Κοινωνίας της Πληροφορίας, μέσω του οποίου σταδιακά θα αλλάξουν όλα στο μοντέλο τηλεργασίας στο Δημόσιο.

Κατά το πρώτο lockdown, εξάλλου, είχε παρατηρηθεί ότι στις περισσότερες υπηρεσίες και φορείς του Δημοσίου τα αποτελέσματα της τηλεργασίας δεν ήταν ενθαρρυντικά και η αποδοτικότητα των εργαζομένων δεν ήταν η αναμενόμενη. Ωστόσο, λόγω και της έξαρσης της πανδημίας, η τηλεργασία στο Δημόσιο ήρθε για να μείνει. Αλλωστε, τον περασμένο Ιούλιο με τον νόμο 4807/2021 καθορίστηκε το θεσμικό πλαίσιο για την απομακρυσμένη εργασία, μέσω του οποίου αντιμετωπίζονται ζητήματα που σχετίζονται με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, το ωράριο τηλεργασίας και τον

Μέσω συγκεκριμένων εργαλείων (π.χ. MS Project) θα παρακολουθείται η πρόοδος υλοποίησης εργασιών που ανατίθενται.

τεχνολογικό εξοπλισμό του υπαλλήλου.

Σε αυτό το υπόβαθρο εντάσσεται το έργο (συμφωνία-πλαίσιο) της τάξης των 4 εκατ. ευρώ που πρόκειται να δημοπρατηθεί το 2022 και του οποίου το τεύχος διακήρυξης τέθηκε πρόσφατα σε δημόσια διαβούλευση. Το νέο μοντέλο τηλεργασίας στο Δημόσιο θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε διάστημα 16 μηνών από την υπογραφή της συμφωνίας-πλαίσιο με τον

Κατά το πρώτο lockdown είχε παρατηρηθεί ότι στις περισσότερες υπηρεσίες και φορείς του Δημοσίου τα αποτελέσματα της τηλεργασίας δεν ήταν ενθαρρυντικά και η αποδοτικότητα των εργαζομένων δεν ήταν η αναμενόμενη.

ανάδοχο. Η διάρκεια της σύμβασης, όμως, μπορεί να παραταθεί για 18 επιπλέον μήνες.

Ειδικότερα, όπως αναφέρει η Κοινωνία της Πληροφορίας, οι τεχνολογίες πληροφορικής και τα δίκτυα ευρυζωνικής πρόσβασης αποτελούν τον βασικό καταλύτη της ανάπτυξης και περαιτέρω διεξόδους της τηλεργασίας, επιτρέποντας τον μετασχηματισμό της παραδοσιακής μορφής

εργασίας. Παρότι όμως η ψηφιοποίηση στην εργασία επιτρέπει σημαντική εξοικονόμηση χρόνου για τους εργαζομένους, η διαχείριση της απόδοσης αποτελεί άλυτο πρόβλημα, όπως αποκαλύφθηκε κατά το πρώτο lockdown, οπότε εφαρμόστηκε η τηλεργασία στο Δημόσιο. Όπως αναφέρεται στο τεύχος διακήρυξης της Κοινωνίας της Πληροφορίας, ο τρόπος με τον οποίο παρακολουθείται η αποδοτικότητα της ερ-

γασίας, αλλά και το πώς εξασφαλίζεται ότι ένας εργαζόμενος συμμορφώνεται με τις καθιερωμένες διαδικασίες και εργάζεται τις προβλεπόμενες ώρες εργασίας, είναι ορισμένα από τα ανοικτά θέματα της τηλεργασίας.

«Το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι δεν είναι παρόντες στον χώρο εργασίας, καθώς και η ανάγκη της μεσολάβησης τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ),

έχουν ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της φύσης των σχέσεων μεταξύ της διοικητικής ιεραρχίας και των εργαζομένων, με τους τελευταίους να ελέγχουν τη διαδικασία εκτέλεσης της εργασίας τους», όπως σημειώνεται στο τεύχος διακήρυξης.

Ως εκ τούτου, η τηλεργασία απαιτεί την ύπαρξη μηχανισμών ελέγχου, «οι οποίοι όμως, για να είναι πραγματικά αποτελεσματικοί, θα πρέπει να στηρίζονται στην επίτευξη προκαθορισμένων στόχων, στην υποβολή παραδοτέων και στην εκτέλεση συγκεκριμένων αναθέσεων εργασίας». Με άλλα λόγια, προκειμένου το μοντέλο της τηλεργασίας να λειτουργήσει αποτελεσματικά στο Δημόσιο, απαιτείται να ελέγχεται η ροή της εργασίας και να διασφαλίζεται ότι τηρείται το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης συγκεκριμένων αναθέσεων εργασίας.

Ειδικές εφαρμογές

Με στόχο να αντιμετωπιστεί η συνήθως χαμηλή αποτελεσματικότητα όσων απασχολούνται από απόσταση στο Δημόσιο, μέσω του έργου που προωθείται επιδιώκεται, σε πρώτη φάση, η υλοποίηση πιλοτικών ενεργειών σε συγκεκριμένους φορείς του Δημοσίου (π.χ. υπουργείο, ανεξάρτητη αρχή κτλ.). Έτσι, στο πρότυπο ιδιωτικών εταιρειών που υποθετούν το μοντέλο της τηλεργασίας εδώ και πολλά χρόνια, προβλέπεται η υιοθέτηση συγκεκριμένων εφαρμογών που επιτρέπουν, για παράδειγμα, την κοινή επεξεργασία ενός εγγράφου, την ενσωμάτωση ψηφιακών υπογραφών ή την αποθήκευση αρχείων στο ψηφιακό νέφος (cloud). Επίσης, μέσω συγκεκριμένων εργαλείων (π.χ. MS Project) θα σχεδιάζεται και θα παρακολουθείται η πρόοδος υλοποίησης έργων ή εργασιών που ανατίθενται.

Ο ανάδοχος του συγκεκριμένου έργου θα δημιουργήσει περιβάλλοντα τηλεδιδ-

σκέψεων και απομακρυσμένης συνεργασίας μέσω ειδικών λογισμικών, όπως το Teams, που κατέστη ιδιαίτερα διαδεδομένο εν μέσω πανδημίας. Θα υλοποιήσει ακόμη ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο για τον έλεγχο της αποδοτικότητας της εργασίας. Πρόκειται για την εικονική υποδομή περιβάλλοντος εργασίας (VDI), με την οποία αρκετοί εργαζόμενοι ήρθαν σε επαφή για πρώτη φορά στις αρχές του 2020, οπότε πολλές επιχειρήσεις υιοθέτησαν την τηλεργασία. Το VDI επιτρέπει σε έναν εργαζόμενο να έχει απομακρυσμένη πρόσβαση στην επιφάνεια εργασίας του εταιρικού υπολογιστή του, καθιστώντας εφικτό τον έλεγχο έναρξης, παύσης ή λήξης απασχόλησης.

Ευρύτερα, μέσω του έργου που πρόκειται να δημοπρατηθεί το 2022 επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, ο ολοκληρωμένος συντονισμός και έλεγχος της εργασίας μέσω εφαρμογών που επιτρέπουν τον προγραμματισμό και την ανάθεση εργασιών, την πραγματοποιήση παρουσιάσεων σε πραγματικό χρόνο και την προσομοίωση της επιφάνειας εργασίας.

Όσον αφορά τη συχνότητα της τηλεργασίας, σύμφωνα με όσα αναφέρει το τεύχος διακήρυξης του έργου, που επικαλείται μελέτη του φορέα Expertise France, ολοκληρωμένα στοιχεία δεν υπάρχουν. Ενδεικτικά, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, το 2014, το 2,8% του συνόλου του εργατικού δυναμικού βρισκόταν σε καθεστώς τηλεργασίας, ποσοστό που έχει εκτοξευθεί σήμερα στο 45% λόγω της πανδημίας. Αντίθετα, στον Καναδά, ήδη από το 2016, το 73% του ενεργού ανθρώπινου δυναμικού αναμενόταν να εμπλακεί σε κάποιες μορφές τηλεργασίας.

Σημειώνεται ότι αναθέτοντας αρχά το έργο ύψους 4 εκατ. ευρώ είναι η Κοινωνία της Πληροφορίας, ενώ το υπουργείο Εσωτερικών αποτελεί τον κύριο του έργου.

Μια στις δύο επιδοτούμενες θέσεις δεν καλύφθηκε

Τι αποκαλύπτουν τα στοιχεία της ανάλυσης των 16 προγραμμάτων απασχόλησης του ΟΑΕΔ που «έτρεξαν» το 2021

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Περισσότερες από 50.000 νέες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν εντός του 2021, σε μια δύσκολη και ιδιαίτερη χρονιά για την εγχώρια αγορά εργασίας λόγω των πολλαπλών κυμάτων της πανδημίας του κορωνοϊού, μέσω 16 προγραμμάτων του ΟΑΕΔ, συνολικού προϋπολογισμού 857 εκατ. ευρώ.

Στον ιδιωτικό τομέα και συγκεκριμένα σε 31.526 επιχειρήσεις έγιναν 42.614 προσλήψεις, οι οποίες αν και αποτελούν ρεκόρ, αντιστοιχούν μόλις στο 49% των 86.904 εγκεκριμένων θέσεων, γεγονός που καταδεικνύει το πολλαπλά διαπιστωμένο πρόβλημα αναντιστοιχίας της προσφοράς με τη ζήτηση, καθώς για τις μισές κενές θέσεις δεν βρέθηκαν εγγεγραμμένοι άνεργοι που να πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις των θέσεων ή δεν κρίθηκαν κατάλληλοι από τις επιχειρήσεις για τις θέσεις αυτές. Και αυτό, ενώ οι επιχειρήσεις και παρά την οικονομική αβεβαιότητα της πανδημίας έδειξαν ιδιαίτερα έντονο ενδιαφέρον για τα προγράμματα, με αποτέλεσμα οι συνολικά 86.903 εγκεκριμένες θέσεις να υπερκαλύψουν κατά 127% τις 68.500 προσφερόμενες.

Τα αποκαλυπτικά αυτά στοιχεία που παρουσιάζει σήμερα η «Κ» αποτελούν έναν άκρως αναγκαίο και χρήσιμο οδηγό για τη διοίκηση του ΟΑΕΔ, ιδιαίτερα στην προσπάθεια να καταρτίσει τα νέα προγράμματα που θα «τρέξουν» το 2022 και τα επόμενα χρόνια, χρηματοδοτούμενα είτε από το νέο ΕΣΠΑ και εθνικούς πόρους, είτε από το Ταμείο Ανάκαμψης. Είναι δε η πρώτη φορά που παρουσιάζεται αυτή η ποσοτική και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων, που ήδη αποτελεί το βασικό εργαλείο για τον σχεδιασμό των νέων προγραμμάτων, τα οποία βάσει και των ευρημάτων θα δίνουν έμφαση σε συγκεκριμένες κατηγορίες ανέργων που αντιμετωπίζουν τα πιο σημαντικά εμπόδια εργασιακής επανένταξης, όπως οι νέοι, οι γυναίκες, οι μακροχρόνια άνεργοι και οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, καθώς και σε περιοχές-θυλάκους υψηλής ανεργίας. Αναλυτικά, σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία και την ποιοτική ανάλυση αυτών, εντός του 2021 «έτρεξαν» 16 προ-

ΑΝΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ			
	ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
Πολύ μικρή (1-9)	31.593	74,1%	74,1%
Μικρή (10-49)	3.635	8,5%	82,7%
Μεσαία (50-249)	1.832	4,3%	87,0%
Μεγάλη (250-499)	3.827	9,0%	96,0%
πολύ μεγάλη (500+)	811	1,9%	97,9%
Χωρίς πληροφορία	916	2,2%	100%
ΣΥΝΟΛΟ	42.614	100%	

ΑΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ			
	ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΑΘΡΟΙΣΤΙΚΑ ΠΟΣΟΣΤΑ
Αδισβάθμυτο*	578	1,4%	1,4%
Πρωτοβάθμια / υποχρεωτική	5.411	12,7%	14,1%
Δευτεροβάθμια	16.454	38,6%	52,7%
Μεταδευτεροβάθμια	4.135	9,7%	62,4%
Τριτοβάθμια	14.973	35,1%	97,5%
Μεταπτυχιακό	1.045	2,5%	100%
Διδακτορικό	18	0%	100%
ΣΥΝΟΛΟ	42.614	100%	100%

ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ					
	ΑΝΔΡΕΣ		ΓΥΝΑΙΚΕΣ		ΣΥΝΟΛΟ
	ΠΑΗΘΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΠΑΗΘΟΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ	
Εως 29 ετών	6.204	14,6%	9.721	22,8%	15.925
30-45	5.434	12,8%	8.939	21,0%	14.373
46-55	2.118	5,0%	3.037	7,1%	5.155
55ετών	4.308	10,1%	2.853	6,7%	7.161
ΣΥΝΟΛΟ	18.064	42,4%	24.550	57,6%	42.614

γράμματα με στόχο την κάλυψη 74.000 νέων θέσεων εργασίας. Η ζήτηση ξεπέρασε κάθε προηγούμενο, με τις επιχειρήσεις να αιτούνται την κάλυψη 108.577 θέσεων. Τελικά εγκρίθηκαν 89.944 θέσεις, όμως, είτε γιατί δεν υπήρχαν άνεργοι με τα προσόντα που απαιτούνταν για την κάλυψη των θέσεων, είτε γιατί οι εργοδότες δεν θεώρησαν κατάλληλο τον άνεργο που επιλέγη, καλύφθηκαν οι μισές, ήτοι 42.614 θέσεις. Υπήρξαν μάλιστα και επιπλέον 4.477 προσλήψεις (κατά το ίδιο διάστημα) μέσω παλαιών προγραμμάτων, ενώ 3.040 άνεργοι προχώρησαν στη δημιουργία της δικής τους επιχείρησης μέσω του προγράμματος Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι, ενώ οι νέοι αντιπροσωπεύουν το 17% των εγγεγραμμένων ανέργων, ένα υψηλό ποσοστό της τάξης του 37% των προσλήψεων αφορούσε νέους 18-29 ετών, καθώς τα στοχευμένα

προγράμματα απασχόλησης ανέργων 18-29 ετών και πτυχιούχων ανέργων 22-29 ετών είχαν πολύ μεγάλη ζήτηση και κάλυψαν όλες τις θέσεις. Υψηλή ζήτηση παρουσίασε το πρόγραμμα απασχόλησης ανέργων 30 ετών και άνω, καθώς προσελήφθησαν 10.045 άνεργοι (23,57% του συνόλου των ωφελουμένων), σε 8.389 επιχειρήσεις (31,34% των συνολικά 31.526 επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στα προγράμματα). Το 21,18% των ωφελουμένων, ήτοι 9.027 άνεργοι, προσελήφθη σε 7.422 επιχειρήσεις (27,73% των συμμετεχόντων) μέσω του προγράμματος Απασχόλησης 8.000 ανέργων 18-29 ετών. Σημαντική συμμετοχή υπήρξε επίσης σε στοχευμένα προγράμματα όπως απασχόλησης μακροχρόνια ανέργων 55-67 ετών (5.377 νέες θέσεις σε 472 επιχειρήσεις μεταξύ των οποίων και ΟΤΑ) καθώς και απασχόλησης ανέργων 30 ετών και άνω στις λιγότερες ανεπιτυγμένες περιφέρειες (3.629 άνεργοι

προσελήφθησαν σε 3.172 επιχειρήσεις), αποδεικνύοντας την αναγκαιότητα στήριξης συγκεκριμένων ομάδων καθώς και περιοχών. Συνολικά, σχεδόν οι μισές προσλήψεις (47%) αφορούν μακροχρόνια ανέργους, ποσοστό ανάλογο των μακροχρόνια εγγεγραμμένων ανέργων (54%), ενώ το 57% των προσλήψεων πραγματοποιήθηκε εκτός των Περιφερειών Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, αναδεικνύοντας αφενός την απορροφητικότητα των πανελλαδικών προγραμμάτων και αφετέρου τη σημασία δράσεων που στοχεύουν σε συγκεκριμένες περιοχές. Τέλος, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον το γεγονός ότι το 1/3 των προσλήψεων (34%) είναι στο εμπόριο (λιανικό και χονδρικό), αλλά καμία από τις λοιπές κατηγορίες του ιδιωτικού τομέα δεν έχει διψήφιο ποσοστό, καταδεικνύοντας ότι δεν υπάρχει συγκέντρωση σε μόνο 3-4 κλάδους.

Ισχυρά κίνητρα στις επιχειρήσεις για την επανένταξη ανέργων

Τη σημασία της ποιοτικής και ποσοτικής ανάλυσης των στοιχείων, καθώς και της διερεύνησης των τάσεων αναφορικά με την υλοποίηση αποτελεσματικών προγραμμάτων νέας γενιάς από τον ΟΑΕΔ, εξηγεί μιλώντας στην «Κ» ο διοικητής του Οργανισμού Στύριος Πρωτοψάλτης. Και επισημαίνει ότι όταν ξεκίνησαν τα νέα προγράμματα το καλοκαίρι του 2020, μέσα σε ένα περιβάλλον πολύ έντονων οικονομικής αβεβαιότητας, στον ΟΑΕΔ δεν είχαν μεγάλες προσδοκίες για τη ζήτηση από τις επιχειρήσεις. Όμως, όπως εξηγεί ο κ. Πρωτοψάλτης, παρά τις επιπτώσεις της πανδημίας, η ανταπόκριση των επιχειρήσεων εξελίχθηκε πολύ ικανοποιητικά, σημειώνοντας ρεκόρ προσλήψεων. «Το αποτέλεσμα ήταν να επανενταχθούν 50.000 άνεργοι στην αγορά εργασίας σε νέες θέσεις πλήρους απασχόλησης, σχεδόν αποκλειστικά στον ιδιωτικό τομέα», υπογραμμίζει για να συμπληρώσει πως «αυτή η παρακαταθήκη θα αξιοποιηθεί μέσω της ανάλυσης των στοιχείων και των τάσεων, για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της νέας γενιάς ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που θα χρηματοδοτήσει το Εθνικό Σχέδιο Ελλάδα 2.0». Σύμφωνα με τον κ. Πρωτοψάλτη, οι δράσεις θα δίνουν έμφαση σε συγκεκριμένες κατηγορίες ανέργων που αντιμετωπίζουν τα πιο σημαντικά εμπόδια εργασιακής επανένταξης, όπως οι νέοι, οι γυναίκες, οι μακροχρόνια άνεργοι και οι ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, καθώς και σε περιοχές - θύλακες υψηλής ανεργίας. Ένας κεντρικός άξονας των δράσεων θα είναι η παροχή ισχυρότερων κινήτρων για την πρόσληψη ανέργων από τις παραπάνω κατηγορίες, η συνεχής απλοποίηση της διαδικασία των διαδικασιών και των όρων των προγραμμάτων, καθώς και η ενίσχυση του κρίσιμου ρόλου των εργασιακών συμβούλων του ΟΑΕΔ για την αποτελεσματικότερη σύζευξη προσφοράς και ζήτησης. «Ταυτόχρονα», επισημαίνει ο διοικητής, «ξεκινάει για πρώτη φορά

Ο διοικητής του ΟΑΕΔ Σπ. Πρωτοψάλτης.

η συστηματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων, όσον αφορά τον μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο αντίκτυπό τους στην απασχόληση των ωφελουμένων». «Θέλουμε να ξερούμε τι δουλεύει και τι όχι, ώστε να βελτιωνόμαστε συνεχώς», καταλήγει. Στην πράξη, «οδηγός» της νέας γενιάς ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης θα είναι τα επιτυχημένα προγράμματα που «έτρεξαν» τους τελευταίους 12 μήνες και δημιούργησαν αριθμό-ρεκόρ νέων θέσεων εργασίας. Στο επίκεντρο του σχεδιασμού της διοίκησης του ΟΑΕΔ για το 2022 βρίσκεται η νέα γενιά ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Στόχος είναι η επιδότηση της εργασίας για τη δημιουργία δεκάδων χιλιάδων νέων θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης, με ισχυρά κίνητρα που θα δώσουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να ενισχύσουν το προσωπικό τους και στους ανέργους να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας.

Έτσι, αναμένεται να προωθηθούν προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης, με συνδυασμό προγράμματος βραχυπρόθεσμης απασχόλησης, δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα σε περιοχές με υψηλά ποσοστά μακροχρόνιας ανεργίας, καθώς και προγράμματα για την πρόσληψη ανέργων που αντιμετωπίζουν σημαντικά και εξαιρετικά σημαντικά εμπόδια ως προς την πρόσβαση τους στην αγορά εργασίας.

Πανδημία: Γονείς, παιδιά, σχολείο, σημειώσατε: Χ (απουσία)

Γράφει η ΠΑΟΛΑ ΧΑΤΖΗΛΑΜΠΡΗ

Το γεγονός ότι η πανδημία έχει αλλάξει την ζωή μας τα δύο τελευταία χρόνια, είναι αδιαμφισβήτητο. Το ότι η προστατευτική μάσκα προσώπου έχει γίνει μέρος της καθημερινότητάς μας όπως και τα αντισηπτικά τζελ κανείς δεν μπορεί να το αρνηθεί, όπως και την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση και την τηλεργασία που έγιναν η νέα μας καθημερινή ρουτίνα ειδικά τον περίοδο του lockdown. Ζούμε μια νέα πραγματικότητα, που έχει φέρει περιορισμούς, απώλειες και τρομερή σύγχυση. Βρισκόμαστε σε μια «εμπόλεμη» κατάσταση με έναν αόρατο εχθρό που προσπαθούμε με νύχια και με δόντια να αντιμετωπίσουμε. Άλλοι ακολουθώντας πιστά τα βήματα και τις οδηγίες των επιστημόνων και των κυβερνήσεων στις οποίες και ανήκουν, άλλοι με διαφορετικές απόψεις και μεθοδολογίες. Άλλωστε δημοκρατία έχουμε.

Ανσυχία όμως προκαλεί η είδηση από τον Αρχηγό Αστυνομίας για τις καταγγελίες που φθάνουν τους τελευταίους μήνες από το Υπουργείο Παιδείας για μη συστηματική φοίτηση μαθητών στα σχολεία με αφορμή τα μέτρα της κυβερνήσεως κατά της πανδημίας. Και όμως, γονείς προτιμούν να κρατήσουν τα παιδιά τους μακριά από το σχολείο και την μάθηση λόγω των δικών τους προσωπικών πεποιθήσεων και διαφωνιών με τις αποφάσεις της κυβέρνησης, χωρίς όμως να αντιλαμβάνονται ότι στερούν από τα ίδια τους τα παιδιά το αναφαίρετο δικαίωμα της δωρεάν παιδείας.

Η απόφαση του γονέα να μην στείλει το παιδί του στο σχολείο ενώ υποχρεούται αποτελεί ποινικό αδίκημα καθώς καταπατούνται τα θεμελιώδη δικαιώματα του παιδιού για την απρόσκοπτη πρόσβαση του στην παιδεία, στην μάθηση και εκπαίδευση. Η απρόσκοπτη και συνεχής φοίτηση των παιδιών μέχρι την ολοκλήρωση του γυμνασιακού κύκλου ή τη συμπλήρωση του 15ου έτους της ηλικίας του μαθητή, αποτελεί ουσιώδες θέμα το οποίο απασχολεί ιδιαίτερα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και ειδικά τους τελευταίους μήνες που παρατηρείται έντονος αναβρασμός για τα νέα μέτρα της κυβέρνησης στα σχολεία.

Ο καθείς δικαιούται να έχει την προσωπική του άποψη και το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της σκέψης.

Κάτι που είναι καθόλα αποδεκτό μέχρι το σημείο όμως που δεν προσβάλει το δικαίωμα της ελευθερίας του συνανθρώπου του σε όλα τα επίπεδα. Και σίγουρα, το δικαίωμα πρόσβασης στην δωρεάν παιδεία κάθε ανήλικου παιδιού είναι αναφαίρετο και η οποία μη συμμόρφωση από τον γονέα ή κηδεμόνα τιμωρείται με βάση τον Νόμο περί Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης (Υποχρεωτική Φοίτηση και Παροχή Δωρεάν Παιδείας) Νόμος του 1993, 24(Ι)/1993, 220(Ι)/2004, 1(Ι)/2019.

Σύμφωνα με την πιο πάνω υφιστάμενη νομοθεσία «η φοίτηση στην προδημοτική τάξη, στο δημοτικό σχολείο και στο γυμνάσιο είναι υποχρεωτική, μέχρις ότου ο μαθητής συμπληρώσει το γυμνασιακό κύκλο ή το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας του, οποιοδήποτε από τα δύο επισυμβεί πρώτο».

Τόσο η πολιτεία, όσο και ο γονέας/κηδεμόνας έχουν υποχρέωση να διασφαλίσουν την απρόσκοπτη φοίτηση του κάθε παιδιού στο σχολείο μέχρι την ηλικία η οποία αναφέρεται πιο πάνω.

Επίσης, σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο, «οποιος έχει την επιμέλεια του προσώπου του μαθητή και παραλείπει την έγγραφη ή την ειοπτεία του ως προς τη φοίτηση κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, διαπράττει αδίκημα τιμωρούμενο με ποινή φυλάκισης μέχρι τρεις μήνες ή με χρηματική ποινή μέχρι 1000 ευρώ ή και με τις δύο αυτές ποινές».

Παράλληλα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, έχει την υποχρέωση να συμβάλλει στη διασφάλιση του δικαίωματος του παιδιού στην εκπαίδευση, προνοώντας με κανονισμούς και συγκεκριμένες διαδικασίες για την τακτική φοίτησή του και τη μη εγκατάλειψη των σχολικών του σπουδών, όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 28 της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού.

Για αυτό το λόγο η φοίτηση του κάθε παιδιού παρακολουθείται μέσα από το σχολικό σύστημα που καθημερινά λαμβάνει παρουσίες και απουσίες, και εκεί όπου παρουσιάζονται προβλήματα λαμβάνονται άμεσα μέτρα σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες.

Η σχετική εγκύκλιος του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, προς τις Διευθύνσεις Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης, καθορίζει τη διαδικασία διασφάλισης της κανονικής και υποχρεωτικής φοίτησης των παιδιών. Όπου

Η κα Πάολα Χατζηλαμπρή, Διευθύντρια Επικειρησιακής Ανάπτυξης.

παρατηρείται πρόβλημα, γίνονται άμεσα συντονισμένες ενέργειες σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες όπως με το Γραφείο Ευμερίας και την Αστυνομία.

Με βάση τον Κανονισμό 18 των Περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών του 1990 έως 2019, όσον αφορά στην ελλιπή φοίτηση και στις απουσίες των μαθητών

από το σχολείο, κάθε απουσία του μαθητή από το σχολείο, έστω και για μια (1) περίοδο διδασκαλίας, πρέπει να δικαιολογείται είτε με ιατρικό πιστοποιητικό είτε με ειδική υπεύθυνη βεβαίωση του γονιού ή κηδεμόνα που να μπορεί να γίνει δεκτή από τη διεύθυνση του σχολείου, εκτός αν του δόθηκε γραπτή άδεια από τη διεύθυνση του σχολείου. Η βεβαίωση ή το πιστοποιητικό πρέπει

να παρουσιάζονται στη διεύθυνση όταν ο μαθητής επανέλθει στο σχολείο και όχι αργότερα από πέντε (5) ημέρες από την ημέρα της απουσίας.

Όταν ο αριθμός των απουσιών είναι μεγάλος, τότε η σχολική μονάδα έρχεται σε επαφή με τους γονείς (σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών) και συζητεί μαζί τους τα προβλήματα που προκαλούν τις απουσίες και έπειτα ενημερώνεται ο Επαρχιακός Επιθεωρητής. Ο Επαρχιακός Επιθεωρητής, μετά την παραλαβή της ειδοποίησης του σχολείου, προβαίνει σε διερεύνηση της υπόθεσης επικοινωνώντας τηλεφωνικά με το διευθυντή του σχολείου και στη συνέχεια επικοινωνεί με τους γονείς του παιδιού για να τους διευκρινίσει ότι η εκπαίδευση είναι υποχρεωτική, γι' αυτό και η ελλιπής φοίτηση ή η μη φοίτηση του παιδιού στο σχολείο για μεγάλο χρονικό διάστημα αποτελεί παράβαση του νόμου, που υπόκειται σε ποινική δίωξη.

Στις περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο, ο Επαρχιακός Επιθεωρητής επικοινωνεί, τηλεφωνικώς και γραπτώς, με τον εκπαιδευτικό ψυχολόγο και με το Γραφείο Ευμερίας για την όσο το δυνατό καλύτερη και ταχύτερη αντιμετώπιση της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά. Η επικοινωνία είναι συνεχής, μέχρι την εξασφάλιση της συνέχισης της φοίτησης του παιδιού στο σχολείο. Αν οι πιο πάνω ενέργειες δε φέρουν αποτέλεσμα, ο Επαρχιακός Επιθεωρητής προχωρεί σε παραπομπή της υπόθεσης στην Αστυνομία μέσω γραπτής επιστολής και παράλληλα ενημερώνει το διευθυντή του σχολείου. Η επιστολή προς τον Αρχηγό της Αστυνομίας κοινοποιείται επίσης στο Διευθυντή Μέσης Εκπαίδευσης, στον οικείο επιθεωρητή, στο Διευθυντή του σχολείου, στον εκπαιδευτικό ψυχολόγο του σχολείου και στο Επαρχιακό Γραφείο Ευμερίας.

Σε περίπτωση που μετά την πάροδο εύλογου χρονικού διαστήματος οι ενέργειες της Αστυνομίας δε φέρουν το αναμενόμενο αποτέλεσμα, ο Επαρχιακός Επιθεωρητής ενημερώνει τη Διεύθυνση Μέσης Εκπαίδευσης, η οποία και προβαίνει σε σχετική επικοινωνία τόσο με το Αρχηγείο της Αστυνομίας, όσο και με το Γραφείο Ευμερίας ή με άλλες υπηρεσίες και λειτουργούς οι οποίοι είχαν εμπλακεί στη διερεύνηση της περίπτωσης.

Στη συνέχεια, ενημερώνονται οι Γενικοί Διευθυντές των Υπουργείων Παι-

δείας και Πολιτισμού και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Επιτροπή Προστασίας του Παιδιού και ο Γενικός Εισαγγελέας.

Με βάση τα πιο πάνω δεν μπορούμε παρά να μην σχολιάσουμε με μερίδα στα χείλη τους αγώνες που έγιναν τόσα χρόνια πριν, ανά το παγκόσμιο, για να εξασφαλιστεί η δωρεάν παιδεία και να διασφαλιστεί η φοίτηση των παιδιών στα σχολεία. Αναλογιζόμαστε τον θυμό μάχες όταν στις ειδήσεις ακούμε για παιδιά που αντί να φοιτούν σε σχολεία, εργάζονται για ένα κομμάτι ψωμί.

Μας έρχεται στο νου το Κρυφό Σχολείο, όπου τα Ελληνόπουλα με κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή αφηφούσαν τον ίδιο το θάνατο για να μάθουν γράμματα. Τότε υπήρχε πόλεμος, και σφαίρες, και μάχες σώμα με σώμα. Μπροστά στην δίψα της μάθησης όλα αυτά ωχριούσαν γιατί τα "γράμματα" ήταν σύμβολο της ελευθερίας και της δικαιοσύνης, σύμβολο της ελεύθερης σκέψης, της κριτικής σκέψης αφού «Οποίος ελεύθερα συλλογάται, συλλογάται καλά».

Σήμερα, τα παιδιά μας δεν κινδυνεύουν από κανέναν κατακτητή και από καμία σφαίρα αλλά από τον λήθαργο στον οποίο τα κανακεύουμε να πέσουν με τις ευλογίες μας, γιατί πολύ απλά αρνούμαστε να ακολουθήσουμε κανόνες και νομοθεσίες. Και μετά θέλουμε να λεγόμαστε δημοκράτες και να βγαίνουμε στους δρόμους και να διαδηλώνουμε για τα ανθρωπιά δικαιώματα που καταπατούνται από τους ισχυρούς της υψης. Μήπως όμως τελικά εμείς οι ίδιοι αυθυποβαλλόμαστε στο να ομοιάζουμε με τους αδύναμους και το χειρότερο, μαζί μας παρασέρνουμε και τα παιδιά μας; Και μετά μιλάμε για δυσοίονο μέλλον. Αυτό δηλαδή που θα τους παραδώσουμε εμείς γιατί πολύ απλά το «εγώ» νίκησε το «εμείς» του Μακρυγιάννη για άλλη μια φορά. Δεν θα είμαι αισιόδοξη, γιατί επιλέγω ακόμα να ελπίζω στον Άνθρωπο με λογική και κριτική σκέψη, σε ανώτερο και ελεύθερο σκεπτόμενο ον.

Το παρόν άρθρο σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί νομική συμβουλή. Για περισσότερες λεπτομέρειες μπορεί να αποσταθεί στην υπογράφουσα, κα. Πάολα Χατζηλαμπρή, Διευθύντρια Επικειρησιακής Ανάπτυξης, στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο paola.hadjilambri@kypriou.com ή τηλεφωνικώς στο +357 26 930 800.

Οι 4 στόχοι των τραπεζών για τη νέα χρονιά

Το απού της αυξημένης ρευστότητας, το μεγάλο στοίχημα της αξιοποίησης των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και οι αβεβαιότητες

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΙΤΖΗ**

Με εντατικό ρυθμό ολοκληρώνουν τις πρωτοβουλίες για την εξυγίανση των ισολογισμών τους οι τράπεζες, παίρνοντας παράλληλα θέση μάχης ενόψει των νέων προκλήσεων που δημιουργούν η ψηφιακή εποχή και η προσαρμογή της οικονομίας στην κλιματική αλλαγή.

Η μία μετά την άλλη οι τέσσερις συστημικές τράπεζες κλείνουν τις προγραμματισμένες τιτλοποιήσεις και τις πωλήσεις δανείων που τις απαλλάσσουν από τα κόκκινα δάνεια του παρελθόντος, και όλα τα στοιχεία επιβεβαιώνουν ότι βρίσκονται σε ανάσα αναπνοής από τον βασικό στόχο που είναι η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (NPEs) σε μονοψήφιο ποσοστό. Αφώνοντας πίσω τα βάρη της προηγούμενης δεκαετίας, το τραπεζικό σύστημα γυρίζει σε λάδια, θέτοντας ως βασικούς στόχους:

- Την επιστροφή στην κερδοφορία και τη διανομή μερίσματος.
- Την ανάκτηση της επενδυτικής βαθμίδας.
- Την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων που θα ενισχύσουν την κεφαλαιακή βάση τους, επιτυγχάνοντας παράλληλα και την πλήρη απεμπλοκή τους από το κράτος.
- Τη δημιουργία συνθηκών για τη μεγέθυνση της οικονομίας μέσα από την αύξηση των χρηματοδοτήσεων.

Οι τράπεζες μπαίνουν στη νέα χρονιά με όπλο την αυξημένη ρευστότητα, που έχει εξασφαλίσει το άνοιγμα της κάνουλας από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς, και την ενισχυμένη στήριξη για φθινό κόστος χρήματος, αλλά το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων δημιουργεί και αβεβαιότητες καθώς υπονομεύει μακροπρόθεσμα τον στόχο της κερδοφορίας. Το μεγάλο στοίχημα παραμένει η αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα αναπτυξιακά εργαλεία που τίθενται στη διάθεση των επιχειρήσεων, όπως το ΕΣΠΑ και οι άλλοι χρηματοδοτικοί πόροι που συνολικά αθροίζουν 72 δισ. ευρώ για την προσεχή πενταετία και η απορρόφηση τους θα αποτελέσει το διακύβευμα για τον μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας.

Ο ρόλος του τραπεζικού συστήματος στην πορεία μετασχηματισμού της οικονομίας είναι καθοριστικός, καθώς εν μέσω της κρίσης που προκαλεί η πανδημία καλείται να διακρίνει τους κινδύνους αλλά και τις ευκαιρίες που θα δημιουργηθούν, χρηματοδοτώντας όχι μόνο εκείνες τις ε-

πιχειρήσεις που θα επιβιώσουν την επόμενη μέρα, αλλά και αυτές που θα πρωτοστατήσουν στην απαιτούμενη αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, που επιφέρουν η ψηφιακή οικονομία και η κλιματική προσαρμογή.

Οι προκλήσεις

Στο μέτωπο των προκλήσεων, αυτές δεν εξαντλούνται στο μακροοικονομικό περιβάλλον. Οι κανονιστικές απαιτήσεις που υποχρεώνονται να τηρούν οι τράπεζες, όπως η πλήρης προσαρμογή στο IFRS 9, η ικανοποίηση των στόχων για ίδια κεφάλαια και επιλέξιμες υποχρεώσεις (Minimum Requirements for Own Funds and Eligible Liabilities - MREL) που επιβάλλει ο SRB, τα επερχόμενα κλιματικά stress tests που θα πραγματοποιήσει η ΕΚΤ, αλλά και η υποστήριξη των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης προϋποθέτον σωστή εκτίμηση του πιστωτικού ρίσκου και επαναπροσδιορισμό της πιστοδοτικής πολιτικής με έμφαση στη συμβουλευτική τραπεζική, που αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα του τραπεζικού συστήματος έναντι της fintech βιομηχανίας. Η εξίσωση αυτή θα πρέπει να λυθεί παράλληλα με την άσκηση για την πλήρη εξυγίανση των ισολογισμών τους από τα κόκκινα δάνεια του παρελθόντος αλλά και όσα θα δημιουργηθούν από την παρούσα κρίση.

Παρά το γεγονός ότι ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας των ελληνικών τραπεζών υπερκαλύπτει τις απαιτήσεις που έχουν θέσει οι εποπτικές αρχές, οι κεφαλαιακές απώλειες που ξεπέρασαν τα 11 δισ. ευρώ για την κάλυψη των ζημιών από τις διαδοχικές τιτλοποιήσεις και πωλήσεις δανείων, που υλοποίησαν οι τράπεζες, δημιούργησαν την ανάγκη ενίσχυσης των κεφαλαίων τους με απευθείας αυτήσεις αλλά και μέτρα δημιουργίας εσωτερικού κεφαλαίου, περιορισμού του κόστους και ενίσχυσης της κερδοφορίας. Ηδη η Τράπεζα Πειραιώς και η Alpha Bank άνοιξαν τον δρόμο των αυξήσεων κεφαλαίων με την προσέλκυση εντός της χρονιάς 1,4 δισ. και 800 εκατ. ευρώ αντίστοιχα (Eurobank και Εθνική Τράπεζα κάλυψαν τις ανάγκες τους με τη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου), ενώ σε ό, τι αφορά τις ομολογιακές εκδόσεις οι τέσσερις συστημικές τράπεζες έχουν αντλήσει από το 2019 μέχρι σήμερα κεφάλαια 5,4 δισ. ευρώ. Οι συνολικές ανάγκες, ωστόσο, είναι πολλαπλάσιες και υπολογίζονται σε 4 δισ. ευρώ κάθε χρόνο έως και το 2024, δηλαδή πάνω από περ- ρίπου 1 δισ. ευρώ τον χρόνο για κάθε

Σε ό, τι αφορά τις ομολογιακές εκδόσεις, οι τέσσερις συστημικές τράπεζες έχουν αντλήσει από το 2019 μέχρι σήμερα κεφάλαια 5,4 δισ. ευρώ. Οι συνολικές ανάγκες ωστόσο είναι πολλαπλάσιες και υπολογίζονται σε 4 δισ. ευρώ κάθε χρόνο έως και το 2024, δηλαδή πάνω από περίπου 1 δισ. ευρώ κάθε χρόνο για κάθε τράπεζα.

τράπεζα. Σταθερή πηγή προβληματισμού αποτελεί το ύψος της αναβαλλόμενης φορολογίας, που σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ ανέρχεται στα 14,4 δισ. ευρώ και αντιπροσωπεύει το 62% των συνολικών εποπτικών ιδίων κεφαλαίων, στοιχείο που χρήζει προσοχής καθώς αλλοιώνει την ποιότητα των κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών. Η απομόχλευση, άλλωστε, του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών, δηλαδή η πώληση κόκκινων δανείων, επηρεάζει τα έσοδα από τόκους, καθώς στερεί από τις τράπεζες ένα σημαντικό τμήμα των λογιστικοποιούμενων έστω εσόδων που εγγράφουν στους ισολογισμούς τους, με συνέπεια η επάνοδος στην κερδοφορία να απαιτεί υψηλούς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης της τάξης του 4%-5% τα προσεχή χρόνια. Εντούτοις, η απομόχλευση θέτει τις βάσεις για υγιή μεγέθυνση του δανειακού χαρτοφυλακίου τους.

Εως 300.000 ακίνητα σε πλειστηριασμό

Ο μετασχηματισμός του τραπεζικού συστήματος δημιούργησε νέους πόλους στην αγορά της διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους, το οποίο παρότι έφυγε από τους ισολογισμούς των τραπεζών εξακολουθεί να βραδύνει επιχειρήσεις και νοικοκυριά. Τα funds που έχουν επενδύσει στην ελληνική αγορά ιδιωτικού χρέους, αγοράζοντας δάνεια ύψους 70 δισ. ευρώ σε συνεργασία με τις εταιρείες διαχείρισης (servicers), έχουν αναλάβει ήδη ενεργό ρόλο που αναμένεται να ενισχυθεί τα προσεχή χρόνια, καθώς οι τράπεζες εκτός από τα κόκκινα δάνεια του παρελθόντος, αναθέτουν και τη διαχείριση των νέων κόκκινων δανείων.

Το συνολικό χρέος των ιδιωτών παραμένει σε υψηλά επίπεδα—υπολογίζεται

στα 100 δισ. ευρώ— και βασικό εργαλείο για την αποτελεσματική διαχείρισή του αποτελεί ο νέος πτωχευτικός νόμος, που εισάγει νέους κανόνες πτώχευσης αλλά και ρύθμισης των οφειλών για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις. Κεντρική φιλοσοφία του νέου πλαισίου είναι η παροχή δευτέρης ευκαιρίας και η οριστική απαλ- λαγή των οφειλετών από τα χρέη μέσα από ταχείες διαδικασίες ρευστοποίησης της ακίνητης περιουσίας και αυτοματοποιημένες λύσεις αναδιάρθρωσης οφειλών, όπως ο εξωδικαστικός μηχανισμός, που επιτρέπει τη συνολική ρύθμιση τόσο των οφειλών προς τις τράπεζες όσο και προς το Δημόσιο.

Κεντρικό ρόλο στην προστασία των αδυνάμων νοικοκυριών που θέλουν να

προστατεύσουν την πρώτη τους κατοικία από τους πλειστηριασμούς, θα διαδραματίσει ο φορέας για την απόκτηση και επαναμίσθωση ακινήτων που δρομολογείται να λειτουργήσει εντός του 2022. Τη μεγάλη πίτα αποτελούν ωστόσο οι πλειστηριασμοί που επανακάμπουν μετά τα περιοριστικά μέτρα της πανδημίας με βασικούς επισπεύδοντες πλέον τις εταιρείες διαχείρισης, οι οποίες λειτουργούν ως εντολοδόχοι των funds που έχουν αγοράσει τα κόκκινα δάνεια. Οι εκτιμήσεις της αγοράς ανεβάζουν τον όγκο των ακινήτων που είναι έτοιμα να βγουν σε πλειστηριασμό στις 250.000-300.000, ενώ συνολικά τα ακίνητα που έχουν αλλάξει χέρια από τις τράπεζες στα funds υπολογίζεται ότι φθάνουν τις 500.000.

Βελτίωση όρων για προσέλκυση ταλέντων από την Ελλάδα

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Σημαντικά βήματα ως προς την προσέλκυση ταλέντων σημείωσε η Ελλάδα κατά τη φετινή χρονιά, ωστόσο φαινόμενα όπως το brain drain—το οποίο εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης—, αλλά και η χαμηλή διασύνδεση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων με τις ανάγκες της αγοράς, αποτελούν ακόμη εμπόδια για την περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της στον τομέα αυτό. Σύμφωνα με την έρευνα IMD World Talent Ranking 2021, η χώρα μας κατατάσσεται στην 33η θέση μεταξύ 64 χωρών παγκοσμίως στη λίστα με τις πιο ανταγωνιστικές οικονομίες του κόσμου ως προς την προσέλκυση ανθρώπινου δυναμικού, από την 37η θέση έναν χρόνο νωρίτερα, την 40η το 2019 και την 44η το 2018. Για άλλη μια χρονιά την πρώτη θέση καταλαμβάνει η Ελβετία, ενώ στη

Στην 33η θέση από 37η πέ- ρουσι μεταξύ 64 χωρών η ελληνική οικονομία, σύμφωνα με διεθνή έρευνα.

Η περιορισμένη διασύνδεση των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων με τις ανάγκες της αγοράς αποτελεί σοβαρό εμπόδιο για την περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στην προσέλκυση εργαζομένων υψηλών δεξιοτήτων.

πικών ταλέντων (appeal), αλλά και το επίπεδο ετοιμότητας, δηλαδή την ποιότητα των δεξιοτήτων που εντοπίζονται σε μια χώρα (readiness).

Όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα, η Ελλάδα κατατάσσεται στην 29η θέση από 30η το 2020, και 37η το 2019, υστερώντας σε επιμέρους δείκτες της συγκεκριμένης κατηγορίας που αφορούν την εκπαίδευση των εργαζομένων (44η θέση) εντός των επιχειρήσεων, την εφαρμογή προγραμμάτων μαθητείας (42η θέση), αλλά και τις δαπάνες του κράτους για τον κλάδο της εκπαίδευσης (43η). Ως προς τον δεύτερο πυλώνα (appeal), η Ελλάδα έχει σημειώσει θεαματική βελτίωση σε σύγκριση με πέρυσι, καταλαμβάνοντας την 33η θέση από 50η. Η πρόοδος αυτή συνδέεται ενδεχομένως και με τις επενδύσεις πο-

λυθθικών εταιρειών, όπως Pfizer, Cisco κ.ά. και την πρόσληψη ικανών στελεχών, ακόμη και από το εξωτερικό, για την κάλυψη των θέσεων.

Οι επιμέρους δείκτες που καθιστούν την Ελλάδα πιο ανταγωνιστική είναι το σχετικά ανεκτό κόστος ζωής (18η), η υψηλή ποιότητα ζωής (33η), αλλά και οι αμοιβές των στελεχών. Ωστόσο, συνεχίζει το brain drain να υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα της χώρας στην προσέλκυση ταλέντων και ανθρώπινου δυναμικού (55η).

Τέλος, στον τρίτο πυλώνα η Ελλάδα κατατάσσεται στην 37η θέση, με τη χαμηλή διασύνδεση των εκπαιδευτικών συστήματος με τις απαιτήσεις της επιχειρηματικής αγοράς να συνεχίζει να αποτελεί εμπόδιο για τη χώρα (41η).

Εξι στους δέκα εργαζομένους αναζητούν άλλη εργασία

Νέα δεδομένα στην αγορά εργασίας δημιούργησε και στη χώρα μας η πανδημική κρίση των τελευταίων σχεδόν δύο ετών, με τους εργαζομένους να επανεξετάζουν το τι θέλουν από τη ζωή και την καριέρα τους. Οι ειδικοί εκτιμούν πως η αγορά εργασίας σταδιακά αλλάζει από αγορά εργοδότη σε αγορά εργαζομένου, γεγονός που προϋποθέτει αλλαγή στρατηγικής και προσαρμοστικότητα από τους εργοδότες.

Σχεδόν 6 στους 10 εργαζομένους στη χώρα μας βρίσκεται σε αναζήτηση άλλης εργασίας, δείχνει η μελέτη της Randstad, ενώ, σύμφωνα με μελέτη της Adecco, η πλήρης απασχόληση φαίνεται πως κερδίζει ξανά έδαφος.

Αναλυτικά, στην τελευταία έρευνα Workmonitor της Randstad φαίνεται ότι το 62% των Ελλήνων εργαζομένων αναζητεί νέα εργασία, με το 30% να κινείται ενεργά προς αυτή την κατεύθυνση

Έρευνα δείχνει ότι η ανά- καμψη μετά την πανδημία ωθεί τους εργαζομένους σε αλλαγές.

Το 59% θέλει να κάνει αλλαγές στην ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής.

και το 16% να έχει αλλάξει ήδη δουλειά. Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η ανάκαμψη μετά την πανδημία ωθεί τους εργαζομένους σε αλλαγές, ένα κίνημα που συναντάται και σε άλλες χώρες και η Randstad χαρακτηρίζει ως «Great Enlightenment - Μεγάλο Διαφωτισμό». Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας Workmonitor, το 59% των ερωτηθέντων στην Ελλάδα αισθάνεται την ανάγκη να πραγματοποιήσει αλλαγές στην ισορροπία επαγγελματικής και προσωπικής ζωής από τότε που ξεκίνησε η πανδημία. Ετσι, το 78% (έναντι 76% παγκοσμίως) δήλωσε ότι θέλει μεγαλύτερη ευελιξία στην εργασία και στην καριέρα του. Στο ίδιο πλαίσιο, το 73% των Ελλήνων απάντησε πως έχει μεγαλύτερη σαφήνεια σε ό, τι αφορά τους επαγγελματικούς του στόχους και το 72% έχει περισσότερη διάγνωση σε ό, τι αφορά τους προσωπικούς του στόχους από την αρχή της πανδημίας. Τους τελευταίους 18 μήνες, το 85% ε-

πανεκτίμησε το πώς εντάσσεται η εργασία στο προσωπικό του πρόγραμμα, ενώ το 42% δήλωσε ότι αισθάνεται περισσότερο άγχος από την πανδημία και παράλληλα ότι θα πρέπει να κάνει αλλαγές στην επαγγελματική του ζωή. Το 14% δήλωσε ότι δεν έχει λάβει αύξηση μισθού, ούτε αναμένει να λάβει. Τον περασμένο χρόνο, η ικανότητα απόκτησης εισοδήματος βελτιώθηκε για το 12% των Ελλήνων εργαζομένων, εξαιτίας της αύξησης στη ζήτηση για δεξιότητες που διαθέτουν.

Την ίδια στιγμή, ένας στους δύο εργαζομένους αισθάνεται φόβο για τις συνέπειες της πανδημίας στον χώρο εργασίας του, σύμφωνα με την ετήσια έρευνα για την απασχολησιμότητα στην Ελλάδα της Adecco. Η έρευνα αποτυπώνει τη γνώμη των εργαζομένων και των υποψηφίων για την αγορά εργασίας για το 2021 και μεταξύ άλλων έδειξε ότι είναι αυξημένο σε σχέση με πέρυσι το ποσοστό

εκείνων που απάντησαν πως εργάζονται, και μάλιστα με πλήρη απασχόληση. Την ίδια στιγμή, φαίνεται πως συνεχίζεται η πτωτική τάση στην αναζήτηση εργασίας στο εξωτερικό. Ετσι, μετά την κορύφωση της απασχόλησης από την έρευνα το 2017, οπότε και έφτασε στο 33% το ποσοστό όσων αναζητούσαν ευκαιρίες εργασίας εκτός Ελλάδας, έκτοτε ακολουθεί σταθερά μειούμενη τάση, αγγίζοντας φέτος μόλις το 11%.

Παρά την αισιοδοξία βέβαια, η επανοποθέτηση όσων βρίσκονται εκτός αγοράς συνεχίζει να απαιτεί αρκετό χρόνο, υποδηλώνοντας την ύπαρξη χάσματος δεξιοτήτων στην αγορά.

Παράλληλα, σχεδόν οι 7 στους 10 εργαζομένους, δηλαδή το 66%, δηλώνουν πως εργάζονται πια και πάλι πλήρως από τις εγκαταστάσεις της εταιρείας, ενώ σε τηλεργασία βρίσκεται ακόμη μόνο το 18%.

Μποτιλιάρισμα στην αγορά των μεταχειρισμένων Ι.Χ.

Λόγω πανδημίας και καθυστερήσεων στις παραδόσεις καινούργιων

Της ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΣΙΜΗ

Επανερχεται στα προ πανδημίας επίπεδα η αγορά μεταχειρισμένων Ι.Χ., με την κινητικότητα στον χώρο να παρουσιάζει ιδιαίτερα ενθαρρυντικά στοιχεία. Η καθυστέρηση στην παράδοση νέων αυτοκινήτων λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας (ελλείψεις σε μικροτσιπ και προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα) στην κατασκευή και τη διανομή τους, αλλά και η ανάγκη ορισμένων οικογενειών να προμηθευτούν ένα δεύτερο Ι.Χ. φαίνεται ότι οδήγησαν στην άνοδο της ζήτησης μεταχειρισμένων αυτοκινήτων. Στελέχη της αγοράς αυτοκινήτου, μάλιστα, εξηγούν ότι δεν είναι λίγες οι

Πολλές οικογένειες αγόρασαν δεύτερο αυτοκίνητο προκειμένου να αποφεύγουν τα μέλη τους τη χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς.

οικογένειες που αναζητώντας εναλλακτικούς τρόπους μετακίνησης (για την αποφυγή του συνωστισμού στα μέσα μαζικής μεταφοράς) προέκριναν τη λύση της αγοράς ενός οικονομικού, μεταχειρισμένου οχήματος για την εξυπηρέτηση των αναγκών μετακίνησης όλων των μελών της οικογένειας.

Αποτέλεσμα είναι, ειδικά από το φετινό φθινόπωρο, οι πωλήσεις μεταχειρισμένων Ι.Χ. να καταγράφουν σημαντική άνοδο, η οποία οδηγεί την αγορά μια ανάσα από τα επίπεδα του 2019.

Τόσο οι μεταβιβάσεις εγχώριων Ι.Χ. όσο και οι πωλήσεις εισαγόμενων μεταχειρισμένων εμφανίζουν σημαντική άνοδο το φετινό φθινόπωρο, με τα στοιχεία να κάνουν λόγο για αύξηση της τάξης του 7,5% στα εισαγόμενα τον Ο-

κτώβριο και 18,2% στις μεταβιβάσεις εγχώριων μεταχειρισμένων.

Στελέχη της αγοράς μάλιστα υποστηρίζουν ότι παρά το γεγονός πως έχει επιβληθεί περιβαλλοντικό τέλος από τη χώρα μας στην εισαγωγή παλαιάς τεχνολογίας μεταχειρισμένων οχημάτων, η κίνηση καταγράφεται ανοδική. «Η αγορά έχει επηρεαστεί σημαντικά από το χαράτσι που επιβλήθηκε σε μεγάλη μερίδα των μεταχειρισμένων εισαγόμενων Ι.Χ., καθώς αφορά όλα τα αυτοκίνητα από οκτώ ετών και άνω. Αρκεί κανείς να αναλογιστεί ότι ο μέσος όρος των Ι.Χ. που κυκλοφορούν στην Ελλάδα ανέρχεται στα δεκαεπτά έτη», εξηγεί στην «Κ» ο Κώστας Κυράτσος, πρόεδρος του Συνδέσμου Εμπόρων Εισαγωγών Αυτοκινήτων Ελλάδος (ΣΕ-ΕΑΕ).

Ο ίδιος μάλιστα υποστηρίζει ότι ακόμα και οι υγιονομικές συνθήκες οδήγησαν στην προμήθεια μεταχειρισμένων Ι.Χ., καθώς υπάρχουν οικογένειες που επέλεξαν τη λύση της αγοράς ενός δεύτερου αυτοκινήτου προκειμένου να αποφεύγεται η χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς για τις μετακινήσεις των μελών τους.

Ο Οκτώβριος βρήκε την αγορά μεταχειρισμένων Ι.Χ. ιδιαίτερα ενισχυμένη, με τους εμπόρους να επισημαίνουν ότι προσεγγίζει τα επίπεδα του 2019 (προ κορωνοϊού). Ειδικότερα, τον Οκτώβριο πωλήθηκαν 7,5% περισσότερα εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα παρά το περιβαλλοντικό τέλος που έχει επιβληθεί σε αυτά. Αξίζει να σημειωθεί ότι η χώρα βρίσκεται στο στόχαστρο της Ε.Ε. για το εν λόγω τέλος, καθώς ύστερα από σχετική καταγγελία αποφάνθηκε ότι αυτό θα πρέπει να καταργηθεί. Η αιτιολογημένη γνώμη της Κομισιόν έφτασε στην Ελλάδα τον Οκτώβριο και η χώρα είχε διορία έως τον Νοέμβριο να απαντήσει. Ωστόσο η κυβέρνηση ζήτησε και έλαβε, όπως δικαιούται, παράταση προκειμένου να απαντήσει στην Κομισιόν έως τα μέσα Ιανουαρίου.

Στο μεταξύ, η αγορά εγχώριων μεταχειρισμένων (μεταβιβάσεις) Ι.Χ. επίσης εμφάνισε αύξηση, η οποία άγγιξε το 18,2% τον Οκτώβριο. Ειδικότερα, την τρέχουσα χρονιά φαίνεται ότι οι μεταβιβάσεις (εγχώριων μεταχειρισμένων Ι.Χ.) θα φτάσουν τις 34.000 έναντι περίπου 30.000 την προηγούμενη χρονιά και 37.000 το 2019, που χαρακτηρίζεται ως η τελευταία χρονιά «κανονικότητας» πριν από την έλευση της πανδημίας, σύμφωνα με τα στοιχεία του Συνδέσμου Εμπόρων Εισαγωγών Αυτοκινήτων Ελλάδος. Πληροφορίες αναφέρουν ότι οι πωλήσεις εισαγόμενων μεταχειρισμένων εκτοξεύθηκαν τον Νοέμβριο καταγράφοντας άνοδο 88,57% σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα.

Η επιλογή καυσίμου

Ενδιαφέρον εμφανίζει το μείγμα καυσίμου που επιλέγει ο Έλληνας οδηγός κατά την αγορά εισαγόμενων μεταχειρισμένων, με τη μερίδα του λέοντος να καταλαμβάνουν οι κινητήρες βενζίνης (2.899 αυτοκίνητα), σύμφωνα με τα στοιχεία του Απριλίου. Ακολουθούν τα πετρελαιοκίνητα, τα οποία φτάνουν τα 2.441, και σε πολύ χαμηλότερο αριθμό τα υβριδικά (225). Συνολικά 110 οχήματα εισήχθησαν με κινητήρες βενζίνης - υγραερίου, 67 ηλεκτρικά, 48 υβριδικά - diesel και 26 φυσικού αερίου. Η ελληνική αγορά διαθέτει περίπου 85.000 μεταχειρισμένα Ι.Χ., εκ των οποίων τα 1.934 κυκλοφόρησαν το 2021. Με πρώτη άδεια κυκλοφορίας μεταξύ 2016 και 2020 διατίθενται 12.480 αυτοκίνητα, ενώ η αμέσως παλαιότερη κατηγορία (πρώτη άδεια μεταξύ 2011-2015) μετρά 21.392 Ι.Χ. Ακόμα παλαιότερα μεταχειρισμένα είναι 42.278 αυτοκίνητα με πρώτη άδεια κυκλοφορίας μεταξύ 2000 και 2010, ακολουθούν 3.058 αυτοκίνητα μεταξύ 1990 και 1999 και 2.981 που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά πριν από το 1990.

Παρά το γεγονός ότι παραμένει η εκκρεμότητα του περιβαλλοντικού τε-

Η «ακτινογραφία» της αγοράς αυτοκινήτου

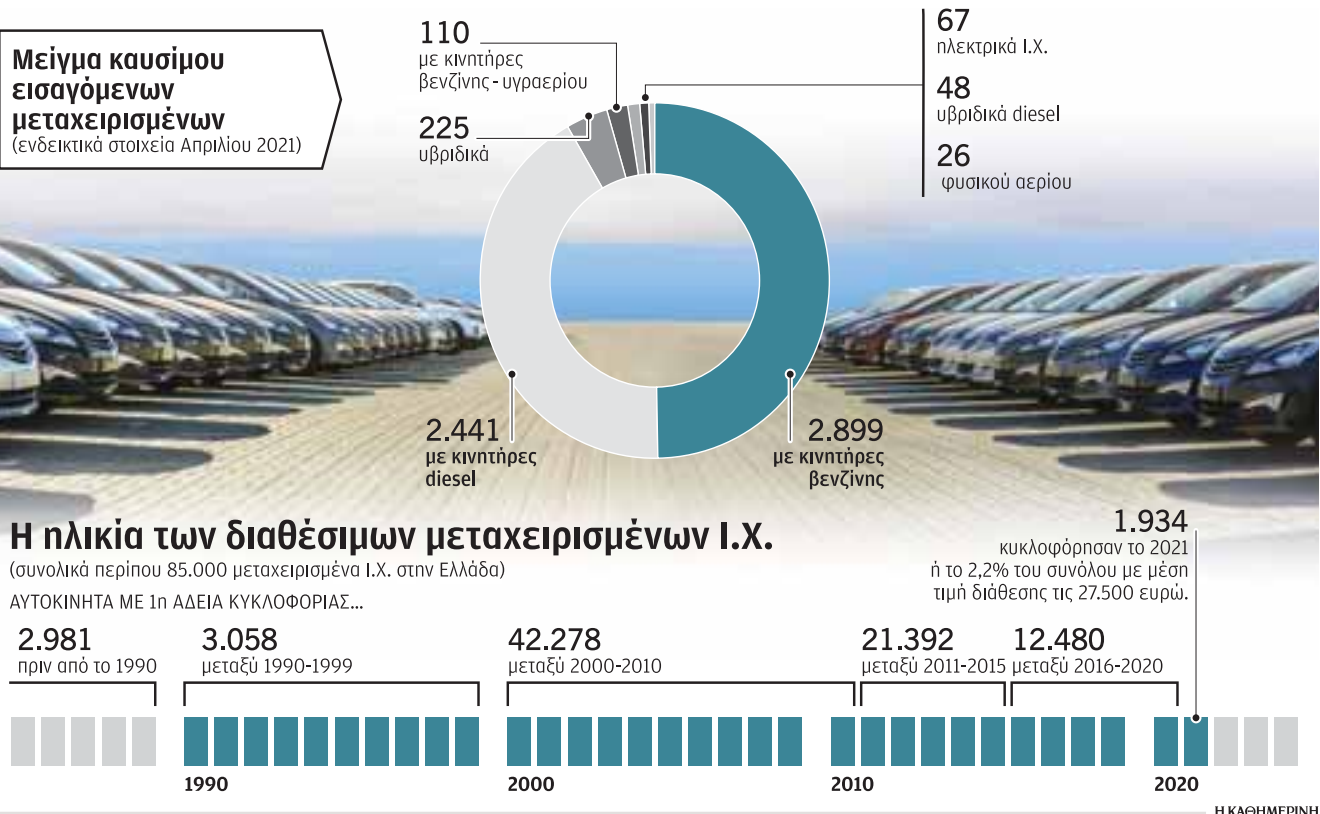
Πωλήσεις εισαγόμενων μεταχειρισμένων Ι.Χ.
(σύγκριση με αντίστοιχο μήνα το 2020)

7,5% Οκτώβριος

88,57% Νοέμβριος 2021 (6.357 έναντι 3.371 τον Νοέμβριο του 2020)

Πωλήσεις εγχώριων μεταχειρισμένων/μεταβιβάσεις
(σύγκριση με αντίστοιχο μήνα το 2020)

18,2% Οκτώβριος 2021

Αύξηση πωλήσεων το φθινόπωρο

Τα μέτρα περιορισμού των μετακινήσεων που επιβάλλονται κατά διαστήματα εδώ και δύο χρόνια δεν θα μπορούσαν να αφήσουν ανεπηρέαστη την αγορά νέων αυτοκινήτων στη χώρα. Το φθινόπωρο η συγκεκριμένη αγορά εμφάνισε τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης. Ειδικότερα, τον Οκτώβριο κυκλοφόρησαν στη χώρα για πρώτη φορά 14.698 αυτοκίνητα (καινούργια ή μεταχειρισμένα εξωτερικού) έναντι 13.181 τον αντίστοιχο μήνα του έτους 2020, παρουσιάζοντας αύξηση 11,5%. Τα καινούργια αυτοκίνητα που κυκλοφόρη-

σαν τον Οκτώβριο του 2021 στην Ελλάδα ανέρχονται σε 6.336 έναντι 6.847 τον αντίστοιχο μήνα του έτους 2020, παρουσιάζοντας πτώση 7,5%. Την περίοδο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου του 2021 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά 170.262 αυτοκίνητα (καινούργια ή μεταχειρισμένα εξωτερικού) έναντι 139.594 την αντίστοιχη περίοδο του έτους 2020, παρουσιάζοντας αύξηση 22%. Μείωση 25,9% είχε παρουσιάσει το διάστημα Ιανουαρίου - Οκτωβρίου του 2020 σε σχέση με το αντίστοιχο του 2019.

λους που έχει επιβληθεί στα εισαγόμενα μεταχειρισμένα, οι οδηγοί φαίνεται ότι εξακολουθούν να καταφεύγουν στη λύση αυτών των οχημάτων είτε λόγω οι-

κονομικής συγκυρίας, που δεν επιτρέπει την αγορά νέου Ι.Χ., είτε λόγω των καθυστερήσεων που εμφανίζει η αγορά στην παράδοση των νέων αυτοκινήτων.

Στα σκορπιά βρίσκεται η δημιουργία μιας πρωτοποριακής ηλεκτρονικής εφαρμογής στην οποία θα έχουν πρόσβαση οι ιδιοκτήτες Ι.Χ. και θα μπορούν να λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση ενός αυτοκινήτου του οποίου η άδεια κυκλοφορίας εκδόθηκε στην Ελλάδα. Μέσω αυτής ο πολίτης θα μπορεί συμπληρώνοντας τον αριθμό κυκλοφορίας του οχήματος να μάθει τα πάντα για το αυτοκίνητο, τότε εκδόθηκε η άδεια κυκλοφορίας του, εάν είναι ασφαλισμένο, εάν έχει περάσει ΚΤΕΟ, τυχόν δόλωσή του στον κατάλογο απολεσθέντων και όλες τις τεχνικές προδιαγραφές και τα χαρακτηριστικά του. Η νέα πλατφόρμα που σχεδιάζεται από τα υπουργεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Οικονομικών θα είναι διαθέσιμη μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr) και θα υπάγεται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

LIMASSOL

Christmas

LAND

19/11/2021-16/01/2022

(ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ ΛΕΜΕΣΟΥ)

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Με αβεβαιότητες λόγω «Οмикρον» και πληθωρισμού ξεκινάει το 2022

Ανσυχία στο ΥΠΟΙΚ για χαμηλότερη ανάπτυξη και αυξημένες δαπάνες

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Μετάλλαξη «Οмикρον» και πληθωρισμός σκιάζουν τις προοπτικές του νέου έτους, που ξεκινάει τελικά με χειρότερους καινούς από αυτούς που υπήρχαν ακόμη και πριν από λίγο καιρό, κατά την ψήφιση του προ-υπολογισμού 2022.

Τότε κυρίαρχους το καλό νέο της υψηλής ανάκαμψης του 2021, που όλα δείχνουν τελικά ότι θα ξεπεράσει κατά πολύ το μετριασθέν 6,9% του προϋπολογισμού. Τώρα, τα ερωτήματα αφορούν το κατά πόσον οι δύο κίνδυνοι, της πανδημίας και των τιμών, θα επιτρέψουν στο ΑΕΠ να

Οι υψηλές τιμές της ενέργειας προβληματίζουν το οικονομικό επιτελείο, καθώς επηρεάζουν την αύξηση του ΑΕΠ και τα δημοσιονομικά.

αυξηθεί περαιτέρω κατά 4,5%, αλλά και στο πρωτογενές έλλειμμα να συγχρατηθεί στο 1,2% του ΑΕΠ, όπως προβλέπει ο προ-υπολογισμός.

Οι τρεις στόχοι

Αν αυτές οι επιδόσεις, αναπτυξιακές και δημοσιονομικές, ξεφύγουν από τους στόχους σημαντικά, διαταράσσεται ο ενάρετος κύκλος, στον οποίο ποντάρει η κυβέρνηση: έξοδος από το καθεστώς ενισχυμένων εποπτείας, χαμηλότεροι στόχοι πρωτογενών πλεονασμάτων τα επόμενα χρόνια –ώστε να επιτραπουν περισσότερες επενδύσεις και φοροελαφρύνσεις– και πάνω απ' όλα αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας σε επενδυτική βαθμίδα από τους οικους αξιολόγησης. Ένας ενάρετος κύκλος που θα σηματοδοτούσε το οριστικό

τέλος των μνημονιακών χρόνων και την επάνοδο στην κανονικότητα. Έτσι, η κυβέρνηση θα μπορούσε να οδεύσει στις εκλογές με το ισχυρότερο –όπως αποδεικνύεται πάντα– ατού, αυτό της οικονομίας.

Τα δεδομένα αυτά δεν έχουν ανατραπεί, αλλά οι αβεβαιότητες έχουν αυξηθεί τις τελευταίες ημέρες, λόγω της ραγδαίας εξάπλωσης της «Οмикρον», ενώ επιμένει η αστάθεια στο μέτωπο των τιμών της ενέργειας. «Η νέα κανονικότητα αναμένεται να έχει βασικό δομικό στοιχείο τον υψηλό βαθμό αβεβαιότητας», υποστηρίζει η Alpha Bank στο εβδομαδιαίο δελτίο της, την παρασμένη εβδομάδα.

Σκέψεις νέας στήριξης

Στο οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης αποφεύγουν να μιλούν προς το παρόν για νέα μέτρα, αλλά στην πραγματικότητα ετοιμάζονται για ένα πακέτο στήριξης των κλάδων που θα πληγούν από τη νέα μετάλλαξη και που προς το παρόν φαίνεται να είναι μόνο η εστίαση, η ψυχαγωγία και ο αθλητισμός, όχι όμως και το λιανεμπόριο. Οι πληροφορίες, από πηγές του οικονομικού επιτελείου, αναφέρουν ότι τα όποια μέτρα θα ανακοινωθούν περί τα μέσα Ιανουαρίου. Στο επίκεντρο θα βρεθεί η στήριξη των εργαζομένων, που ενδοκομηνώς θα θεθούν σε αναστολή εργασίας. Όπως σημειώνουν, οι επιχειρήσεις δεν έχουν υποχρεώσεις να καλύψουν πριν από το τέλος Ιανουαρίου, επομένως μπορεί να περιμένει λίγο η ανακοίνωση των μέτρων στήριξης τους, ώστε να είναι και πιο σαφής η εικόνα. Όπως τόνισε ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας την Τετάρτη, «πρωτεριάτητα έχει πάντα η προστασία των θέσεων εργασίας, όπως οι αναστολές και η καταβολή της αποζημίωσης ειδικού σκοπού». Η εκτίμηση, με τα μέχρι στιγμής δεδομένα, είναι ότι το δημοσιονομικό πλάνη δεν θα είναι βαρύ, καθώς τα υγει-

Αν οι επιδόσεις σε ρυθμό ανάπτυξης και δημοσιονομικά ξεφύγουν από τους στόχους σημαντικά λόγω της «Οмикρον», θέτουν σε κίνδυνο τις βασικές επιδιώξεις, που είναι η έξοδος από το καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας, τα χαμηλότερα πρωτογενή πλεονάσματα τα επόμενα χρόνια και πάνω απ' όλα η αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας σε επενδυτική βαθμίδα από τους οικους αξιολόγησης.

ονομικά μέτρα και οι περιορισμοί δεν θα έχουν την έκταση των προηγούμενων παρεμβάσεων. Άλλωστε, η πορεία των εσόδων των τελευταίων μηνών του έτους εμπνέει αισιοδοξία. Το εντεκάμηνο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου η υπέρβαση των φορολογικών εσόδων έναντι του στόχου της εισηγητικής έκθεσης του προϋπολογισμού 2022 ήταν 784 εκατ. ευρώ και οι εκτιμήσεις είναι ότι και ο Δεκέμβριος θα πάει καλά. Ωστόσο, είναι ακόμη πολύ νωρίς για να εκτιμήσει κανείς κατά πόσον θα χρειαστούν μεγαλύτερες έκτασης και έντασης μέτρα, που θα αφήσουν αποτύπωμα στα μεγέθη του προϋπολογισμού.

Στο οικονομικό επιτελείο, ο αναπληρωτής υπουργός Θεόδωρος Σκυλακάκης διαμνύει σε συνομιλητές του ότι περισσότερο ανησυχεί το θέμα του πληθωρισμού και ειδικότερα οι τιμές της ενέργειας. Με τον δείκτη τιμών καταναλωτή να έχει πραγματοποιήσει άλμα στο 4,8% τον Νοέμβριο, οι ανησυχίες δείχνουν εύλογες. Παρότι η εκτίμησή του είναι ότι δεν επηρεάζει επιστροφικά σε εποχή υψηλών τιμών και μισθών σε μόνιμη βάση, οι αυξήσεις που θα σημειωθούν –αλλού μόνιμες κι αλλού προσωρινές, όπως υποστηρίζει– απειλούν να πληξουν τον προβλεπόμενο ρυθμό ανάπτυξης. Και φυσικά θα επιβάλουν τη

συνέχιση της στήριξης των ευάλωτων –τουλάχιστον– νοικοκυριών από τις τιμές ενέργειας. Σύμφωνα με εκτίμηση του οικονομικού επιτελείου, για κάθε 10 ευρώ αύξησης της τιμής της μεταβατώρας του φυσικού αερίου σε ετήσια βάση, μειώνεται το ΑΕΠ κατά 600 εκατ. ευρώ. Αν σκεφθεί κανείς ότι το 2019 η μεσοσταθμική τιμή ήταν στα 15 ευρώ η μεταβατώρα και τώρα βρίσκεται, μετά την πρόσφατη πτώση της, γύρω στα 100 ευρώ, είναι σαφές πόσο μεγάλο πλήγμα μπορεί να επιφέρει στην ανάπτυξη μια διατήρησή της σε υψηλά επίπεδα.

Ασπίδα από ΕΚΤ

Στα θετικά δεδομένα καταγράφεται η πρόσφατη απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, με την οποία φαίνεται πως εξασφαλίστηκε η παροχή ρευστότητας που χρειάζεται η ελληνική οικονομία, ακόμη και μετά το τέλος του έκτακτου προγράμματος PEPP. Κυρίως, όμως, έστειλε σήμα στις αγορές ότι η Φρανκφούρτη δεν θα αφήσει την Αθήνα ανυπεράσπιστα, έως ότου έρθει η πολυαναμενόμενη αναβάθμιση των ομολόγων της σε επενδυτική βαθμίδα. Κάτι που τοποθετείται στο τέλος του έτους, ή στις αρχές του επόμενου, αν όλα πάνε καλά.

Κρίσιμη η αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας

Πολλά, για την τύχη της ελληνικής οικονομίας, θα εξαρτηθούν από τις αποφάσεις της Ε.Ε. το 2022 για αναθεώρηση του Συμφώνου Σταθερότητας.

Η Ελλάδα εντάχθηκε, μαζί με όλους τους άλλους, στο ειδικό καθεστώς του κορωνοϊού, που επέτρεψε υψηλά ελλείμματα και εκτίναξη του χρέους, αλλά οι αγορές δεν ξέχνουν ότι στην πραγματικότητα πρόκειται για μια ειδική περίπτωση, με το υψηλότερο χρέος της Ευρωζώνης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΔΑΗΧ, το χρέος εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε στο 198% του ΑΕΠ το 2021, υποκαρτώντας από το 206% του ΑΕΠ του προηγούμενου χρόνου, παρότι σε ονομαστικές τιμές αυξήθηκε κατά 9 δις. ευρώ. Αλλα 3 δις. ευρώ αναμένεται να προστεθούν φέτος και το ερώτημα είναι αν θα μείνουμε εκεί και πως θα εκφραστεί το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης.

Σε κάθε περίπτωση, η Ελλάδα πρέπει ασφαλώς να επιστρέψει σε πρωτογενή

πλεονάσματα το ταχύτερο δυνατόν. Η κυβέρνηση θα ήθελε να τεθεί στόχος της τάξης του 1,5%-2% του ΑΕΠ, ώστε να έχει δημοσιονομικές ανάσες για ελαφρύνσεις και επενδύσεις.

Η πρόταση του επιτρόπου Πάολο Τζεναλόνι, που διατυπώθηκε την παρασμένη Τετάρτη, να τεθούν διαφορετικά όρια χρέους για κάθε κράτος, πιθανώς θα διευκόλυνε την Ελλάδα, εφόσον υιοθετηθεί, αφού θα επέτρεπε μια συγκριτικά βραδύτερη αποκλιμάκωση του χρέους της.

Η Ελλάδα δεν έχει, τέλος, την πολυτέλεια το 2022 να ξεχάσει ούτε τις ταρρυθμίσεις που έχει δεσμευθεί να κάνει. Χωρίς αυτές, με κορυφαίους ενδομαστικές τιμές αυξήθηκε κατά 9 δις. ευρώ. Αλλα 3 δις. ευρώ αναμένεται να προστεθούν φέτος και το ερώτημα είναι αν θα μείνουμε εκεί και πως θα εκφραστεί το χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ, ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξης.

Σε κάθε περίπτωση, η Ελλάδα πρέπει ασφαλώς να επιστρέψει σε πρωτογενή

Αγνωστη λέξη για πολλές εταιρείες είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

Ενώ επιχειρήσεις και οργανισμοί καλούνται εδώ και καιρό να επιδείξουν άμεσα αντανάκλαστικά για να ανταποκριθούν στις επιταγές της νέας ψηφιακής εποχής μέσα από τον εκσυγχρονισμό των υποδομών τους και την εφεύρεση καινοτόμων προϊόντων, οι εταιρείες στην Ελλάδα δείχνουν να μην έχουν αντιληφθεί επαρκώς τον ρόλο αλλά και την ουσία του ψηφιακού μετασχηματισμού, παρότι οι περισσότερες διατείνονται πως περιλαμβάνουν τέτοιου τύπου δράσεις στη στρατηγική τους. Αυτό προκύπτει από ορισμένες απαντήσεις που έδωσαν στελέχη επιχειρήσεων από διάφορους κλάδους (πληροφορική, τράπεζες, ασφαλιστικές, συμβουλευτικές) σε μελέτη του Foundation και του EIT Digital με δείγμα 89 στελέχη επιχειρήσεων, όπου η έννοια του ψηφιακού μετασχηματισμού συνδέεται περισσότερο με όρους όπως η τηλεργασία και λιγότερο με αναδυόμενες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη, τα Big Data, το Blockchain, και άλλες όπως η μεθοδολογία agile ή ακόμη και το Cloud. Πέραν αυτού, οι περισσότερες αναγνωρίζουν πως τα Big Data και οι υπηρεσίες Cloud θα είναι οι τεχνολογίες που θα ήθελαν να αξιοποιήσουν περισσότερο στις επιχειρήσεις τους μέσα στο 2022.

Όπως αναφέρει η μελέτη, τα στελέχη των επιχειρήσεων δεν είναι εξοικειωμένα με νέες τεχνολογίες που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την καινοτομία, αποδεικνύοντας έτσι πως είναι απαραίτητο οι εγκώριες επιχειρήσεις να προετοιμαστούν για το επόμενο βήμα. Ποιο είναι αυτό; Να υιοθετήσουν ένα καινοτόμο λειτουργικό μοντέλο αναβαθμιζόμενες ή εκπαιδευόμενες το προσωπικό τους, ώστε οι εταιρείες αλλά και οι εργαζόμενοι να αντιληφθούν τον κρίσιμο ρόλο του ψηφιακού μετασχηματισμού, ο οποίος εκτείνεται πέρα από την τηλεργασία και έχει και άλλες αξιολογικές εφαρμογές. Παράλληλα, πολλά στελέχη επιχειρήσεων συνήθως βλέπουν

Η μελέτη επισημαίνει ότι τα στελέχη των επιχειρήσεων δεν είναι εξοικειωμένα με νέες τεχνολογίες που είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την καινοτομία, αποδεικνύοντας έτσι πως είναι απαραίτητο οι εγκώριες επιχειρήσεις να προετοιμαστούν για το επόμενο βήμα.

Για στελέχη πολλών επιχειρήσεων ο ψηφιακός μετασχηματισμός περιορίζεται στην έννοια της τηλεργασίας.

τον ψηφιακό μετασχηματισμό σαν ένα εργαλείο βελτίωσης της παραγωγικότητας και αύξησης της κερδοφορίας, όχι τόσο μέσω αύξησης των εσόδων όσο μέσω της μείωσης του λειτουργικού κόστους της επιχείρησης. Αυτό δείχνει πως για πολλές

επιχειρήσεις, ο ψηφιακός μετασχηματισμός υιοθετείται τις περισσότερες φορές για να μειωθεί το λειτουργικό κόστος παρά για να βελτιωθεί το παραγόμενο προϊόν ή να λανσαριστεί κάποιο νέο προϊόν ή κάποια νέα υπηρεσία. Το τελευταίο συνιστά μόνον έναν από τους στόχους των επιχειρήσεων, ωστόσο δείχνει να αξιολογείται χαμηλότερα σε σύγκριση με άλλους λόγους υλοποίησης δράσεων ψηφιακού μετασχηματισμού. Παρ' όλ' αυτά, σύμφωνα με τη μελέτη, ένα σημαντικό ποσοστό όσων συμμετέχουν στην έρευνα, της τάξης του 78%, δηλώνει πως «τρέχει» projects που περιλαμβάνουν στο αντικείμενό τους τον ψηφιακό μετασχημα-

τισμό ή αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης στρατηγικής τέτοιου τύπου, ενώ πάνω από το 70% των ερωτηθέντων δηλώνουν πως συμμετέχουν ενεργά σε αυτά τα projects. Παράλληλα, λόγω και της επέλασης της πανδημίας, η πλειοψηφία των ερωτηθέντων, ήτοι το 97,7%, τόνισε ότι επιτάχυνε τις προσπάθειές του για ψηφιακή μετάβαση, με το 51,16% να απαντά πως η πανδημία συνέβαλε σε αυτό σημαντικά. Λίγο πάνω από 1 στις 2 εταιρείες υποστηρίζουν πως έχουν δημιουργήσει ένα τμήμα που σχετίζεται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την καινοτομία, όταν το 2020 το 58% είχε απαντήσει πως δεν είχε τέτοιο τμήμα.

Ελλείμμα ποιοτικών θέσεων εργασίας

Το σοβαρό ενδεχόμενο σε πολλές περιπτώσεις η αναντιστοιχία ταλέντων με την αγορά εργασίας να οφείλεται σε έλλειμμα εργασιών και όχι δεξιοτήτων επισημαίνει μιλώντας στην «Κ» ο Χρήστος Γούλας, διευθυντής του Ινστιτούτου Εργασίας και του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ. «Για την ακρίβεια, πρόκειται για έλλειμμα θέσεων εργασίας ανάλογης ποιότητας με τις υφιστάμενες δεξιότητες», σημειώνει, κάτι που αποτελεί κατά τη γνώμη του δομικό πρόβλημα. Η «περίφημη» αναντιστοιχία προσόντων και δεξιοτήτων μεταξύ προσφοράς και ζήτησης», τονίζει ο διευθυντής του ΙΝΕ ΓΣΕΕ και του ΚΑ-ΝΕΠ, κατά γενική ομολογία παράγει αρνητικά αποτελέσματα και για την ανταγωνιστικότητα και για την ανάπτυξη. Αυξάνει την ανεργία, υπονομιάζει την κοινωνική ανάπτυξη και επιφέρει σημαντικό οικονομικό και κοινωνικό κόστος.

Ωστόσο, ο κ. Γούλας εκτιμά πως εκδηλώνεται όχι μόνο ως έλλειψη αλλά και ως υπερκάλυψη των απαιτήσεων μιας θέσης εργασίας με τις δεξιότητες που διαθέτει ο εργαζόμενος. Η μία πλευρά, η οριζόντια αναντιστοιχία, υφίσταται όταν το είδος –όχι το επίπεδο– της εκπαίδευσης και των δεξιοτήτων είναι ακατάλληλο για μια

συγκεκριμένη θέση εργασίας. Υπάρχει όμως και η διάσταση της κάθης αντιστοιχίας, η οποία υφίσταται όταν ένα άτομο απασχολείται σε θέση εργασίας για την οποία απαιτείται κατώτερο επίπεδο εκπαίδευσης και δεξιοτήτων από αυτό που ήδη διαθέτει. Σε αυτήν την περίπτωση μιλάμε για το φαινόμενο της υπερεκπαίδευσης ή των «υπερπροσόντων».

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό της οριζόντιας αναντιστοιχίας στην Ελλάδα (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του 2019) είναι 31,2%, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 29,1%. Σχεδόν το σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποφέρει από το θέμα της οριζόντιας αναντιστοιχίας δεξιοτήτων. Πρόκειται για ένα ευρωπαϊκό φαινόμενο και όχι μόνο εθνικό. Αντίθετα, το φαινόμενο της κάθης αναντιστοιχίας, το ποσοστό δηλαδή των εργαζόμενων αφοροίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που απασχολείται σε θέση κατώτερη του μορφωτικού τους επιπέδου, είναι σύμφωνα με τον κ. Γούλα περισσότερο εθνικό. Μάλιστα, ενώ έως το 2010 η Ελλάδα ήταν ακριβώς στην ευρωπαϊκή μέση όρο, από το 2010 έως και το 2019, που είναι τα τελευταία στοιχεία της Eurostat, η διαφορά έχει εκτιναχθεί.

ΡΟΥΛΑ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό της οριζόντιας αναντιστοιχίας στην Ελλάδα είναι 31,2%, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι στο 29,1%.

ΟΙΝΟΧΟΟΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ
09/01

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ
ΜΕ ΡΟΚ ΓΕΥΣΤΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΚΑΙ ΟΙΝΙΚΕΣ
ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΥΝ ΤΙΣ ΑΝΗΣΥΧΙΕΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

09/01/2014

Κυριακή 9 Ιανουαρίου 2014 - 10 Ευρώ

www.kathimerini.gr

Πάνω από τις 900 μονάδες ξανά με ώθηση από επιλεγμένα blue chips

Στις 908,08 μονάδες ο Γενικός Δείκτης με κέρδη 1,03% και τζίρο μόλις 48,52 εκατ.

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Ισχυρή άνοδο κατέγραψε το Χρηματιστήριο Αθηνών, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει πάνω από τις 900 μονάδες για πρώτη φορά από τις 22 Νοεμβρίου, τη στιγμή που τόσο οι ευρωπαϊκές αγορές όσο και οι αμερικανικοί δείκτες S&P και Dow Jones σημείωναν νέα ιστορικά υ-ψηλά και οι αναλυτές μεγάλων επενδυτικών τραπεζών, όπως η JP Morgan και η Société Générale, εκτιμούσαν πως το 2022 θα συνεχιστεί η παγκόσμια bull market.

Ωστόσο, η άνοδος του Χ.Α. ήρθε και πάλι με χαμηλό τζίρο αλλά και με τη στήριξη από επιλεγμένα μόνο blue chips, με τους επενδυτές να

Αναλυτές «βλέπουν» τον Γενικό Δείκτη στην περιοχή των 870-930 μονάδων στις επόμενες συνεδριάσεις.

συνεχίζουν το μοτίβο του stock picking, το οποίο ακολούθησαν στο μεγαλύτερο μέρος του 2021. Σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, το εκτιμώμενο εύρος τιμών για τον Γενικό Δείκτη τοποθετείται εντός της περιοχής των 870-930 μονάδων για τις επόμενες συνεδριάσεις, με τη μακροπρόθεσμη τάση να παραμένει ανοδική, ενώ η συνέχεια θα κριθεί τόσο από την εξέλιξη της πανδημίας όσο και από την ύπαρξη θετικών καταλυτών, όπως η αξιολόγηση της Ελλάδας από τη Fitch την επόμενη εβδομάδα. Έτσι, όσον αφορά τα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης

Η συνέχεια στο ελληνικό χρηματιστήριο θα κριθεί τόσο από την εξέλιξη της πανδημίας όσο και από την ύπαρξη θετικών καταλυτών, όπως η αξιολόγηση της Ελλάδας από τη Fitch την επόμενη εβδομάδα.

κατέγραψε κέρδη της τάξεως του 1,03% και έκλεισε στις 908,08 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 48,52 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχυθηκε κατά 0,93% στις 2.180,98 μονάδες, ενώ με κέρδη 0,50% και στις 1.513,08 μονάδες έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφα-

λαιοποίησης. Από τα μη τραπεζικά blue chips ξεχώρισε η Coca-Cola με άνοδο 4,84% και ακολούθησαν οι Jumbo, Lamda Development και Aegean με κέρδη άνω του 2%. Στον αντίποδο η Ελληνική Τράπεζα, στο σημείωσαν οι Ελλακτωρ, Μυτιληναίος και ΟΤΕ. Ο τραπεζικός δείκτης υποαπέδωσε καταγράφοντας πτώ-

ση της τάξεως του 0,01% στις 597,77 μονάδες, με την Alpha Bank να υποχωρεί κατά 0,93%, ενώ στο +0,55% έκλεισε η Eurobank, στο +0,34% η Εθνική Τράπεζα και στο +0,23% η Τράπεζα Πειραιώς. Το ξεκίνημα του 2022 βρίσκει το ελληνικό Χρηματιστήριο να παραμένει σε εορταστική ατμό-

σφαιρα, με τις συναλλαγές να διαμορφώνονται σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα αλλά τον Γενικό Δείκτη να ξεπερνά τις 900 μονάδες, όπως σημειώνει ο Δημήτρης Τζάνας, διευθυντής επενδύσεων της «Κύκλος Χρηματιστηριακής». Όλα αυτά τη στιγμή που οι αβεβαιότητες που έχουν επισημανθεί από όλους τους αναλυτές, όπως οι συνέπεις της πανδημίας υπό την επίδραση της μετάλλαξης «Ομικρον», τον επίμονο πληθωρισμό και τους γεωπολιτικούς κινδύνους, παραμένουν.

Την ίδια ώρα, ωστόσο, υπάρχουν εκτιμήσεις ότι η πανδημία μπορεί να τελειώσει το επόμενο δίμηνο. Με την παραδοχή αυτή, σύμφωνα με τον κ. Τζάνα, η ελληνική οικονομία μπορεί να προσβλέπει σε αλλαγή σερίδας για το 2022, με το ΑΕΠ να πιθανολογείται ότι θα συνεχίσει να καταγράφει ρυθμό μεγέθυνσης πάνω από το 4,5% που προβλέπει ο προϋπολογισμός, σε συνέχεια του +8% για το 2021.

Με τα δεδομένα αυτά, οι προοπτικές για μεγάλο αριθμό κλάδων του ελληνικού Χρηματιστηρίου διαγράφονται ευνοϊκές. Έτσι, και με λίγη καλή τύχη ώστε οι «μαύροι κύκνοι» του διεθνούς περιβάλλοντος να προσπεράσουν την ατμόσφαιρα της χώρας μας και οι εκλογές να γίνουν στην ώρα τους με τη συμπλήρωση της τετραετίας, το 2022 μπορεί να είναι μια επίσης καλή χρονιά για το Χ.Α. οδηγώντας τον Γενικό Δείκτη πάνω από τις 1.000 μονάδες, με την επενδυτική βαθμίδα να έρχεται πιο κοντά, αλλά και με την αναβάθμιση της εκπροσώπησης ελληνικών εταιρειών στον δείκτη MSCI Standard Greece από έξι σε εννέα εντός του πρώτου εξαμήνου.

Αλμα για μετοχές τραπεζών και ταξιδιωτικών εταιρειών

Τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια συνεχίσαν και χθες την ανοδική πορεία με την οποία άρχισαν το νέο έτος, με τα μεγαλύτερα κέρδη να σημειώνουν οι μετοχές των κλάδων που επηρεάζονται στον μέγιστο βαθμό από τον οικονομικό κύκλο, όπως οι τράπεζες και ο ταξιδιωτικός τομέας. Κυρίαρχη δύναμη που κίνησε ανοδικά για μία ακόμη ημέρα τους ευρωπαϊκούς δείκτες ήταν η φημολογία πως η μετάλλαξη «Ομικρον» προκαλεί πολύ πιοτερα συμπτώματα και ενδεχομένως η επικράτηση της δεν θα προκαλέσει μεγάλο πλήγμα στην παγκόσμια οικονομία.

Έτσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με κέρδη 0,8% στις 494,02 μονάδες, καταγράφοντας ιστορικό υψηλό για δεύτερη συναπτή συνεδρίαση. Ο κλαδικός δείκτης των ευρωπαϊκών τραπεζών σημείωσε άλμα 3,3% φτάνοντας στο υψηλό του Νοεμβρίου και καταγράφοντας την καλύτερη επίδοση από όλους τους δείκτες στη χθεσινή συνεδρίαση. Ατία, η προσδοκία για στροφή των κεντρικών τραπεζών σε περιοριστική νομισματική πολιτική και αύξηση των επιτοκίων, που οδήγησε σε άνοδο τις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Σημειώτεον ότι ο όμιλος Citigroup συνέστησε στους επενδυτές να αγοράσουν μετοχές των BNP Paribas, Lloyds και UBS. Σημαντικά κέρδη σημείωσαν άλλωστε χθες οι μετοχές των ευρωπαϊκών ταξιδιωτικών εταιρειών και εταιρειών ψυχαγωγίας, που έκλεισαν με κέρδη 3,5%, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη άνοδο των τελευταίων έξι και πλέον εβδομάδων. Μεγάλη άνοδο είχε η British Airlines, με τη Ryanair και την IAG να σημειώνουν άλμα 8,9% και 11,3%, αντιστοίχως. Ομοίως η Wizz Air σημείωσε άνοδο 12,2% καταγράφοντας το μεγαλύτερο άλμα μετοχής εταιρείας του δείκτη Eurostoxx 600. Έτσι, ο επίσης πα-

Ryanair και IAG σημείωσαν κέρδη 8,9% και 11,3%, αντιστοίχως.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 κατέγραψε ιστορικό υψηλό για δεύτερη συναπτή συνεδρίαση.

νευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 50 έκλεισε με κέρδη 0,83%, ενώ σημαντικά ήταν τα κέρδη που καταγράφαν οι μεγάλοι εθνικοί δείκτες, με τον FTSE 100 του Λονδίνου να κλείνει με άνοδο 1,63% και τον Xetra DAX της Φρανκφούρτης με κέρδη 0,82%.

Έχουν προηγηθεί τα ρεκόρ που σημείωσαν οι μετοχές και τα χρηματιστήρια σε Ευρώπη και ΗΠΑ κατά τη διάρκεια του περασμένου έτους χάρη στην εμβολιαστική διαδικασία και στα τεράστια πακέτα στήριξης των οικονομιών που πρόσφεραν κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες. Η είδηση πως η νέα μετάλλαξη μπορεί να προκαλεί σαφώς ηπιότερη νόσο οδήγησε σε υποχώρηση τις μετοχές των εταιρειών που διευκολύνουν την παραμονή στο σπίτι, όπως, για παράδειγμα, οι μετοχές των εταιρειών Delivery Hero και Just Eat Takeaway.com που σημείωσαν πτώση 7% και 8%, αντιστοίχως.

BLOOMBERG, REUTERS

(Τιμή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				(Σε δολάρια)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.					
3M COMPANY	180.35	1.4684					
ALCOA CORP	57.67	-4.4566					
ALLEGHANY CRP	671.42	1.8121					
ALTRIA GROUP	48.835	1.8032					
AMAZON COM	3335	-2.1446					
AMER EXPRESS C	127.76	2.705					
AMER INTL GROU	58.42	1.7947					
AMGEN	227.92	0.5426					
APPLE INC	179.7	-1.2692					
BANK OF AMERIC	48.2458	4.4734					
BAXTER INTL IN	87.34	0.5621					
BOEING CO	213.31	2.641					
BRISTOL MYERS	61.95	0.1131					
CAMPBELL SOUP	44.2211	1.0999					
CATERPILLAR IN	216.935	4.7995					
CIGNA CORP	223.86	-0.1452					
CHEVRON	121.78	2.113					
CISCO SYSTEMS	61.52	-2.0226					
CITIGROUP	63.81	1.1252					
CERVECIERAS	16.47	-0.9025					
COCA-COLA CO	60.305	1.6948					
COLGATE PALMOL	85.055	0.5497					
DANABOS CORP	72.42	-0.4536					
DIANA SHIPPING	4.27	0.9456					
DOW INC	58.55	2.9541					
DUPONT DE NMOU	82.525	2.3122					
ENTERGY CP	111.69	0.2603					
EXXON MOBIL	65.6684	3.3497					
FEDEX CORP	264.43	2.2742					
FORD MOTOR CO	24.1085	10.7418					
INTL BUS MACHI	138.56	1.8524					
GENERAL DYNAMI	211.82	2.1016					
GENERAL ELEC C	98.5604	2.4111					
GOLDM SACHS GR	407.39	3.0506					
HALLIBURTON CO	25.465	6.1484					
HARTFORD FINL	70.47	1.3811					
HP INC	39.22	3.1562					
HOME DEPOT INC	411.22	0.6314					
INTEL CORP	53.475	0.498					
JOHNSON JOHN SO	171.41	-0.0758					
JPMORGAN CHASE	168.32	4.094					
LAZARD	45.845	2.1729					
MCDONALD'S COR	268.82	0.0894					
MERCK & CO	76.635	-0.3057					
MICROSOFT CP	326.89	-2.348					
3M COMPANY	180.35	1.4684					
MORGAN STANLEY	104.365	4.1671					
NIKE INC CL B	166.33	1.0081					
NORFOLK SOUTHE	294.39	0.6978					
PFIZER INC	54.74	-3.3716					
PROCTER & GAMB	164.086	0.7281					
ROCKWELL AUTOM	341.8961	0.6583					
SCHLUMBERGER L	33.125	4.4294					
SOUTHERN	68.6	0.6308					
STEALTHGAS	2.28	0.885					
TSAKOS ENERGY	8.17	3.944					
UNIVIS CORP	20.695	0.0725					
UNITEDHEALTH G	492.4	-1.967					
US BANCORP	58.86	2.7763					
VERIZON COMM S	53.325	1.6876					

London/Λονδίνο				(Σε νένες)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.					
ANGLO AMERICAN	3025.5	2.669					
A.B.FOOD	2041	1.643					
ADMIRAL GRP	3076	-2.502					
ASHTED GRP	6100	2.491					
ANTOFAGASTA	1363.72864	2.279					
AVIVA	428.9	4.508					
ASTRAZENECA	8626	-2.362					
BABCOCK INTL	328.6	3.139					
BAE SYS.	554.6	0.873					
BARCLAYS	196.66	5.166					
BRAMER.TOB.	2774	1.921					
BARRATT DEVEL	760	1.604					
BERKELEY GRPL	4903	2.681					
BRILAND	545.2	2.674					
BUNZL	2867	-0.624					
BP	339.8	6.203					
BURBERRY GRP	1858.5	1.926					
BT GROUP	167.55	1.828					
COCACOLA HBC A	2578	3.523					
CARNIVAL	1466.2	6.404					
CENTRICA	73.78	3.245					
COMPASS GROUP	1700	3.119					
CAPITA GROUP	38.34	5.041					
CRH	4002	2.615					
DCC	6152	1.686					
DIAGEO	4045.5	1.672					
DIRECT LINE	284.7	2.043					
EXPERIAN	3643	0.1					
EASVJET	6074	9.245					
FRESNILLO	852.6	-4.503					
GLENORE	381.05	3.387					
GLAXOSMITHKLIN	1590.6	-0.573					
HIKIMA	2189	-1.352					
HAMMERSON	34.48	5.122					
HARGREAVES LS	1370.5	1.144					
HSBC HLDS.GS.UK	467.325	5.093					
INTL CONSOL AI	159.64	11.258					
INTERCON. HOTE	4910.51496	5.166					
3I GRP	1503.5	3.761					
IMPBRANDS	1630	1.732					
INTERTEC GROUP	5774	2.7					
ITV	113.12076	3.03					
JOHNSON MATTHE	2068	1.075					
KINGFISHER	347.6	2.749					
LAND SECS.	773.2	-0.412					
LEGAL&GEN.	304.5	2.555					
LLOYDS GRP.	49.75	4.414					
MARKS & SP.	2646328	3.068					
MONDI	1856	1.533					
NATIONAL GRID	1078	1.717					
NEXT	8060	-1.104					
PROVIDENT FIN.	364.2	1.392					
PRUDENTIAL	1283	3.178					
PERSIMMON	2930	0.945					
PEARSON	619.6	-1.957					
RDS 'A	1658.2	4.871					
RDS 'B	1695.27	4.795					

Zurich/Ζυρίχη				(Σε ελβ. φλ.)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.					
ABB LTD N	35.6	0.91					
RICHEMONT N	139.05	0.94					
GEBERIT NI	731	-2.14					
NOVARTIS N	80.47	0.17					
ROCHE HOLDING	371.3	-2.01					
SGS N	3038	-0.62					
SWATCH GROUP I	292.8	3.83					
ADECCO N	475.58	1.19					
JULIUS BAER N	61.68	0.55					
CS GROUP AG	9.196	1.21					
GIVAUDAN N	4755	-0.79					
NESTLE SA	129.5	0.22					
TRANSCOCEAN N	0	0					
SWISSCOM N	514.2	-0.66					
SWISS RE N	92.58	1.14					
UBS GROUP N	17.04	2.47					
ZURICH INSURAN	410.3	0.91					

Frankfurt/Φρανκφούρτη				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Χθες	Μετ.					
ADIDAS N	258.5	-0.6					
ALLIANZ SE	215.85	6					
BASF SE	65.31	2.73					
BAY MOT WERKE	94.19	2.86					
BEIERSDORF	91.12	-1.4					
BAYER N AG	48.52	0.845					
COMMERZBANK	7.323	0.332					
CONTINENTAL AG	97.26	1.16					
DAIMLER AG N	72.11	3.41					
DEUTSCHE BANK	11.692	0.344					
DEUTSCHE POST	57	0.94					
DT BOERSE N	146.55	-0.65					
DT LUFTHANSA A	7.05	0.322					
DT TELEKOM N	16.53	-0.016					
E.ON SE NA	12.206	-0.094					

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	908,08	898,84	9,24	1,03%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.180,98	2.160,88	20,10	0,93%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	6.537,79	6.283,62	254,17	4,04%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3.168,14	3.124,04	44,10	1,41%
ATHEX SELECT PLUS	3.426,86	3.413,42	13,44	0,39%
ATHEX SELECT	4.703,38	4.637,22	66,16	1,43%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	1.028,28	1.019,30	8,98	0,88%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	436,53	436,59	-0,06	-0,01%
FTSE/Χ.Α MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.757,16	4.744,84	12,32	0,26%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.513,08	1.505,49	7,59	0,50%
FTSE/ΧΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.412,72	2.397,04	15,68	0,65%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	546,30	538,91	7,39	1,37%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.558,39	1.542,53	15,86	1,03%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	576,76	576,84	-0,08	-0,01%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.981,06	4.873,54	107,52	2,21%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	750,37	749,96	0,41	0,05%
FTSE/Χ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	2.042,55	2.018,70	23,85	1,18%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.717,10	3.751,10	-34,00	-0,91%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	51,65	50,69	0,96	1,89%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ - ΟΙΚΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	7.511,02	7.342,95	168,07	2,29%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ - ΠΟΤΑ	11.826,98	11.288,48	538,50	4,77%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΤΕΣ ΥΛΕΣ	7.505,50	7.452,05	53,45	0,72%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΥΛΙΚΑ	3.043,46	3.019,76	23,70	0,78%
FTSE/Χ.Α. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ - ΑΕΡΙΟ	3.497,62	3.479,31	18,31	0,53%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ - ΑΝΑΨΥΧΗ	2.019,13	1.997,01	22,12	1,11%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	2.200,03	2.180,42	19,61	0,90%
FTSE/Χ.Α. ΘΛΗΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.703,80	4.622,31	81,49	1,76%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.082,46	5.109,37	-26,91	-0,53%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	17.670.307,62
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.288.515,01
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.810.185,75
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.686.160,14
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΩΝΙΑ	2.596.776,23
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.441.815,63
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.058.918,50
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.788.748,19
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.292.946,41
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.258.626,18
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.127.867,24
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	826.432,38
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	717.419,01
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	561.578,48
ΔΙΫΛΩΣΤΗΡΙΑ	453.932,02
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	334.779,26
ΟΧΗΜΑΤΑ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝ. ΟΧΗΜΑΤΑ	324.702,72
ΥΔΡΕΥΣΗ	308.646,25
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	306.651,50
ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	288.118,67
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	277.257,04
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΙΔΙΑΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	262.877,30
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	238.027,56
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	190.881,38
Ε.Ε.Α.Π. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	164.899,85
ΧΑΛΥΒΑΣ	163.003,29
ΤΡΟΦΙΜΑ	139.545,94

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
UNIBIOS (ΚΟ)	0,696	8,75%	EPSILON NET (ΚΟ)	5,200	-1,89%
ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	1,500	7,91%	ΟΛΟ (ΚΟ)	24,600	-1,60%
ΠΑΙΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	0,948	5,57%	ΑΤΤΙΣΑ BANK (ΚΟ)	0,164	-1,44%
ΑΛΟΥΜΥΛΑ (ΚΟ)	2,160	5,37%	BRIQ PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	2,200	-1,35%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	31,600	4,84%	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	15,020	-1,05%
MEDICON ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	5,280	4,76%	ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,325	-1,05%
PRODEA INVESTMENTS (ΚΟ)	8,300	4,40%	ΟΛΠ (ΚΟ)	17,280	-1,03%
REBOILA (ΚΟ)	1,275	4,08%	ΔΕΗ (ΚΟ)	9,210	-0,97%
PROFILE (ΚΟ)	6,320	3,61%	ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	1,067	-0,93%
ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ ΠΡΟΦΙΛ (ΚΟ)	3,030	3,41%	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ (ΚΟ)	0,595	-0,83%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLDINGS (ΚΟ)	6.311.800,41
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	6.040.210,30
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.156.344,54
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.472.209,36
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.297.793,03
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.822.358,05
ΟΤΕ (ΚΟ)	2.596.776,23
JUMBO (ΚΟ)	2.441.815,63
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2.058.918,50
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1.847.923,64

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	107	319	2.583
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	9
FTSE/Χ.Α. Large Cap	107	319	2.574
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	819	9.846	301.367
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	42	238	5.076
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	150	4.945	94.455
ΑΤΤΙΣΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	4	13	451
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	25	59	94
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	16	41	11.883
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	23	153	10.604
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	35	445	24.750
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	2	3	466
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	18	103	3.640
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	20	85	6.694
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	8	26	854
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	23	43	1.978
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	45	124	6.637
JUMBO (ΚΟ)	37	111	2.025
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	40	168	6.125
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	11	523	24.997
MOTOR OIL (ΚΟ)	8	32	2.381
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	32	63	5.599
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	60	539	26.980
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	36	161	1.891
ΟΤΕ (ΚΟ)	31	71	1.291
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	586
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	36	1.479	35.473
ΔΕΗ (ΚΟ)	95	337	15.324
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	5	16	1.347
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	4	6	1.693
VIOTALCO SA/NV (ΚΑ)	13	62	8.073
Δικαιώματα σε Δείκτες	8	57	706
FTSE/Χ.Α. Large Cap	8	57	706
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	633
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	0
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	307
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	91
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	51
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	184
Συνολική Δραστηριότητα	934	10.222	305.289

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΒΙΟ (ΒΙΟΧΑΛΚΟ)	4,63	0,22
ΤΙΤΣ (ΤΙΤΑΝ)	13,72	1,18
ΕΕΕ (COCA COLA HBC)	31,6	4,84
ΟΤΕ (ΟΤΕ)	16,82	1,75
ΑΡΑΙΓ (AEGEAN AIRLINES)	5,03	2,24
ΤΕΝΕΡΓ (ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ)	13,36	-0,3
ΑΔΜΗΕ (ΑΔΜΗΕ)	2,485	0,61
ΣΑΡ (ΣΑΡΑΝΤΗΣ)	8,7	-0,68
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΕΛΛΑΚΤΩΡ)	1,325	-1,05
ΓΕΚΤΕΡΝΑ (ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ)	9,7	0,94
ΜΥΤΙΛ (ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ)	15,02	-1,05
ΛΑΜΔΑ (LAMDA DEVELOPMENT)	7,18	2,57
ΕΛΧΑ (ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ)	1,876	0,32
ΑΛΦΑ (ALPHA BANK)	1,067	-0,93
ΜΠΕΛΑ (JUMBO)	13,11	2,5
ΕΤΕ (ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ)	2,91	0,34
ΠΕΙΡ (ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ)	1,303	0,23
ΕΥΡΩΒ (EUROBANK)	0,91	0,55
ΕΛΠΕ (ΕΛΠΕ)	6,33	0,48
ΚΟΥΞ (QUEST)	19,1	1,7
ΕΥΔΑΠ (ΕΥΔΑΠ)	7,8	0,65
ΟΠΑΠ (ΟΠΑΠ)	12,81	1,03
ΜΟΗ (MOTOR OIL)	13,95	0,5
ΔΕΗ (ΔΕΗ)	9,21	-0,97
ΟΛΠ (ΟΛΠ)	17,28	-1,03

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 4 Ιανουαρίου 2022

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8340	0.8360	0.8358	-0.5140	"5,091"	0.8340	0.8480	0.8340	0.24
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1.0350	1.0450	1.0390	1.0780	"5,001"	1.0350	1.0450	1.0350	1.47
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)						0.3980	0.4200		
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0945		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0670	0.0670	0.0670	-0.1050	140	0.0670	0.0720	0.0670	-1.47
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0.0900	0.0900	0.0900	0.0000	"6,000"	0.0810	0.0935	0.0900	0.00

Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.6900	1.7100	1.7039	1.0130	"7,445"	1.6900	1.7300	1.7000	0.00

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.7000	1.7000	1.7000	0.1380	"7,950"	1.6800	1.7000	1.7000	0.00
ΚΟΞΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0.0000	0.0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ	0.0160	0.0160	0.0160	0.1000	"7,000"	0.0150	0.0165	0.0160	6.67
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0220		
ΠΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0390	0.0000		
ΕΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3500	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0.0000	0.1040		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0440		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0020	0.0000		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0005	0.0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0.2320	0.0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0.0010	0.0000		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ "						0.0000	0.0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0.1930	0.1990		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0160	0.0170		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0705	0.0780		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0480	0.0500	0.0488	-0.3220	"19,255"	0.0485	0.0550	0.0500	-3.85
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.5300	0.6150		
ΝΤΟΔ	DOMO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	1.8900	1.8900	1.8900	1.0000	7	1.7200	1.8900	1.8900	0.53
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0.1390	0.1400		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0570	0.0000		

Βιομηχανία										
ΝΠΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0295		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΣΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0.6300	0.0000		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0.5050	0.5200		
ΚΥΡΦ	Κ. ΚΥΡΗΡΕΩΤΙΣ HOLDINGS PUBLIC LTD						0.1200	0.0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΔΑΣΙΣΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Α.Τ.	2.7000	2.7200	2.7193	2.4230	“6,100”	2.7200	2.7400	2.7200	1.49

Τι φέρνει το 2022 στην αμερικανική γαστρονομία

Μανιτάρια, συνθετικό κρέας, καφές και κοκτέιλ της δεκαετίας του 1980

Της **KIM SEVERSON**
THE NEW YORK TIMES

Πέρυσι τέτοιες ημέρες, αισιόδοξοι αναλύτες των σύγχρονων τάσεων προετοίμαζαν τους αναγνώστες τους για ξένοιαστο καλοκαίρι, χάρη στον εμβολιασμό του πληθυσμού. Τα αμερικανικά μενού επρόκειτο να αξιοποιήσουν πρωτότυπα υλικά, ενώ ορδές Αμερικανών τουριστών θα επέστρεφαν από το εξωτερικό με νέες γαστρονομικές εμπειρίες στις αποσκευές τους.

Οι προβλέψεις αυτές δεν ευδοκίμησαν, ενώ τα πρόγματα για το 2022 δεν εμφανίζονται

Μία ακόμη χρονιά με κατ’ οίκον μαγειρική και προτίμηση βιολογικών προϊόντων από τη Γενιά Z.

τόσο αισιόδοξα. Η χρονιά ξεκινάει με υπερ-μεταδοτική μετάλλαξη του κορωνοϊού, η εξαπλώση της οποίας οξύνει την οικονομική αβεβαιότητα. Οι εισοδηματικές και κοινωνικές ανισότητες παραμένουν στην κορυφή των ανησυχιών, όπως και οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Όλα αυτά θα επηρεάσουν καθοριστικά τον τρόπο καλλιέργειας, παρασκευής και συσκευασίας τροφίμων.

«Οι περιορισμοί και η σπάνια γεννούν καινοτομία», λέει η Άνα Φάμπρεγκα, πρώην στέλεχος της Amazon, η οποία ανέλαβε τη διοίκηση της εταιρείας παράδοσης έτοιμων γευμάτων Freshly. Η Φάμπρεγκα εκτιμά ότι το 2022 θα είναι μία ακόμη χρονιά ρεαλιστικών επιλογών και κατ’ οίκον μαγειρικής. Την ίδια ώρα, η Γενιά Z απέδειξε ότι είναι πρόθυμη

να δαπανήσει επιπλέον για τρόφιμα βιολογικής καλλιέργειας, τα οποία θα παραδίδονται στην πόρτα του πελάτη, με μεταφορικά μέσα που δεν θα επιβαρύνουν το περιβάλλον.

Κυρίαρχη θέση στις γαστρονομικές προβλέψεις παίζουν τα μανιτάρια, από την παραισθησιογόνο ψιλοκυβίνη μέχρι τα πλατιά σκούρα pleurotus. Πέρα από την καλλιέργεια μανιταριών για διατροφή, οι φάρμες θα αρχίσουν να αξιοποιούν ίνες μανιταριών ως εναλλακτική ύλη συσκευασίας.

Δυναμική επιστροφή

Την επιστροφή τους αναμένεται να πραγματοποιήσουν τα κοκτέιλ της δεκαετίας του 1980, όπως το Blue Lagoon, Tekila Σανράιζ και Long Island Ice Tea, με την πρόσμιξη νέων χυμών φρούτων, λιγότερη ζάχαρη και καλύτερης ποιότητας αλκοόλ. «Όλοι χρειαζόμαστε χρωματιστά, χαρούμενα και γλυκά πράγματα σε αυτή την περίοδο πανδημίας», λέει ο σύμβουλος επιχειρήσεων εστίασης, Αντριου Φρίμαν. Παράλληλα με τα αναμφωμμένα κοκτέιλ των '80s, μεγάλη ζήτηση αρχίζουν να έχουν τα «βιολογικά οιοπνευματώδη», αποστάγματα από υποπροϊόντα μικρών βιολογικών καλλιεργητών, συσκευασμένα σε ανακυκλώσιμα υλικά.

Το «συνθετικό κρέας», που αναπτύχθηκε σε εργαστήριο από ζωικά κύτταρα, αναμένεται να λάβει άδεια κυκλοφορίας σε σούπερ μάρκετ από τις ομοσπονδιακές αρχές των ΗΠΑ μέσα στο 2022, με το κοτόπουλο να είναι το πρώτο τέτοιο προϊόν στα ράφια καταστημάτων. Το κοινό έχει ήδη αποδείξει την αγάπη του στα συνθετικά κρέατα που σερβίρονται σε εστιατόρια σε όλες τις ΗΠΑ.

Τα φύκια αναδύονται

Τα φύκια πρόκειται να λάβουν περίοπτη θέση στην κουζίνα, ως ιδανικό συνοδευτικό,

Κυρίαρχη θέση στις γαστρονομικές προβλέψεις παίζουν τα μανιτάρια, από την παραισθησιογόνο ψιλοκυβίνη μέχρι τα πλατιά σκούρα pleurotus.

χάρη στη μεγάλη τους περιεκτικότητα σε θρεπτικά συστατικά, αλλά και στην ικανότητά τους να αντλούν διοξείδιο του άνθρακα από την ατμόσφαιρα και άζωτο από τους ωκεανούς. Οι καλλιέργειες φυκιών θα επιτρέψουν τη μεταπήδηση των θαλάσσιων αυτών οργανισμών από την ιαπωνική κουζίνα, για να λάβουν θέση στην καθημερινή δυτική διατροφή, όπως ως πρόσμιξη στα μακαρόνια και στις κόκκινες σάλτσες.

Το «Τρίτο Κύμα γευστηγνώσις του καφέ»

χτίστηκε πάνω στον Αράμπικα, τη δημοφιλέστερη ποικιλία καφέ στον κόσμο. Η κλιματική αλλαγή απειλεί, όμως, την παραγωγή και αυξάνει τις τιμές.

Η ποικιλία Ρομπούστα έρχεται να καλύψει το κενό, χάρη στην ευκολία της καλλιέργειάς της. Το Βιετνάμ, από τους μεγαλύτερους παραγωγούς της ποικιλίας, προτείνει τον καφέ του με γάλα εβαπορέ και κρόκο αυγού, με πολλά βιετναμέζικα καφεενεία να ανοίγουν σε αμερικανικές πόλεις.

Διχάζει άγαλμα του Ρονάλντο σε ινδική πόλη

ΓΚΟΑ. Δικονομία προκαλεί νέο άγαλμα του δημοφιλούς Πορτογάλου ποδοσφαιριστή Κριστιάνο Ρονάλντο, τα αποκαλυπτήρια του οποίου πραγματοποιήθηκαν στην Γκόα της δυτικής Ινδίας. Το ποδόσφαιρο είναι πολύ δημοφιλές στην Γκόα και οι τοπικές αρχές ήλπισαν ότι ο ανδριάντας του ποδοσφαιριστή θα ενέπνεε τη νεολαία της περιοχής. Η Γκόα υπήρξε, όμως, πορτογαλική αποικία μέχρι την ανεξαρτησία της πριν από 60 χρόνια.

Οι επικριτές του αγάλματος υποστηρίζουν ότι θα έπρεπε να απεικονίζει τοπικό ποδοσφαιριστή, καθώς πολλά πρώην και νυν μέλη της εθνικής ομάδας ποδοσφαίρου της Ινδίας προέρχονται από την Γκόα. «Νιώθω μεγάλη απογοήτευση για την ανένεργηση του αγάλματος του Ρονάλντο. Ας μάθουμε επιτέλους να νιώθουμε υπερηφάνεια για τα δικά μας ποδοσφαιρικά είδωλα, όπως τον Σαμίτ Ναϊκ και τον Μπρούνο Κουτίνιο», είπε κάτοικος της Γκόα σε τηλεοπτικό δίκτυο. Κατά τα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα, παρίσταντο ανένεμζιζα μαύρες σημαίες, σε ένδειξη διαμαρτυρίας.

Η εθνική ομάδα ποδοσφαίρου της Πορτογαλίας είναι πολύ δημοφιλής στην Γκόα. Άλλοι, όμως, θεωρούν προσβλητική την εγκατάσταση αγάλματος Πορτογάλου αθλητή την 60ή επέτειο της ανεξαρτησίας της πρώην πορτογαλικής αποικίας. «Το άγαλμα του Ρονάλντο στην επέτειο της ανεξαρτησίας μας είναι ιεροσυλία. Το καταδικάζουμε απερίφραστα. Πολλοί αντάρτες κατά του πορτογαλικού ζυγού προσβλήθηκαν από την απόφαση αυτή», λέει ο εθνικιστής, ινδουιστής ακτιβιστής γκουρου Σιροκντάρ. Ο βουλευτής Μίκαελ Λόμπο, του κυβερνώντος ακροδεξιού κόμματος BJP του Μόντι, δημοσίευσε φωτογραφία του δι-

Παρότι το κρίκετ παραμένει το δημοφιλέστερο άθλημα στην Ινδία, το ποδόσφαιρο προσελκύει μεγάλο αριθμό τηλεθεατών κυρίως στο κρατίδιο της Κεράλα στον Νότο, στην Γκόα στα δυτικά και στη ΒΑ Ινδία.

Πολλοί εκτιμούν ότι στην 60ή επέτειο της ανεξαρτησίας από την Πορτογαλία, η Γκόα έπρεπε να επιλέξει ντόπιο ποδοσφαιριστή.

πλά στο άγαλμα. Παρότι το κρίκετ παραμένει το δημοφιλέστερο άθλημα στην Ινδία, το ποδόσφαιρο –και ειδικά η πρώτη κατηγορία του αγγλικού πρωταθλήματος– προσελκύει μεγάλο αριθμό τηλεθεατών κυρίως στο κρατίδιο της Κεράλα στον Νότο, στην Γκόα στα δυτικά και στη ΒΑ Ινδία. Ο Ρονάλντο, που τώρα παίζει για τη Μάντσεστερ Γιουνάιτεντ, είναι αγαπητός σε εκατομμύρια φιλάθλους και θεωρείται από τους καλύτερους παίκτες στην ιστορία του αθλήματος. Ο 36χρονος επιθετικός δεν προέβη δημόσια σε σχόλιο.

REUTERS

Athena Recipes

ATHENARECIPES.COM

3000+

συνταγές

X3

δοκιμασμένες

video

▶

βήμα - βήμα

Η κουζίνα της Αθηνάς στο κινητό σου!

Χρίστος Βασιλείου και Μιχάλης Αντωνιάδης συνεχίζουν στο τιμόνι της KPMG Κύπρου

Μετά από απόφαση των συνεταίρων της KPMG Κύπρου, επανεκλέγονται ως Διευθύνων Σύμβουλος του Οίκου ο κ. Χρίστος Βασιλείου και ως Πρόεδρος ο κ. Μιχάλης Αντωνιάδης.

Η επανεκλογή των ηγετικών στελεχών του Οίκου τίθεται σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2022 με πενταετή θητεία.

© 2022 KPMG Limited, ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης εγγεγραμμένη στην Κύπρο, μέλος του δικτύου ανεξάρτητων Οίκων της KPMG που συνδέονται με τον Διεθνή Οίκο KPMG International Limited, ιδιωτική αγγλική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης δια εγγυήσεως. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Εκτυπωμένο στην Κύπρο.

Η επωνυμία και το λογότυπο της KPMG είναι εγγεγραμμένα εμπορικά σήματα τα οποία χρησιμοποιούνται κατόπιν άδειας από τις ανεξάρτητες εταιρείες μέλη του παγκόσμιου οργανισμού της KPMG.

Ο Πελέ «κρεμάει» τα παπούτσια του

Ο μεγάλος Βραζιλιάνος ποδοσφαιριστής άφησε ανεξίτηλη τη σφραγίδα του στο δημοφιλέστερο άθλημα του κόσμου

Του **ΜΠΑΜΠΗ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ**

Αν για τον Μαραντόνα το δίλημμα «θεός ή δαίμονας;» αντικατοπτρίζει ξεκάθαρα τις δύο όψεις της ύπαρξής του και δεν αφήνει πολλά περιθώρια για... μισόλογα, για τον Πελέ οι διαχωριστικές γραμμές ίσως να είναι πιο θολές και η πορεία του μέχρι το 1977, οπότε αποχώρησε από την ενεργό δράση, θα μπορούσε να συνοψιστεί στο ερώτημα «θεός ή η-μίθεος;».

Γεννημένος την 23η Οκτωβρίου του 1940 στις Tres Coraódes (Τρεις Καρδιές) της νοτιοδυτικής Βραζιλίας, ο Εντσον Αράντες ντο Νασιμέντο βίωσε από μικρός τις σημαντικές αλλαγές στη χώρα

του, η οποία περνούσε από την «Παλαιά Δημοκρατία» στην έναρξη του «Νέου Κράτους» του δικτάτορα Ζετούλιο Βάργκας. Από 10 ετών, ήδη, τον ήξεραν ως τον γιο του ποδοσφαιριστή Ντοντίνιο. Ο μικρός Πελέ, γόνος πάμφτωχης οικογένειας, βοηθούσε τους παπούδες του με τα αλόγα τους που κουβαλούσαν καυσόξυλα. Μετά το σχολείο πετούσε τα βιβλία κι έτρεχε στην αλάνα για να παίξει ποδόσφαιρο. Όταν ο πατέρας του τραυματίστηκε και η ομάδα του έπαψε να τον πληρώνει, ο πάντα χαμογελαστός πισιτρικός αναγκάστηκε να βγει στο μεροκάματο με το ξύλινο κασελάκι του, γυαλίζοντας τα παπούτσια των περαστικών.

Από την αλάνα στο Μουντιάλ

Το 1956 ο Πελέ θα περάσει δοκιμαστικά από τη Σάντος στο Βίλα Μπελμίρο και θα ξεχωρίσει από την πρώτη στιγμή. «Για να παίξεις ποδόσφαιρο θέλει τσαγανό», του έλεγε ο πατέρας του και ο Πελέ, πέρα από το πείσμα του, διέθετε εξαιρετικά δυνατά πόδια και μοναδική αντίληψη για την ηλικία του. Στη Σάντος θα παραμείνει «κλειδωμένος» ως «εθνικός θησαυρός» μέχρι το 1974 και, ουσιαστικά, θα γιγαντώσει το όνομά του μέσα από την εθνική ομάδα, στην οποία

θα κληθεί το 1958 πριν ακόμη κλείσει τα 18 του. Είναι η δεκαετία που οι Βραζιλιάνοι έχουν βιώσει το «εθνικό πένθος» του '50 με θύτη την Ουρουγουάη και τη συντριβή του '54 από την Ουγγαρία με 2-4 στη Βέρνη, αλλά βλέπουν να ανατρέπει και το άστρο ενός πανίσχυρου –στην πορεία– παράγοντα, του Ζοάο Χαβελάντζε.

«Μην κλάις, εγώ θα πάρω ένα Παγκόσμιο Κύπελλο», είχε υποσχεθεί ο μικρός Πελέ στον «βαρυπενθή» πατέρα του μετά την ήττα από την Ουρουγουάη το '50. Και, πράγματι, κράτησε την υπόσχεσή του. Ο πρώτος διεθνής αγώνας του θα έρθει στις 7 Ιουλίου 1957 στο «Μαρακανά» (ήττα 1-2 από την Αργεντινή), αλλά εκεί θα σημειώσει το πρώτο του γκολ σε ηλικία 16 ετών και εννέα μηνών.

1958. Η «σελεσάο» θα ταξιδέψει στη Σουηδία για το 6ο Παγκόσμιο Κύπελλο. «Οι Σουηδές μας άγγιζαν στο πρόσωπο και μετά κοιτούσαν το δάχτυλό τους να δουν αν ξεβάψαμε. Δεν είχαν δει ξανά μαύρους», περιγράφει χρόνια μετά, με χαμόγελο, ο Πελέ. Στη σκανδιναβική χώρα το «μαύρο μαργαριτάρι» θα διακριθεί και η φήμη του θα εξαπλωθεί, καθώς για πρώτη φορά ένα Παγκόσμιο Κύπελλο θα μεταδοθεί τηλεοπτικά – απευθείας στη Σουηδία και σε μαγνητοσκόπηση στον υπόλοιπο κόσμο.

Υστερα από μια μίνι εξέγερση στα αποδυτήρια, οι μαύροι παίκτες (μεταξύ των οποίων ο Πελέ και ο Γκαρίντσα) απαιτούν ισότιμη μεταχείριση από τον προπονητή τους, Βισέντε Φέολα, και στον ημιτελικό η Βραζιλία θα βάλει πέντε γκολ στη Γαλλία (καί τρικ Πελέ) και άλλα πέντε στον τελικό με τη Σουηδία, με ακόμη δύο δικά του γκολ. Επιστρέφοντας θα τους περιμένει μια απέραντη κοσμοσυρροή. Ελάχιστα Βραζιλιάνοι θα μείνουν σπίτι τους εκείνη την ημέρα. Την ημέρα κατά την οποία ο Πελέ θα γίνει εθνικό σύμβολο και πρότυπο για κάθε νέο ποδοσφαιριστή.

Τελικός Μουντιάλ 1970, Βραζιλία - Ιταλία: Ο Πελέ έχει νικήσει στον αέρα τον Ταρτσίζιο Μπούρνιτς (2) για το 1-0 και απευθεί να πανηγυρίσει με τον Ζαΐρζινιο.

Μια διασημότητα με παγκόσμια φήμη

1962, Χιλή. Οι περισσότεροι πιστεύουν ότι θα είναι το Μουντιάλ του Πελέ, το Μουντιάλ της Βραζιλίας. Θα μαντέψουν σωστά κατά... 50%, διότι ο Πελέ θα αποχωρήσει με θάλαση από τον δεύτερο κιόλας αγώνα, αλλά έχοντας σκοράρει κόντρα στο Μεξικό στην προημέρα. Το σοκ μεγάλο, όμως η Βραζιλία διαθέτει σπουδαίους παίκτες: Βαβιά, Ντιντί, Γκαρίντσα, Αμαρίλντο, Τζάλμα Σάντος, Ζαγκάλο κ.ά. Στον τελικό θα νικήσουν την Τσεχοσλοβακία με 3-1 και θα στεφθούν ξανά πρωταθλητές κόσμου.

Η Βραζιλία, ως χώρα, βρίσκεται, πλέον, σε τροχιά ανάπτυξης και ο Πελέ δίνει την ώθηση και τη διαφήμιση που αυτή χρειάζεται. Δεν ήταν λίγοι αυτοί που έμαθαν τη Βραζιλία μέσα από το ποδόσφαιρο εκείνο το διάστημα.

Η τηλεόραση κυριεύει τον πλανήτη και ο Πελέ είναι εκεί για να καθλώσει το κοινό. Από ένα παιδί των δρόμων, μετατρέπεται σε εκατομμυριοέχο και για πρώτη φορά η φήμη του σκεπάζει αυτή των Ευρωπαίων. Μαζί του και η Εθνική Βραζιλίας.

Το 1964, όμως, τα τανκς θα βγουν στους δρόμους και ο στρατηγός Μπράνκο θα καταλάβει το Ρίο. Η δικτατορία επικρατεί, αλλά η μπάλα συνεχίζει να κυλάει. Άρτος και θεάματα. Μοιραία ο Πελέ θα βρεθεί ξανά στο επίκεντρο ενός διαφορετικού κάδρου. Θα του προσάψουν ότι αποδέχθηκε καταστάσεις χωρίς να αντιδράσει ποτέ. Το καθεστώς τον «τοποθετεί» πλάι του και αυτός ταξιδεύει περισσότερο για εξωγηπεδικές υποχρεώσεις παρά για το ποδόσφαιρο.

Και φτάνουμε στο 1966. Αγγλία. Θα είναι η πρώτη φορά που όλοι οι αγώνες θα μεταδοθούν τηλεοπτικά απευθείας για όλο τον πλανήτη μέσω δορυφόρου και η τελευταία που θα συμμετάσχει σε Παγκόσμιο Κύπελλο ο σπουδαίος Γκαρίντσα, ενώ η Ιταλία θα αποκλειστεί από

Πάνω: Η Βραζιλία του 1958 κόντρα στη Σουηδία (πάνω: Τζάλμα Σάντος, Ζίτο, Μπελίνι, Νιλ-τον Σάντος, Ντε Καρβάλιο, Ζιλμάρ. Κάτω: Γκαρίντσα, Ντιντί, Πελέ, Βαβιά, Ζαγκάλο). **Δεξιά:** Δάκρυα για την πρώτη κούπα. Πελέ, Ζιλμάρ, Ντιντί.

την πρωτοεμφανιζόμενη Β. Κορέα! Ο Πελέ είναι 26 ετών και η Βραζιλία θα ταξιδέψει εκεί ως το απόλυτο φαβορί. Εμφανίζεται στα ΜΜΕ ως ομάδα star και όχι ως ένα διψασμένο σύνολο για διάκριση.

Το ποδόσφαιρο, όμως, έχει αλλάξει. Δεν είναι πλέον τόσο «άναρχο» και «ελεύθερο». Οι ομάδες θέλουν το αποτέλεσμα και οι αντίπαλοι θα στοχεύουν τον Πελέ.

Στην προημέρα οι Βούλγαροι θα «δει-

ρουν» τον star της Βραζιλίας, η οποία, παρ' όλα αυτά, θα νικήσει 2-0. Όμως η Ουγγαρία θα της δώσει ένα σημαντικό μάθημα με 3-1. Λίγες ημέρες μετά η Πορτογαλία του Εουσέμιο θα πετάξει εκτός διοργάνωσης τους Βραζιλιάνους με το ίδιο σκορ. Η Αγγλία θα κατακτήσει το Παγκόσμιο Κύπελλο. Ο Πελέ, σχεδόν σοκαρισμένος από το σκληρό παιχνίδι και απογοητευμένος από την ανοχή των διαιτητών, δηλώνει ότι ο θεσμός τελειώνει γι' αυτόν.

Θρίαμβος το 1970 στο Μεξικό, με συντριβή της Ιταλίας στον τελικό

Το 1968 βρίσκει ξανά τη Βραζιλία μέσα στη βία. Ο δικτάτορας Εμίλιο Γκαραστάζου Μέντιτσι είναι συγγενός και αδίστακτος, αλλά κάθε Κυριακή βρίσκεται στο Μαρακανά για να χτίσει ένα θετικό προφίλ. Λίγες ημέρες μετά το χιλιοστό γκολ του Πελέ, το 1969 (19.11), ο δικτάτορας θα καλέσει τον κορυφαίο ποδοσφαιριστή στο προεδρικό μέγαρο. Ο Πελέ θα συναντήσει τον Μέντιτσι, φανερά στρεσορριζόμενος σε μια στημένη φέστα παρουσία όλων των ΜΜΕ.

Θα δεχθεί ξανά σκληρή κριτική γι' αυτήν την αποδοχή. Κάποιοι θα τον χαρακτήρισουν δειλό, άλλοι δημοσιοποιητικό. Οι υποστηρικτές του θα πουν ότι δεν είχε άλλη επιλογή απέναντι σε έναν αδίστακτο δικτάτορα, ο οποίος ήθελε ένα Παγκόσμιο Κύπελλο για... τον εαυτό του. Και ο Μέντιτσι λέγεται ότι «έπεισε» με τον... δικό του τρόπο τον Πελέ να επιστρέψει στο γήπεδο για το τελευταίο του Μουντιάλ. Αυτό του Μεξικού.

1970. Η Εθνική Βραζιλίας έχει στο τιμόνι της τον Ζοάο Σαλντάνια. Είχε δεχθεί σφαίρα σε μια αντιδικτατορική πορεία, είχε σταματήσει το ποδόσφαιρο και είχε

γίνει αρθρογράφος. Ο Χαβελάντζε τον ήθελε για την πειθαρχία του, αλλά κι επειδή θα μετρίαζε τα πυρά από τα ΜΜΕ.

Γρήγορα ήρθε σε σύγκρουση με τον Πελέ, αλλά και τον Μέντιτσι! Τη θέση του θα πάρει με συνοπτικές διαδικασίες ο ήπιος Μάριο Ζαγκάλο.

Η κορυφαία Βραζιλία όλων των εποχών θα παραταχθεί στο πρώτο ματς στο στάδιο Χαλίσκο της Γουαδαλαχάρα απέναντι στην Τσεχοσλοβακία με τους Φέλιξ, Μπίρτο, Πιάτσα, Κλοντοάλντο, Εβεράλντο, Κάρλος Αλμπέρτο, Ζαΐρζινιο, Ζέρσον, Τοστάο, Πελέ, Ριβελίνο και θα τη σαρώσει με 4-1. Ακόμη ένας πρόωρος τελικός με την Αγγλία θα έρθει, με τη «σελεσάο» να επικρατεί 1-0 (με χαϊλάι την απόκριση του Μπανκς στην κεφαλιά του Πελέ). Από το ματς αυτό κι έπειτα ο Πελέ απελευθερώθηκε.

Η Ρουμανία υποκλήθηκε 3-2 και δύο γκολ του Πελέ, στους «8» η Βραζιλία θα επικρατήσει 4-2 του Περού, στους ημιτελικούς θα διώξει το «φάντασμα» της Ουρουγουάης με 3-1 και στον τελικό η Ιταλία θα συντριβεί με 4-1.

«Πνδίσσαμε μαζί, αλλά όταν εγώ επέ-

29.8.1977. Κόσμος της Ν. Υόρκης εναντίον Σιάτλ. Οι τελευταίες πινελιές του Πελέ.

στρεψα στη γη αυτός ακόμη βρισκόταν στον αέρα», τόνισε ο Ιταλός Ταρτσίζιο Μπούρνιτς, ο οποίος έχασε τη μονομαχία στο 1-0.

Η Βραζιλία ήταν αήττητη και πρωταθλήτρια για τρίτη φορά. Όπως και ο Πελέ: είχε σπκώσει τρία τρόπαια και αι είχε συμμετοχή –ουσιαστικά– μόνο στα δύο. Μετά τη σεζόν του 1974 (19η με τη Σάντος), ο Πελέ υπέγραψε στα 35 του με την Κόσμος της Νέας Υόρκης και το 1977 «κρέμασε» τα παπούτσια του. Είχε προλάβει, όμως, με αυτή τη μετακίνηση να μεταδώσει τον «ιό» του soccer και στις ΗΠΑ. Εκτός γηπέδων, ωστόσο, ποτέ δεν κατάφερε να αφήσει το στίγμα του, όπως ο μαχητής Σόκρατες ή ο Χιλιανός Κάρλος Κασέλι.

Ο Γκαλεάνο θα γράψει: «Εξω από τα γήπεδα ποτέ δεν χάρισε έστω και ένα λεπτό από τον χρόνο του και ποτέ δεν έβγαλε έστω και ένα νόμισμα από το πορτοφόλι του. Αλλά όσοι είχαμε την τύχη να τον δούμε να παίζει δεχθήκαμε δωρεές σπάνιας ομορφιάς (...) στιγμές που μας επιτρέπουν να πιστέψουμε ότι η αθανασία υπάρχει».

ΑΝΑΛΥΣΗ
EUROBANK*

Αισιοδοξία για την παγκόσμια ανάκαμψη το 2022

Η νέα, εξαιρετικά μεταδοτική παραλλαγή του κορωνοϊού, «Ομικρον», έχει ήδη εντοπιστεί σε τουλάχιστον 90 χώρες παγκοσμίως, ενώ σε ορισμένες εξ αυτών είναι ήδη η κυρίαρχη. Σε μια προσπάθεια να περιοριστεί ο ρυθμός εξάπλωσης της και να μειωθεί η αυξανόμενη πίεση στα εθνικά συστήματα υγείας, όλο και περισσότερες κυβερνήσεις προχωρούν στη λήψη μέτρων, περισσότερο ή λιγότερο αυστηρών. Εντούτοις, αν και δεν έχουν ακόμα ανακοινωθεί τα επίσημα αποτελέσματα από την επιστημονική κοινότητα, η πιθανότητα των επενδυτών αισιοδοξεί ότι η «Ομικρον» είναι λιγότερο επικίνδυνη σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις και ότι το υψηλό ποσοστό εμβολιασμένων θα βοηθήσει ώστε, παρά τον αυξανόμενο αριθμό των νέων κρουσμάτων, τα συστήματα υγείας να μην υπερβούν τα όρια αντοχής τους. Η επικρατούσα αυτή αντίληψη συνέβαλε στη διατήρηση θετικού κλίματος στα περισσότερα διεθνή χρηματιστήρια τις τελευταίες ημέρες, με τον S&P 500 της Wall Street να καταγράφει ενδοσυνεδριακά την Τρίτη νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο. Εντούτοις, η ανοδική κίνηση ανακόπηκε, με τα περισσότερα χρηματιστήρια στην Ασία να καταγράφουν απώλειες την Τετάρτη, αν και περιορισμένες, εν μέσω ανησυχιών για τις επιπτώσεις των μέτρων προστασίας. Η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να συνεχίσει να ανακάμπτει το 2022 για δεύτερο συνεχές έτος μετά την πρωτοφανή συρρίκνωση το 2020 λόγω της πανδημίας, με την καταναλωτική

ζήτηση να εκτιμάται ότι θα παραμείνει η βασική κινητήρια δύναμη λόγω της σημαντικής συνεχιζόμενης στήριξης από τις ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης και τη συνεχιζόμενη βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας. Εντούτοις, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ αναμένεται να μειωθεί σε σχέση με το 2021, καθώς απαιτείται ακόμα χρόνος για την επίλυση των προβλημάτων στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες, ενώ μειώνεται η θετική επίδραση από τα πρόσθετα μέτρα δημοσιονομικής στήριξης που εφαρμόστηκαν για την άμβλυνση των αρνητικών επιπτώσεων της πανδημίας. Ανοδικά κινήθηκαν τις τελευταίες ημέρες και οι τιμές πετρελαίου, με το Brent να ανέρχεται πάνω από τα \$79 ανά βαρέλι για πρώτη φορά από τα τέλη Νοεμβρίου και να σημειώνει αύξηση πάνω από 40% από τις αρχές του έτους, καθώς η αναμενόμενη διατήρηση ανάκαμψης της παγκόσμιας οικονομίας θα ευνοήσει τη σχετική ζήτηση. Στις αγορές συναλλάγματος, η εκτίμηση ότι η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ θα εισέλθει σε έναν νέο κύκλο αύξησης των επιτοκίων το 2022, ωστόσο από την ΕΚΤ, συνεχίζει να ευνοεί το δολάριο, με την ισοτιμία ευρώ/δολ. να κυμαίνεται κάτω από το επίπεδο 1,13 χωρίς την Τετάρτη, 0,3% ασθενέστερη σε εβδομαδιαία βάση και 7,5% χαμηλότερα από τις αρχές του έτους.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Μικρή αύξηση παρουσίασε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Μικρή αύξηση παρουσίασε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) μετά τις σημαντικές ζημιές που κατέγραψε στην πρώτη συνεδρία του 2022.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 67,67 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 0,40%.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 67,67 μονάδες, σημειώνοντας άνοδο σε ποσοστό 0,40%.

Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €70.454. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 40,58 μονάδες, καταγράφοντας αύξηση σε ποσοστό 0,37%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη κατέγραψαν

η Κύρια Αγορά σε ποσοστό 0,45% και η Εναλλακτική Αγορά κατά 0,09%. Πτώση σημείωσε ο δείκτης των Ξενοδοχείων κατά 0,24%, ενώ χωρίς μεταβολή παρέμεινε ο δείκτης των Επενδυτικών. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της εταιρείας Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €16.588 (τιμή κλεισίματος €2,72 – άνοδος 1,49%), της Πετρολίνα με €13.910 (τιμή κλεισίματος €1,07 – πτώση 0,93%), της Atlantic Insurance με €13.515 (τιμή κλεισίματος €1,70 – χωρίς μεταβολή), της Logicom με €12.685 (τιμή κλεισίματος €1,70 – χωρίς μεταβολή) και της Τράπεζας Κύπρου με €5.196 (τιμή κλεισίματος €1,03 – άνοδος 1,47%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 6 κινήθηκαν ανοδικά, 4 καθοδικά και 4 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 51.

Δίχτυ ασφαλείας από ΕΚΤ στην Ελλάδα «βλέπει» η Fitch

Στο 8,3% ανεβάζει τον πήχυ της ανάπτυξης για την ελληνική οικονομία φέτος

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η ανακίνηση της ΕΚΤ ότι μπορεί να αγοράσει ελληνικά κρατικά ομόλογα μέχρι το τέλος του 2024 μειώνει τον κίνδυνο για απότομη αύξηση του κόστους δανεισμού της Ελλάδας και στηρίζει τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους, όπως επισημαίνει ο οίκος αξιολόγησης Fitch Ratings σε έκθεσή του. Παράλληλα, ανεβάζει σημαντικά την εκτίμησή του για την ανάπτυξη φέτος, στο 8,3%, ενώ στέλνει ένα μήνυμα στην ελληνική κυβέρνηση για το τι είναι αυτό που θα «ξεκλειδώσει» τις περαιτέρω αναβαθμίσεις.

Πάντως, ένα σημείο που αξίζει προσοχής και είναι κρίσιμο για τις ελληνικές τράπεζες, είναι το γεγονός ότι δεν έχει γίνει αντιληπτό από την αγορά πως η ΕΚΤ έχει ουσιαστικά παρατείνει και την εξαίρεση (waiver) που έχει δοθεί για την αποδοχή των ελληνικών ομολόγων ως εγγύηση (collateral) για τις πράξεις χρηματοδότησης του Ευρωσυστήματος, η οποία έληξε τον Ιούνιο του 2022. Έτσι, η Fitch αναφέρει ότι «πιστεύουμε πως η ΕΚΤ θα παραμείνει αρκετά ευέλικτη ώστε να αποφύγει αρνητικές επιπτώσεις για τη χρηματοδότηση και τη ρευστότητα των ελληνικών τραπεζών», επισημαίνοντας ότι θα μπορούσε να επεκτείνει το waiver. Καθώς δεν υπήρχε ξεκάθαρη δήλωση από την ΕΚΤ σχετικά με αυτό το waiver, φαίνεται πως οι αναλυτές γενικότερα δεν έχουν αντιληφθεί ότι το θέμα έχει «κλείσει».

Όπως ξεκαθαρίζει στην «Κ» ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, Γιάννης Στουρνάρας, το γεγονός ότι η ΕΚΤ θα συνεχίσει να αγοράζει ελληνικά ομόλογα μετά το PEPP σημαίνει ότι και το waiver θα διατηρηθεί πέραν του Ιουνίου 2022 και έως το 2024.

«Είναι αυτόντο, όσο αγοράζονται τα ελληνικά ομόλογα κάτω από οποιοδήποτε πρόγραμμα, γίνονται αποδεκτά ως collateral» επισημαίνει χαρακτηριστικά.

Επιστρέφοντας στις εκτιμήσεις της Fitch, επισημαίνεται ότι το PEPP υπήρξε μια σημαντική πηγή ευελιξίας χρηματοδότησης για την Ελλάδα και συνέβαλε στη διατήρηση των επιτοκίων του ελληνικού χρέους σε χαμηλά επίπεδα.

Ωστόσο, όπως τονίζει, εκτός από την ΕΚΤ υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που υποστηρίζουν επίσης τη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους. Μεταξύ αυτών είναι τα υψηλά ταμειακά διαθέσιμα (κοντά στο 18%

Η μείωση του χρέους, η βελτίωση του ενεργητικού των τραπεζών και η αναπτυξιακή δυναμική αποτελούν τα τρία «κλειδιά» για περαιτέρω αναβαθμίσεις της χώρας από τον διεθνή οίκο.

του ΑΕΠ), τα οποία καλύπτουν απόλυτα, κατά τον οίκο, την εξυπηρέτηση του χρέους το 2022. Επίσης, το ευνοϊκό προφίλ ελληνικού χρέους, σημαίνει ότι το μέσο κόστος εξυπηρέτησης είναι χαμηλό και ότι το χρέος είναι γενικότερα διαχειρίσιμο. Επιπλέον, η στρατηγική διαχείρισης που ακολουθεί ο ΟΑΔΗΧ έχει σημαντικά αποτελέσματα: η πρόσφατη συμφωνία για την ανταλλαγή των ομολόγων που είχαν μείνει εκτός PSI μείωσε, σύμφωνα με τον οίκο, τις αποσβέσεις για την περίοδο 2023-2025 κατά περίπου 1,1 δισ. (0,5% του προβλεπόμενου ΑΕΠ 2023). Παράλληλα, η μέση ωρίμανση του ελληνικού χρέους, περίπου 19 έτη, είναι επίσης από

τις μεγαλύτερες διεθνώς, ενώ η Ελλάδα ετοιμάζεται να αποπληρώσει και τα εκκρεμή δάνεια στο ΔΝΤ το επόμενο έτος.

Παρά τους παραπάνω υποστηρικτικούς παράγοντες, η Fitch επισημαίνει πως το πολύ υψηλό χρέος της Ελλάδας αποτελεί «βάρος» για την αξιολόγησή της. Εκτιμάει ότι το χρέος προς το ΑΕΠ το 2021 θα υποχωρήσει στο 197,3%, από το υψηλό του 206,3% το 2020, όμως εξακολουθεί να είναι το τρίτο υψηλότερο στον κόσμο και θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα, λίγο κάτω από το 188% και το 2023.

Ωστόσο, τα χαμηλότερα ελλείμματα και η σταθερή ανάπτυξη θα στηρίξουν τη μείωση

του χρέους. Ο οίκος αναβαθμίζει τις εκτιμήσεις του και πλέον προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 8,3% φέτος από 6% πριν, ενώ προβλέπει ισχυρή ανάπτυξη και το 2022-2023 στο 4,1% και 3,6% αντίστοιχα.

Τέλος, αναφέρει πως η επόμενη αξιολόγησή του είναι στις 14 Ιανουαρίου και τονίζει ότι η μεγαλύτερη εμπιστοσύνη για το δημόσιο χρέος/ΑΕΠ που επιστρέφει σε σταθερή καθοδική πορεία μετά το σοκ της COVID-19, η συνεχιζόμενη βελτίωση της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών και η καλύτερη μεσοπρόθεσμη αναπτυξιακή δυναμική θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αναβάθμιση.

Μεγάλη αβεβαιότητα ο πληθωρισμός, λέει το Γραφείο Προϋπολογισμού

Η εξέλιξη του πληθωρισμού αποτελεί τη μεγάλη αβεβαιότητα για την ελληνική οικονομία, σύμφωνα με την έκθεση που δημοσιοποίησε το Γραφείο Προϋπολογισμού του Κράτους στη Βουλή.

Η έκθεση επισημαίνει τον υψηλό ρυθμό ανάπτυξης (13,4%) που πέτυχε η οικονομία το τρίτο τρίμηνο του χρόνου, η οποία ήταν η δεύτερη υψηλότερη εντός της Ευρωζώνης. Μάλιστα, ο επικεφαλής του Γραφείου Φραγκίσκος Κουτεντάκης τόνισε ότι αν η βελτίωση, σε σχέση με τους στόχους στο πρωτογενές ισοζύγιο, κατά 620 εκατ. ευρώ το 10μηνο Ιανουαρίου - Οκτωβρίου συνεχιστεί και το τέταρτο τρίμηνο, τότε θα έχουμε και λίγο χαμηλότερο πρωτογενές έλλειμμα στο τέλος του χρόνου, σε σχέση με όσα προβλέπει η εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2022.

Ο επικεφαλής του Γραφείου απέδωσε την άνοδο του τρίτου τριμήνου στην κατακόρυφη αύξηση των εξαγωγών, ειδικά στις υπηρεσίες, γεγονός που είναι αποτέλεσμα της ανάκαμψης του τουρισμού από τον Ιούλιο και μετά. Μάλιστα η αύξηση του τουριστικού προϊόντος ήταν και η βασική αιτία για τη μείωση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών το εννεάμηνο κατά περίπου 2 δισ. ευρώ.

Σε ό,τι αφορά την πορεία του πληθωρισμού τόνισε ότι τόσο η αύξηση των τιμών παραγωγού στη βιομηχανία, που αυξήθηκε το τρίτο τρίμηνο κατά 23% όσο και ο δείκτης

Οι ανατιμήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε αλλαγή της ευνοϊκής νομισματικής πολιτικής που ασκούν οι κεντρικές τράπεζες.

τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία, που αυξήθηκε το ίδιο διάστημα κατά 32,9% προοιωνίζονται συνέχιση των ανατιμήσεων.

Ωστόσο ο κ. Κουτεντάκης επισήμανε τον κίνδυνο η επιμονή των ανατιμήσεων να οδηγήσει τις κεντρικές τράπεζες στην αναθεώρηση της στάσης τους απέναντι στην ευνοϊκή νομισματική πολιτική που ασκούν τα τελευταία χρόνια. Ειδικά για την Ελλάδα υπογράμμισε τη σημασία της προστασίας της ΕΚΤ για τους ελληνικούς τίτλους μετά το τέλος του έκτακτου προγράμματος αγοράς ομολόγων (PEPP) τον ερχόμενο Μάρτιο. Είπε συγκεκριμένα ότι ακόμη και με την υποψία ότι η Ελλάδα θα μείνει οριστικά εκτός των προγραμμάτων αγορών ομολόγων από την ΕΚΤ, οι αποδόσεις του ελληνικού δεκαετούς αυξήθηκαν σε σχέση με το αντίστοιχο παλικό, ενώ μέχρι τότε ακολουθούσαν πορείες ταυτόσημες.

Ως δεύτερη μεγάλη αβεβαιότητα ανέφερε τη συνέχιση της πανδημίας με τη μετάλλαξη «Ομικρον», η οποία μπορεί να δημιουργήσει

αυξημένες ανάγκες για μέτρα στήριξης ανάλογα με την ένταση της αύξησης κρουσμάτων και θανάτων.

Στην έκθεση τονίζεται ότι από το 2023 θα τεθεί σε εφαρμογή το υπό αναθεώρηση Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης που θα προδιαγράψει μια πορεία αποκτάστασης της δημοσιονομικής ισορροπίας και θα επαναφέρει δημοσιονομικούς περιορισμούς που είχαν ανασταλεί.

Με δεδομένες αυτές τις αβεβαιότητες διαμορφώνεται ένα αρκετά ρευστό εξωτερικό περιβάλλον, εντός του οποίου θα κινηθεί η ελληνική οικονομία τα επόμενα έτη και ο ρόλος της οικονομικής πολιτικής αναμένεται να είναι κρίσιμος στον καθορισμό των ρυθμών μεγέθυνσης. Ο προϋπολογισμός του 2022 προβλέπει σημαντική μείωση του πρωτογενούς ελλείμματος (1,4% έναντι εκτιμήσεως 7% για το 2021, σε όρους ESA) που θα προέλθει από μερική απόσυρση των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Συγκεκριμένα, τα μέτρα αυτά αναλογούσαν σε περίπου 9% του ΑΕΠ ετησίως για το 2020 και 2021 και θα περιοριστούν σε 2,2% του ΑΕΠ για το 2022. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι μια δυσμενής εξέλιξη της πανδημίας, καθώς και μια συνέχιση των αυξήσεων του κόστους ενέργειας μπορεί να προκαλέσουν πρόσθετες δημοσιονομικές παρεμβάσεις που θα μπορούσαν να περιορίσουν την έκταση της δημοσιονομικής προσαρμογής.

ΠΡ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η πανδημία διαμορφώνει ένα ρευστό περιβάλλον για την ελληνική οικονομία, σημειώνει η έκθεση.

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

